

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR
garantul independenței și imparțialității procurorilor

RAPORT DE ACTIVITATE

**CONSILIUL
SUPERIOR AL
PROCURORILOR**

2024

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în anul 2024 s-a desfășurat sub imperativul principiilor fundamentale ale legalității, echității și transparenței decizionale, având ca obiectiv primordial garantarea independenței și integrității procurorilor.

Investit prin votul de încredere al Adunării Generale din decembrie 2023, actuala componență a Consiliu și-a asumat, din primele zile ale mandatului, exercitarea prerogativelor sale cu o rigoare juridică sporită și un angajament ferm față de valorile Sistemului procuraturii.

Într-un climat marcat de transformări normative și de alinierea Republicii Moldova la exigențele acquis-ului comunitar, Consiliul a consolidat funcția sa de garant al imparțialității și independenței procurorilor, adoptând decizii fundamentate pe principii de legalitate, rezonabilitate și proporționalitate. Imperativul armonizării standardelor naționale cu cele europene nu se limitează la adoptarea cadrului normativ, ci impune o aplicare consecventă și efectivă, în spiritul unei justiții transparente și eficiente, orientate spre combaterea corupției și întărirea încrederii publice în instituțiile judiciare.

Prin exercitarea fermă și echilibrată a atribuțiilor ce îi revin, Consiliul Superior al Procurorilor s-a afirmat ca o instituție de referință în apărarea independenței profesionale a procurorilor, rezistând oricăror forme de ingerință externă. În acest sens, eforturile depuse au vizat atât consolidarea mecanismelor instituționale, cât și perfecționarea strategiilor menite să optimizeze calitatea actului decizional.

Raportul anual, structurat în **11** capitole, detaliază activitatea Consiliului pe domeniile de competență specifice, reliefând atât proiectele inițiate în perioada de referință, cât și continuitatea celor anterioare, îmbunătățite în spiritul eficienței instituționale. Diseminarea exhaustivă a indicatorilor de performanță va fi reflectată integral în cadrul acestuia, oferind o imagine cuprinzătoare asupra impactului deciziilor adoptate și a progreselor realizate.

CUPRINS:

CAPITOLUL I: COMPONENTA ȘI ORGANIZAREA CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR	5
1.1. Componenta Consiliului Superior al Procurorilor și remanieri.....	5
1.2. Remanieri în componența Consiliului Superior al Procurorilor.....	6
1.3. Modificări instituționale structurale din perspectiva exigențelor normative	6
CAPITOLUL II: REALIZAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE INSTITUȚIONALE	13
2.1 Anul 2024 în cifre și date	13
2.2 Activitatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul grupurilor de lucru ...	16
CAPITOLUL III: EXERCITAREA ROLULUI CONSTITUȚIONAL DE GARANT AL INDEPENDENȚEI ȘI IMPARȚIALITĂȚII PROCURORILOR	19
3.1. Proceduri derulate în vederea convocării Adunării Generale a Procurorilor	19
3.2. Avizarea Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii	20
3.3. Avizarea bugetului Procuraturii	23
3.4. Contribuții în asigurarea garanțiilor pentru procurorii în funcție.....	24
3.5. Apărarea onoarei și demnității procurorilor	28
3.6. Membrii Consiliului Superior al Procurorilor în discuții directe cu procurorii din teritoriu	29
CAPITOLUL IV: ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR ÎN DOMENIUL LEGISLATIV	30
4.1. Implicarea Consiliului Superior al Procurorilor în procesul legislativ	30
4.2. Opinii vizavi de modificările la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură	31
4.3. Actualizarea cadrului normativ instituțional	32
4.4. Avizarea proiectelor de acte normative	34
CAPITOLUL V: SELECȚIA ȘI GESTIONAREA CARIEREI PROCURORILOR.....	37
5.1. Concursurile pentru funcția de procuror pendinte pentru anul 2024	37
5.2. Finalizarea unor concursuri anunțate în anii 2022 și 2023.....	38
5.3. Inițierea concursurilor la funcția de procuror în anul 2024.....	39
5.4. Încheierea prin nerealizare a unor concursuri inițiate în anii 2022 și 2023	43
5.5. Derularea concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General	44
5.6. Concursul public pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.....	47

5.7. Situația funcțiilor completate și vacante de procuror la finele anului 2024.....	50
CAPITOLUL VI: EVALUAREA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ A PROCURORILOR.	
.....	51
6.1. Procedura de evaluare a performanțelor procurorilor	51
6.2. Evaluarea externă a integrității financiare și etice a procurorilor	51
6.4. Formarea profesională continuă a procurorilor în funcție	56
6.5. Activitatea didactică și științifică a procurorilor	58
6.6. Formarea profesională a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției.....	60
6.7. Examenul de capacitate pentru candidații la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă	63
CAPITOLUL VII: ÎNCURAJAREA ȘI RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A PROCURORILOR	64
7.1. Încurajarea procurorilor pentru activitatea desfășurată	64
7.2. Competențele Consiliului Superior al Procurorilor în materie disciplinară	66
CAPITOLUL VIII: ALTE DOMENII DE INTERVENȚIE.....	70
8.1. Reprezentarea Consiliului Superior al Procurorilor în instanța de judecată	70
8.2 Asigurarea transparenței activității organelor de autoadministrare.....	71
8.3.Cooperarea internațională, cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare..	75
8.4. Procesul de integrare europeană.....	80
CAPITOLUL IX: ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR	81
9.1. Executarea și aprobarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor.....	81
9.2. Activitatea logistică și de achiziții publice	83
CAPITOLUL X: ACTIVITATEA ORGANELOR DIN CADRUL CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR	84
10.1. Indici realizați de Colegiului de disciplină și etică.....	84
10.2. Activitatea Inspecției procurorilor.....	88
CAPITOLUL XI: PRIORITĂȚILE CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR PENTRU ANUL 2025	92
ANEXE:.....	93
Anexa nr. 1.....	93
Anexa nr. 2.....	108

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

CAPITOLUL I: COMPONENTA ȘI ORGANIZAREA CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR

1.1. Componenta Consiliului Superior al Procurorilor și remanieri

În corespundere cu dispozițiile Legii nr.200 din 31.07.2023 (*în vigoare din 04.08.2023*) pentru modificarea unor acte normative, la data de 03.01.2024 componența Consiliului Superior al Procurorilor era constituită din 11 membri:

- **2 membri de drept:**
 - Președintele Consiliului Superior al Magistraturii (*inclusiv interimar*);
 - Ministrul Justiției (*inclusiv interimar*);
- **5 membri din rândul procurorilor aleși de către Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor în funcție** (*detașați din funcție*);
- **4 membri din rândul societății civile** (*aleși prin concurs*):
 - 1- de către Președintele Republicii
 - 1- de către parlament;
 - 1- de către Guvern;
 - 1- de către Academia de științe.

La începutul anului 2024 Consiliului Superior al Procurorilor a activat în următoarea componență nominală de 10 membri, fiind vacant postul de membru din rândul societății civile numit de Guvern:

1. **Moraru-Mihailov Veronica** - Ministră a Justiției¹;
2. **Caraman Sergiu** – Președinte interimar al Consiliului Superior al Magistraturii;
3. **Obadă Dumitru** - Președinte al Consiliului, procuror detașat;
4. **Nesterov Aliona** - membru al Consiliului, procuror detașat;
5. **Panea Eduard** - membru al Consiliului, procuror detașat;
6. **Roșior Elena** - membru al Consiliului, procuror detașat;
7. **Vîrlan Olesea** - membru al Consiliului, procuror detașat;
8. **Balmuș Svetlana** -membru din rândul societății civile numit de Președinte;
9. **Cebotari Andrei** -membru din rândul societății civile numit de Parlament;
10. **Ciobanu Rodica** - membru din rândul societății civile numit de Academia de Științe.

¹ Calitatea de membru de drept în Consiliul Superior al Procurorilor va înceta începând cu 1 ianuarie 2026

Dumitru Obadă a fost desemnat în calitate de Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor în urma procedurii de vot desfășurate la data de 3 ianuarie 2024, în temeiul Hotărârii nr.1-1/2024. Această desemnare a avut loc în conformitate cu prevederile art. 71 din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, care stipulează că Președintele Consiliului este ales dintre membrii Consiliului din rândul procurorilor, prin vot secret, pe un termen de 2 ani, cu votul majorității membrilor.

1.2. Remanieri în componența Consiliului Superior al Procurorilor

✓ La data de 28 februarie 2024, **Mihail Sorbala**, doctor conferențiar și șef de catedră la Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM), a fost **numit de Guvern** în funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor din rândul reprezentanților societății civile, urmare a promovării evaluării Comisiei Pre-Vetting.

✓ În ședința din 4 martie 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a luat act de cererea doamnei **Olesea Vîrlan** privind **renunțarea la calitatea** de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

✓ **Prin Hotărârea nr.1-73/2024 din 14.03.2024** Consiliul Superior al Procurorilor a constatat vacanța funcției de membru al Consiliului Superior al Procurorilor din rândul procurorilor și a solicitat Procurorului General interimar demararea procedurilor administrative aferente detașării procurorului supleant – **Mariana Cherpec**, care a participat la activitatea Consiliului Superior al Procurorilor începând cu ședința din 15.03.2024.

1.3. Modificări instituționale structurale din perspectiva exigențelor normative

Remanierile operate la Legea nr.3/2023 *cu privire la Procuratură*, prin Legea nr.200 din 31.07.2023 (*privind îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor*), aferent detașării membrilor Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și transferul Inspecției procurorilor în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, au determinat iminența demarării procesului de modificare a organigramei Consiliului Superior al Procurorilor, precum și a statului de personal al Aparatului Consiliului. Structura organizatorică a Consiliului s-a cerut a fi dimensionată astfel încât să asigure realizarea obiectivelor în condiții de maximă eficacitate.

Astfel, în scopul conformării exigențelor Legii nr. 200/2023, s-a constatat oportunitatea de aprobare a noii organigrame, prin suplimentarea cu cele două subdiviziuni nou instituite în subordinea Consiliului, cu activitate de bază – **Colegiul pentru selecția evaluarea procurorilor** și **Inspeția procurorilor**.

o Proceduri derulate în vederea constituirii Colegiilor specializate

În accepțiunea prevederilor art.83 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, fiecare colegiu din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor este constituit din 7 membri, după cum urmează:

a) 2 sunt aleși de Adunarea Generală a Procurorilor din rândul procurorilor;

b) 5 sunt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public: 3 din rândul reprezentanților societății civile și 2 din rândul procurorilor.

Sunt considerați aleși membri ai colegiilor primii 2 procurori care au acumulat cel mai mare număr de voturi la Adunarea Generală a Procurorilor.

În context, se reține că prin Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative (*îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor*) au fost aduse amendamente semnificative Legii nr.3/2016 *cu privire la Procuratură*, inclusiv în ceea ce privește reglementarea și funcționarea organelor colegiale subordonate Consiliului Superior al Procurorilor. Aceste modificări vizează consolidarea eficienței și transparenței activității acestor organe, cu scopul de a răspunde cerințelor actuale de integritate și performanță în cadrul Procuraturii.

Începând cu data de 04.08.2023, activitatea Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și a Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor a încetat de drept, fiind format un nou organ colegial - **Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor**. Totodată, potrivit cadrului normativ incident, mandatul membrilor Colegiului de disciplină și etică continuă până la alegerea noilor membri.

Exercițiul de alegere a noilor componente ale colegiilor a fost anticipat de un șir de activități, a căror inițiativă derivă din anul 2020², finalizarea procesului fiind condiționat de ajustarea cadrului normativ la cerințele prevăzute de Legea nr.26/2022 *privind selecția candidaților pentru funcții în organele de autoadministrare ale procurorilor*, care a prescris evaluarea integrității etice și financiare a candidaților în organele colegiale de către o comisie specială. Această etapă a fost finalizată la finele lunii decembrie 2024, creând astfel premisele pentru convocarea Adunării Generale a Procurorilor, pentru alegerea a câte doi membri în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, din rândul procurorilor care au promovat evaluarea etică și financiară.

Prin adnotare, se reține că, în data de 15 decembrie 2023, Consiliul Superior al Procurorilor a transmis³ **Comisiei de evaluare a procurorilor** informația în privința celor 27 de candidați din rândul procurorilor la funcțiile de membru în Colegiul de disciplină și etică (11) și în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor (16), completată potrivit cerințelor normative prevăzute la art.9 alin.(1) din Legea nr.26/2022 *privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor*.

Candidații din rândul procurorilor la funcția de membri în
Colegiul de disciplină și etică a procurorilor
(listă remisă Comisiei de evaluare)

nr. ord.	Numele, prenumele procurorului-candidat, funcția deținută la momentul aplicării	
1.	COMERZAN Victor	Procuror-șef al Procuraturii r-lui Briceni

² prin Hotărârile nr.1-54/2020 din 25 iunie 2020 și Hotărârea nr. 1-134/2021 din 11.11.2021

³ În condițiile art.12 din Legea nr.252/2023 atribuțiile Comisiei pre-vetting au fost preluate și vor fi exercitate de comisiile de evaluate create prin legea respectivă.

2.	BUNICA Ion	Procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Principal
3.	BEIU Viorel	Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii r-lui Dubăsari
4.	GUȚAN Vladislav	Procuror-șef interimar al Oficiul Buiucani, Procuratura mun.Chișinău,
5.	IVANOV Vsevolod	Procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani
6.	LOZAN Alexandru	Procuror în Secția controlul activității speciale de investigații și asigurarea regimului secret a Procuraturii Generale
7.	POPESCU Corneliu	Procuror în PCCOCS
8.	ȘUȘU Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor
9.	ZAPOROJAN Iancu	Procuror-șef al Procuraturii r-lui Nisporeni
10.	ZUBCO Eugenia	Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal
11.	TEȚCU Ion	Procuror în Secția investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice a Procuraturii Generale

**Candidații din rândul procurorilor la funcția de membri în
Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor
(listă remisă Comisiei de evaluare)**

nr. ord.	<i>Numele, prenumele procurorului-candidat, funcția deținută la momentul aplicării</i>	
1.	DIMITRAȘ Marcel	Adjunct al Procurorului General interimar
2.	FENCOVSCHI Ina	Adjunct al procurorului-șef al Procuraturii r-lui Briceni
3.	GORNEA Mariana	Procuror-șef al Secției justiție juvenilă a Procuraturii Generale
4.	NICHITA Alexandru	Procuror-șef al Direcției politici, reforme și protecția intereselor societății a Procuraturii Generale
5.	ANDRONIC Natalia	Procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău
6.	BACIU Oleg	Adjunct al procurorului-șef al PCCOCS
7.	PIRLII Ghenadie	Procuror-șef Secției investigarea fraudelor contra mediului și intereselor publice a Procuraturii Generale
8.	TRIBOI Dumitru	Procuror-șef al Procuraturii r-lui Ungheni

9.	LAVCIUC Corneliu	Procuror-șef al Secției combatere crime cibernetice a Procuraturii Generale
10.	SUSU Constantin	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor
11.	SIRBU Valeriu	Procuror în PCCOCS
12.	GULEA Tatiana	Procuror-șef al Secției urmărire penală a Procuraturii Generale
13.	ZANEVICI Nicolae	Procuror-șef interimar al Secției analiză criminologică și inițiativă legislativă a Procuraturii Generale
14.	LAZAREV Octavian	Procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Râșcani
15.	NICULIȚĂ Gheorghe	Procuror în Procuratura Anticorupție
16.	BUZU Vasile	Procuror în Procuratura mun. Bălți (delegat în Procuratura r-lui Ialoveni)

Până la finele anului 2024 Comisia de evaluare externă a emis decizii privind promovarea evaluării de către 13 procurori - candidați la funcțiile de membri în colegiile din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, după cum urmează:

- în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor - Marcel Dimitraș, Mariana Gornea, Natalia Andronic, Corneliu Lavciuc, Constantin Șușu, Tatiana Gulea, Nicolae Zanevici, Vasile Buzu și Grigore Niculiță;

- în Colegiul de disciplină și etică a procurorilor – Viorel Beiu, Alexandru Lozan, Constantin Șușu și Eugenia Zubco.

Ultima decizie⁴ a Comisiei de evaluare a candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale procurorilor a parvenit la Consiliul Superior al Procurorilor în data de 27.12.2024⁵.

Pe cale de consecință, ținând cont de conjunctura cadrului normativ incident, prin *Hotărârea nr. 1-1/2025 din 03.01.2025*, Consiliul Superior al Procurorilor a stabilit ziua de **11 februarie 2025**, pentru convocarea Adunării Generale a Procurorilor⁶.

⁴ Sub aspectul aprecierilor de drept, se notează prevederile art.15 alin.(7) lit. b) din Legea nr.26 din 10.03.2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, potrivit căroră Consiliul Superior al Procurorilor în termen de 7 zile de la emiterea de către Comisia de evaluare a deciziei de evaluare a ultimului candidat la funcția de membru în colegiile respective, înscris la alegeri sau concurs până la 27 martie 2022, va organiza Adunarea Generală pentru alegerea membrilor colegiilor respective, care va fi organizată în cel mult 35 de zile de la data convocării.

⁵ Decizia nr. 32 din 18.12.2024 cu privire la evaluarea candidaturii domnului Corneliu Popescu

⁶ Se remarcă că toate activitățile prealabile alegerilor, exercitate anterior de către Comisia de organizare a alegerilor, au revenit în apanajul de competențe al Consiliului Superior al Procurorilor.

o Constituirea și asigurarea eficienței funcționale a Inspecției procurorilor

Prin deschiderea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, statul nostru și-a asumat realizarea unui complex de acțiuni de conformare a cadrului legal național acquis-ului comunitar.

În sectorul justiției, una dintre condiționalități, parte a acestui set de acțiuni, a reprezentat fortificarea capacităților Consiliului Superior al Procurorilor, în calitatea sa de unică entitate menită să garanteze independența și imparțialitatea procurorilor. În acest areal de acțiuni specifice a intrat și transferul Inspecției procurorilor din subordinea directă a Procurorului General, în componența Consiliului Superior al Procurorilor.

În spiritul standarde internaționale, Parlamentul Republicii Moldova a legiferat statutul autonom al Inspecției procurorilor în componența Consiliului Superior al Procurorilor, acordând prin Legea 200/2023 *pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)*⁷, pe de o parte, competențe suplimentare iar, pe de altă parte, proceduri menite să responsabilizeze decidenții din această structură nou-formată.

În temeiul cadrului normativ menționat *supra*, la data de 2 octombrie 2023 Inspecția procurorilor din subordinea Procurorului General și-a încetat activitatea, iar lucrările pendinte au fost transmise conform competenței Consiliului Superior al Procurorilor.

De jure, Inspecția procurorilor a fost constituită în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor la data de 4 noiembrie 2023. Începând cu aceeași dată, în temeiul prevederilor legale în vigoare, a intervenit suspendarea de drept a procedurilor disciplinare aflate în curs de desfășurare în cadrul fostei Inspecții a procurorilor. Această suspendare a produs efecte și asupra termenelor de tragere la răspundere disciplinară aferente cauzelor examinate de Colegiul de disciplină și etică, având în vedere conexiunea funcțională și competențială dintre cele două entități.

Potrivit redacției inițiale a actului normativ, procedurile disciplinare aflate în derulare și termenele de tragere la răspundere disciplinară urmau a fi reluate de noua componență a Inspecției procurorilor (n.a. – **funcționalitatea Inspecției procurorilor din subordinea Consiliului Superior al procurorilor a fost condiționată de numirea în funcție a cel puțin 4 inspectori**⁸).

În accepțiunea art.89¹ alin.(1) coroborat cu alin.(6) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Inspecția procurorilor este constituită din 9 inspectori⁹ și dispune de autonomie funcțională. Durata mandatului de inspector este de șase ani. Inspectorul poate fi numit doar pentru un singur mandat.

⁷ Legea a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 291-295 din 04.08.2023 și a intrat în vigoare la data de 4 august 2023. Unele dintre modificările operate prin actul normativ enunțat *supra* au intrat în vigoare la data de 4 noiembrie 2023.

⁸ Art. VI alin. (13) al Legii nr.200/2023

⁹ Potrivit reglementărilor art.89¹ alin.(4) din Legea nr.3/2016, concursul pentru selectarea inspectorilor este organizat de Consiliul Superior al Procurorilor.

La data de 6 octombrie 2023, [prin Hotărârea nr.1-164/2023](#), Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat **Regulamentul privind procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor și a concursului pentru selectarea inspectorului-șef.**

În scopul implementării Legii nr.200/2023, începând cu data de 23 octombrie 2023 și până la finele anului 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a inițiat 6 (șase) concursuri pentru ocuparea a 8 unități de inspector în cadrul Inspecției procurorilor și a inspectorului-șef.

Nr. ord.	Concursuri anunțate prin Hotărârea CSP	Numărul de funcții anunțate	Numărul de candidați	Numiți pe post
1	Hotărârea CSP nr.1-175/2023 din 23.10.2023	inspector-șef -1 inspector – 8	inspector-șef- 2 inspector - 7	inspectorul-șef 2 inspectori
2	Hotărârea CSP nr.1-64/2024 din 22.02.2024	inspector – 5	2	<i>Concurs încheiat prin nerealizare</i>
3	Hotărârea CSP nr.1-89/2024 din 14.03.2024	inspector – 3	3	1 (24.09.2024)
4	Hotărârea CSP nr.1-119/2024 din 08.05.2024	inspector – 3	2	<i>Concurs încheiat prin nerealizare</i>
5	Hotărârea CSP nr.1-204/2024 din 08.07.2024	inspector – 3	3	<i>Concurs încheiat prin nerealizare</i>
6	Hotărârea CSP nr.1-307/2024 din 26.09.2024	inspector – 5	5	<i>PENDINTE pentru anul 2025</i>

La distanță de aproape 1 an și 2 luni (n.a. – de la 23.10.2023), cu toată diligența depusă, Consiliul Superior al Procurorilor a reușit să angajeze în funcție doar inspectorul-șef (**Mircea Roșioru**) și 3 inspectori (**Gratii Tudor, Eșanu Igor și Miron Constantin**).

Din numărul total de concursuri anunțate, doar 2 au avut finalitate, 3 - au fost încheiate prin nerealizare, 1 concurs anunțat la finele anului 2024 este în derulare.

Potrivit analizei sintetice cu referire la starea de fapt la capitolul vizat, se constată că urmare a concursurilor inițiate de către Consiliul Superior al Procurorilor, la finele lunii decembrie 2024 erau ocupate 4 funcții în cadrul Inspecției procurorilor - funcția de Inspector-șef și trei funcții de inspector (**37,5% din statul de personal**)¹⁰.

Exercițiul de inițiere a concursurilor a relevat un grad redus de interes manifestat de către potențialii candidați pentru aceste funcții, situație reflectată printr-un număr limitat de aplicații. Cauzele acestei reticențe rămân, la acest moment, insuficient conturate

¹⁰ Exercițiul de lansare a concursurilor a scos în evidență o reticență/dezinteres din partea potențialilor candidați la aceste funcții

și necesită o analiză suplimentară pentru identificarea eventualelor impedimente sau factori descurajatori.

Până la data de 5 septembrie 2024, activitatea **Inspecției procurorilor** a fost suspendată, întrucât instituția era considerată nefuncțională. Având în vedere că funcționarea deplină a Inspecției procurorilor reprezintă un element esențial pentru asigurarea standardelor de integritate și eficiență în cadrul sistemului procuraturii, legiuitorul a intervenit în mod expres pentru remedierea acestui impediment normativ. Astfel, la data de 31 iulie 2024, a fost adoptată *Legea nr. 226 pentru modificarea unor acte normative (aspecte organizatorice referitoare la sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției)*.

Prin articolul X al legii menționate, a fost abrogat alineatul (13) al articolului VI din *Legea nr. 200/2023 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)*, dispoziție care prevedea că „Inspecția procurorilor se consideră funcțională la numirea a cel puțin patru inspectori”.

Având în vedere faptul că instrumentele menționate supra sunt reglementate prin mai multe acte normative, pentru a pune în valoare criteriile de previzibilitate și claritate pentru destinatarii legii, **Inspecția procurorilor** a adoptat Decizia din 6 septembrie 2024 privind constatarea funcționalității începând cu data de 9 septembrie 2024 (decizia poate fi consultată [aici](#)).

Deopotrivă cu funcționalitatea **Inspecției procurorilor**, s-au reactivat procedurile disciplinare care erau pendinte la ex-**Inspecția procurorilor** din cadrul Procuraturii Generale și au fost reluate termenele procedurilor disciplinare în privința procurorilor, suspendate la data de 4 noiembrie 2023, prin efectul Legii nr.200/2023.

În conformitate cu prevederile pct.pct. 162 și 163 din *Regulamentul privind procedura de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor și a concursului pentru selectarea inspectorului-șef*, prin [Hotărârea nr.1-322/2023 din 07.10.2024](#), Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat **Planul de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2024**.

CAPITOLUL II: REALIZAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE INSTITUȚIONALE

2.1 Anul 2024 în cifre și date

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor în anul de raport a fost orientată spre îndeplinirea priorităților, elaborate în virtutea competențelor cu care este investit prin art. 70 din *Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură*.

La început de mandat, organul de autoadministrare al procurorilor și-a asumat, prin *Hotărârea nr.1-35/2024 din 30.01.2024*, următoarele obiective strategice instituționale pentru anul 2024:

- *Desfășurarea, în condiții de legalitate și transparență decizională, a concursului pentru ocuparea funcției de Procuror General, asigurarea stabilității funcționale și certitudinii mandatului de Procuror General;*
- *Organizarea și desfășurarea procedurilor administrative, pe platforma Adunării Generale a Procurorilor și a Consiliului Superior al Procurorilor, pentru constituirea și asigurarea funcționalității colegiilor specializate din subordine;*
- *Constituirea, operaționalizarea și eficientizarea Inspecției procurorilor;*
- *Asigurarea finalității procedurilor pendinte aferente carierei procurorilor - selecție și carieră, răspundere disciplinară;*
- *Consolidarea dialogului profesional dintre membrii Consiliului Superior al Procurorilor și corpul de procurori (vizite de lucru și discuții tematice în procuraturile teritoriale și specializate);*
- *Fundamentarea unor relații de colaborare cu exponenții puterii executive, legislative și judecătorești în spiritul unui dialog constructiv și respect reciproc;*
- *Dezvoltarea relațiilor de colaborare cu organisme de autoadministrare judiciare naționale și internaționale, preluarea de bune practici și schimbul de experiență;*
- *Fortificarea comunicării externe și dezvoltarea dialogului cu reprezentanții mass-media, a societății civile și mediului academic;*
- *Continuarea dialogului interinstituțional pentru diversificarea și actualizarea instruirii inițiale și continue a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției, dar și a instituțiilor de instruire profesională de profil naționale și internaționale;*
- *Consolidarea rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor prin reglementarea mecanismelor de sesizare a Curții Constituționale.*

Din analiza de ansamblu a priorităților trasate, dimensiunea ce vizează cariera procurorilor reprezintă o componentă fundamentală în activitatea organelor de autoadministrare.

Asigurarea obiectivității, transparenței și eficienței acestor proceduri, precum și identificarea mecanismelor adecvate pentru sporirea nivelului de calitate în activitatea procurorilor și consolidarea independenței și imparțialității procurorilor, sunt în măsură să contribuie la îmbunătățirea percepției publice despre cultura instituțională și valorile profesionale asumate de corpul de procurori, motiv din care își păstrează importanța de a se constitui ca deziderat instituțional.

De menționat că obiectivele propuse au fost îndeplinite în proporție de 95%, prin acumularea unor indici cantitativi dar și calitativi de activitate.

În capitolele ce urmează v-a fi expus într-o manieră mai desfășurată panelul realizărilor în contextul priorităților asumate de Consiliul Superior al Procurorilor pentru anul 2024.

Pe parcursul anului Consiliul Superior al Procurorilor a publicat pe pagina web agendele pentru desfășurarea a 63 de ședințe, **realmente fiind desfășurate 61 din numărul total**, 2 din acestea fiind amânate, într-un caz - din motivul neîntrunirii cvorumului, în alt caz – pentru oferirea dreptului candidatului la funcția de Procuror General de a se expune pe marginea cererilor înaintate.

Numărul de ședințe	Ședințe amânate	Ședințe organizate	Numărul de subiecte anunțate	Numărul de subiecte examinate	Numărul de hotărâri emise	Exprimate opinii separate
63	2	61	298	254	411	2

Agenda de activitate a totalizat mai multe subiecte, dar Consiliul s-a expus doar asupra a **254 din acestea prin 411 de hotărâri și 4 decizii protocolare.**

În procesul de deliberare au fost exprimate **2 opinii separate** de către un membru procuror pe subiectul ce vizează:

□ *aprobarea interimatului funcției de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție (Hotărârile nr. 1-382/2024 și 1-383/2024 din 28.11.24)*

Cele **411 hotărâri adoptate** au vizat direcțiile de activitate definite în art.70 *Legea nr.3/2016* și în capitolului 4 din Regulamentul Consiliul Superior al Procurorilor¹¹:

- *în materie de organizare a Adunării Generale a Procurorilor;*
- *în materie de selecție și gestionare a carierei procurorilor;*
- *în materie de elaborare / aprobare / coordonare a actelor normative;*
- *în domeniul perfecționării și evaluării profesionale a procurorilor;*
- *în domeniul respectării disciplinei și eticii de către procurori;*
- *în materie de constituire a Inspecției procurorilor;*
- *în domeniu administrativ-organizatoric;*
- *în alte domenii de intervenție.*

¹¹ aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016

Anul 2024 în cifre și date

INDICI REPREZENTATIVI	SELECȚIA ȘI CARIERA PROCURORILOR	EVALUAREA, DEONTOLOGIA PROCURORILOR	CADRUL NORMATIV TRANSPARENȚĂ ADRESĂRI ALE JUSTIȚIABILILOR
10 obiective asumate pentru anul 2024	47 funcții de procuror vacante 01.01.2024	73 de cereri de evaluare extraordinară pe rolul CDE la 01.01.205	36 de modificări la Legea 3/2016
61 de ședințe ale CSP desfășurate	58 de concursuri la funcția de procuror pendinte la 01.01.2024	346 de sesizări primare depușe în anul 2024	23 de opinii/avize la proiecte de acte normative
254 de subiecte examinate	21 de concursuri anunțate la funcția de procuror	66 de hotărâri adoptate de CDE pe proceduri disciplinare	142 de comunicate de presă emise
411 de hotărâri emise de CSP	19 concursuri inițiate în 2022,2023, finalizate	30 de procurori vizati în proc.disciplinare examine de CDE	1133 de referiri în mass- media privind activitatea CSP
34 de vizite teritoriale în procuraturi	69 de candidați evaluați în cadrul selecției	5 procurori sancționați	504 petiții înregistrate
58 de litigii în care este vizat CSP	39 de concursuri încheiate prin nerealizare	70 de contestații împotriva deciziilor Inspecției procurorilor	41 de cereri de informații publice examinate
87 de participări în instanțele de judecată	30 de numiri pe post	120 contestații asupra hotărârilor CDE pendinte la 01.01.2024	18 cetățeni primiți în audiență
2 avize asupra modificărilor statelor Procuraturii	603 de procurori activi la data de 31.12.2024	27 de hotărâri ale CSP contestate în temeiul art.191 CA	4161 de documente înregistrate
49 de cereri pentru cumularea activităților didactice și științifice	157 de candidați înscriși în Registru la 31.12.2024	0 procurori suspendați /art.55 al (1) din Legea 3/2016	2861 documente expediate

2.2 Activitatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul grupurilor de lucru

În perioada 01.01.2024 – 31.12.2024, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au fost activ implicați în cadrul mai multor grupuri de lucru, comitete și comisii interinstituționale, atât la nivelul sistemului Procuraturii, cât și în colaborare cu alte autorități ale statului. Participarea acestora a vizat, în mod special, procesele de elaborare, monitorizare și implementare a reformelor legislative și instituționale, inclusiv în ceea ce privește strategia de asigurare a independenței justiției și angajamentele Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Membrii Consiliului au contribuit, de asemenea, la activitățile de revizuire și actualizare a cadrului normativ aplicabil sistemului judiciar, inclusiv prin participarea în comisii pentru modificarea regulamentelor interne și a actelor legislative relevante. În același timp, aceștia au fost implicați în grupuri de lucru axate pe îmbunătățirea mecanismelor de reparare a prejudiciilor cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești, precum și în activități de promovare a integrității și combaterii corupției la nivel național.

Totodată, membrii Consiliului au sprijinit și consolidarea procesului de formare profesională continuă a procurorilor, reflectând astfel angajamentul constant pentru reformarea și eficientizarea sistemului de justiție, în conformitate cu valorile statului de drept și standardele internaționale privind protecția drepturilor fundamentale.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor desemnați în diverse grupuri de lucru

Nr. de ord.	Numele, prenumele membrului	Funcția deținută	Actul de instituire/desemnare
Consiliul Superior al Procurorilor în componența organelor de lucru și comitetele de monitorizare ale Consiliului European			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-54/2024 din 15.02.2024
2	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	
Comisiei de stat pentru testări cu utilizarea poligrafului			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-36/2024 din 30.01.2024
Comisia permanentă pentru instruire			
1.	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-87/2024 din 14.03.2024
Colegiul de redacție al Publicației ”Revista Procuraturii Republicii Moldova”			
Colegiul Științific al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”			

1.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
Colegiul de redacție al Publicației „Revista Procuraturii Republicii Moldova”			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Ordinul Procurorului General nr.45/26, 11.10.2018 și Hot.CSP nr.12-150/18 din 11.10.2018
2.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
Grupul de lucru ce vizează îmbunătățirea mecanismului de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-22/2024 din 19.01.2024
2.	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
3.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-151/2024 din 21.05.2024
Grupul de monitorizare a implementării Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025			
1.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-24/2024 din 19.01.2024
	ROȘIOR Elena	-/-	-/-
Grupurile de lucru implicate în asigurarea implementării mecanismului de coordonare a procesului de aderare a RM la UE			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-23/2024 din 19.01.2024
2.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
3.	ROȘIOR Elena	-/-	-/-
Consiliul Consultativ pe lângă Agentul guvernamental			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-25/2024 din 19.01.2024
Comisia de selecție constituită în contextul organizării Galei „Partenerii de încredere ai justiției”			
1.	CEBOTARI Andrei	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-61/2024 din 15.02.2024
Grupul de lucru creat pe platforma Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, în vederea definitivării proiectului de lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative nr.275/2023.			
1.	ROȘIOR Elena	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-94/2024 din 28.03.2024
2.	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
Consiliul Consultativ pe platforma Ministerului Justiției			
1.	ROȘIOR Elena	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-96/2024 din 28.03.2024
2.	CHERPEC Mariana	-/-	
Grupul lucru pentru instituirea mecanismului de consiliere etică a procurorilor			
1.	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-104/2022 din 13.06.2022, modificată prin Hotărârea CSP nr.1-21/2024 din 19.01.2024
2.	ROȘIOR Elena	-/-	-/-

3	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
4	CHERPEC Mariana	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-151/2024 din 21.05.2024
Grupul lucru pentru inițierea activităților administrative și normative aferente modificării Regulamentului privind stabilirea modelului și a însemnelor distinctive ale ținutei vestimentare a procurorilor			
1.	OBADĂ Dumitru	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-57/2023 din 23.03.2023, modificată prin Hotărârea CSP nr.1-21/2024 din 19.01.2024
2	NESTEROV Aliona	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
3	ROȘIOR Elena	-/-	-/-
4	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
5	BALMUȘ Svetlana	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
6	CHERPEC Mariana	-/-	Hotărârea CSP nr.1-151/2024 din 21.05.2024
Președinți ai Comisiilor de licențiere în cadrul examenului de licență USM 2024			
1.	PANEA Eduard	Membru al Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-120/2024 din 16.05.2024
2	ROȘIOR Elena	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	-/-
Consiliul sectorial în domeniul asistenței externe pentru sectorul coordonat de Ministerul Justiției			
1.	CHERPEC Mariana	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-109/2024 din 18.04.2024
Grupul de lucru responsabil de elaborarea planului de implementare a reformei legislative și instituționale în domeniul medierii			
1.	ROȘIOR Elena	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-337/2024 din 07.10.2024
Responsabili de monitorizarea și raportarea gradului de implementare a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028			
1.	CHERPEC Mariana	Membră a Consiliului Superior al Procurorilor	Hotărârea CSP nr.1-205/2024 din 08.06.2024
2	NESTEROV Aliona	-/-	-/-

CAPITOLUL III: EXERCITAREA ROLULUI CONSTITUȚIONAL DE GARANT AL INDEPENDENȚEI ȘI IMPARȚIALITĂȚII PROCURORILOR

3.1. Proceduri derulate în vederea convocării Adunării Generale a Procurorilor

În contextul exercitării competențelor departamentale, prin *Hotărârea nr.1-45/2024 din 5 februarie 2024, modificată prin Hotărârea nr.1-62/2024 din 20 februarie 2024*¹², Consiliul Superior al Procurorilor a decis convocarea în ziua de 29 februarie 2024 a Adunării Generale a Procurorilor, în procedură ordinară și, în premieră pentru instituția Consiliului, în format de teleconferință.

În considerarea art. 67 alin.(1) lit.b) din Lege nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor a identificat ca fiind oportună examinarea în cadrul Adunării Generale a subiectelor ce vizează raportarea activității realizate de către Procuratură și Consiliu în anul 2023, precum și dezbateră obiectivelor Procuraturii pentru anul 2024, elaborate în virtutea competențelor funcționale și avizate prin *Hotărârea nr.1-34/2024 din 30.01.2024*.

Concomitent, în temeiul pct. pct. 9 și 11 din Regulamentul Adunării Generale a Procurorilor¹³, acest for reprezentativ se convoacă de către Consiliul Superior al Procurorilor anual, nu mai târziu de 1 martie.

Totodată, este necesar de menționat că potrivit prevederilor art.66 alin.(7) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Adunarea Generală a Procurorilor este deliberativă dacă la ea participă majoritatea simplă a procurorilor în exercițiu.

La acest for reprezentativ s-au înregistrat 500 de procurori din efectivul activ de 599 de procurori, fiind constatată întrunirea cvorumului necesar pentru a declara ședința deliberativă.

În luna martie, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat despre inițierea procesului de elaborare a proiectului de modificare a Regulamentului Adunării Generale a Procurorilor.

S-a propus ca proiectul să fie elaborat în vederea perfecționării cadrului normativ aferent modului de desfășurare și competențelor organului suprem de autoadministrare a Procuraturii, precum și eliminării unor potențiale lacune de reglementare.

¹² Decizia de amânare a AGP din 23.02.2024 pentru 29.02.2024 a fost argumentată prin necesitatea de asigurare a condițiilor tehnice favorabile de transmisie continuă a acestui exercițiu de amploare.

¹³ Aprobă prin Hotărârea nr. 3 din 27.05.2016

3.2. Avizarea Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii

În scopul asigurării consultărilor publice și transparenței decizionale, la data de 08.08.2024, Procurorul General Ion Munteanu a solicitat opinia instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor asupra proiectului **Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii**.

Potrivit autorilor proiectului Conceptului, necesitatea elaborării acestuia a fost dictată de stringența realizării acțiunilor planificate în documentele de politici publice naționale și instituționale, precum sunt:

- *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025¹⁴ (acțiunile 3.1.2 Reorganizarea sistemului Procuraturii și 3.2.6 Creșterea eficienței managementului instituțional în cadrul procuraturilor);*

- *Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027¹⁵ (Capitolul 23, acțiunile 11, 12 și 13);*

- *Planul de acțiuni al Procuraturii pentru realizarea Programului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025¹⁶ (acțiunile 2.2.1, 2.2.2, 4.1.1, 4.1.2, 4.2.3);*

- *Planul de activitate al Procuraturii pentru anul 2024¹⁷ (acțiunile 7, 12, 15);*

- *Planul instituțional al Procuraturii pentru implementarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027¹⁸ (acțiunile 2 și 3).*

În egală măsură, s-a menționat că reorganizarea sistemului Procuraturii se regăsește printre acțiunile asumate de Procurorul General în Conceptul de management și dezvoltare instituțională a Procuraturii pentru anii 2024-2031, în Obiectivul specific 2.2.2 privind managementul statelor de personal de procurori.

Examinând proiectul Conceptului, Consiliul Superior al Procurorilor a expus punctual 15 propuneri și recomandări esențiale pentru a fi luate în considerație în procesul de definitivare a acestuia.

Opinia instituțională asupra proiectului Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii a fost formulată în partea descriptivă a [*Hotărârea nr.1-287/2024 din 11.09.2024*](#).

Ulterior, prin demersul din 12 noiembrie 2024, Procurorul General, Ion Munteanu, a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor exprimarea acordului pentru reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii, în conformitate cu etapele, termenele și raționamentele prevăzute în forma finală a Conceptului, acord ce a fost exprimat prin [*Hotărârea nr.1-391/2024*](#).

¹⁴ aprobat prin Legea nr.211/2021

¹⁵ aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023

¹⁶ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.19/28 din 03.02.2021

¹⁷ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.11/3 din 08.02.2024

¹⁸ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.41/12 din 11.03.2024

Inițiativa depusă a fost argumentată prin necesitatea optimizării structurii actuale a Procuraturii și racordării schemei de încadrare a personalului instituției cu prevederile *Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură*, invocând următoarele raționamente:

- a) alinierea hărții procuraturilor teritoriale¹⁹, la harta instanțelor judecătorești;
 - b) eficientizarea capacităților funcționale și de management ale subdiviziunilor procuraturii;
 - c) consolidarea capacităților procuraturilor teritoriale ținând cont de competențele actuale privind examinarea cazurilor de corupție sistemică și mică;
 - d) fortificarea capacităților funcționale ale Procuraturii Generale, prin crearea unor subdiviziuni structurale specializate;
 - e) sporirea performanței instituționale;
 - f) uniformizarea practicii de procuror;
 - g) unificarea practicii de procuror și sporirea actului de justiție;
 - h) asigurarea unui climat competitiv și specializat;
 - i) echilibrarea volumului de lucru;
 - j) reducerea cheltuielilor financiare de întreținere;
 - k) gestionarea mai eficientă a resurselor umane;
 - l) asigurarea accesului la justiție a cetățenilor, prin oferirea unor servicii calitative;
 - m) contribuirea la implementarea reformelor în domeniul justiției și realizarea obiectivelor stabilite în documentele de politici naționale și instituționale.
- Astfel, propunerile de modificare în structura Procuraturii au vizat:

I. Reorganizarea procuraturilor teritoriale prin fuzionare și absorbție - conform modificărilor propuse, majoritatea procuraturile teritoriale (cu excepția Procuraturii municipiului Chișinău), au fost reorganizate prin fuzionare, astfel încât numărul procuraturilor teritoriale coincid cu numărul instanțelor de judecată de primul nivel, respectiv - constituie 14 procuraturi teritoriale.

În această ordine de idei, optimizarea numărului procuraturilor teritoriale raportat la numărul de instanțe (corespunzător sediilor principale și celor secundare a acestora) s-a preconizat a fi realizată în trei etape, după cum urmează:

Prima etapă (noiembrie 2024 - 01.03.2025) - cuprinde inițierea și realizarea procesului de fuziune²⁰ a procuraturilor teritoriale actuale din raza sediilor principale și secundare ale instanțelor judecătorești în scopul racordării numărului de procuraturi teritoriale, cu cel al instanțelor, precum și reorganizarea și consolidarea subdiviziunilor Procuraturii Generale. La această etapă se va realiza și procesul de modificare a cadrului normativ (național și instituțional) necesar, inclusiv în vederea clarificării statutului procuraturilor de circumscripție;

A doua etapă (01.03.2025 - 31.12.2025) - cuprinde procesul de aliniere a statutului procuraturilor de circumscripție la statutul Curților de Apel și procesul de

¹⁹ Art.10 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, care stabilește că: „Procuraturile teritoriale activează de regulă în circumscripțiile instanțelor judecătorești conform competenței teritoriale stabilite în Regulamentul Procuraturii.”

²⁰ Conform prevederilor art. 208 din Codul civil, fuziunea se realizează prin **contopire** sau **absorbție**. *Contopirea* are ca efect dizolvarea fără a intra în lichidare a persoanelor juridice participante la contopire și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică ce se înființează. *Absorbția* are ca efect dizolvarea fără a intra în lichidare a persoanelor juridice absorbite și trecerea integrală a drepturilor și obligațiilor acestora la persoana juridică absorbantă. Fuziunea procuraturilor se va realiza de regulă prin contopire, iar acolo unde nu vor mai exista sedii ale instanțelor, de regulă prin absorbție, urmând circumscripțiile instanțelor judecătorești.

digitalizare/optimizare a sistemelor informaționale și proceselor operaționale, prin care se va asigura interacțiunea cu celeritate dintre procuraturile teritoriale și oficiile acestora, inclusiv cu instanțele de judecată. Totodată, se va realiza specializarea procurorilor pe domenii specifice.

În a treia etapă (01.01.2026 - 31.12.2027) – se va realiza unificarea treptată a oficiilor procuraturilor teritoriale. De asemenea, vor fi elaborate regulamentele, instrucțiunile și ghidurile interne pentru asigurarea cooperării subdiviziunilor Procuraturii Generale, procuraturilor specializate, de circumscripție și teritoriale

II. Redenumirea procuraturilor teritoriale de circumscripție:

Potrivit *Conceptului*, procuraturile teritoriale de circumscripție au fost redenumite în corespundere cu noile denumiri ale Curților de Apel, respectiv:

- 1) *Procuratura de circumscripție Centru, cu sediul în mun. Chișinău;*
- 2) *Procuratura de circumscripție Nord, cu sediul în mun. Bălți;*
- 3) *Procuratura de circumscripție Sud, cu sediul în mun. Cahul.*

III. Dimensionarea structurii organizatorice a Procuraturii Generale

Remanierile structurale ale Procuraturii Generale au vizat:

- **crearea a 3 subdiviziuni structurale:**
 - *Secția combaterea corupției și spălării banilor;*
 - *Secția combaterea infracțiunilor de mediu;*
 - *Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție*
- **capacitarea a 2 subdiviziuni cu câte o funcție de procuror:**
 - *Secția asistență juridică și cooperare internațională;*
 - *Secția combatere trafic de ființe umane;*
- **redenumirea unei subdiviziuni:**
 - *Secția proceduri non-penale și implementare CEDO în Secția proceduri contencioase, contravenționale și implementare CEDO.*
- **fortificarea capacităților subdiviziunilor Aparatului Procuraturii Generale prin:**
 - Reorganizarea Secției relații publice în *Direcția informare și comunicare cu mass-media;*
 - Reorganizarea Secției secretariat, petiții și audiență în *Direcția management al documentelor*, cu următoarele subdiviziuni:
 - *Secția secretariat, petiții și audiență,*
 - *Serviciu arhivă și statistică.*

IV. Optimizarea structurii Procuraturii Anticorupție

Cu titlu de informare, se notează că prin *Hotărârea nr.1-56/2024 din 15.02.2024* Consiliul Superior al Procurorilor a exprimat acordul de a modifica structura Procuraturii Anticorupție prin majorarea numărului de personal cu funcționari publici și personal tehnic, de la 85 unități la 139 unități, astfel încât numărul total de personal a fost stabilit de 198 de unități, dintre care:

- 59 unități de procurori (1 procuror - șef; 4 adjuncți ai procurorului-șef; 54 de procurori);

- 132 unități de personal funcționari publici cu statut special, funcționari publici (30 ofițeri de urmărire penală, 32 ofițeri investigații, 38 consultanți ai procurorului, 32 funcționari publici) și 7 unități de personal tehnic.

De asemenea, prin *Hotărârea nr.1-381/2024 din 28.11.2024*, Consiliul a aprobat propunerea de optimizare a structurii organizatorice și de personal a Procuraturii Anticorupție, prin instituirea următoarelor subdiviziuni interne:

1. Direcția Urmărire Penală 1
2. Direcția Urmărire Penală 2
3. Direcția Generală Investigații și Suport Operativ
 - 3.1. *Direcția Investigații*
 - 3.2. *Direcția Suport Operativ*
 - 3.2.1. *Secția suport investigații*
 - 3.2.2. *Serviciu telecomunicații și interceptări*
 - 3.2.3. *Serviciu suport tehnic*
 - 3.3. *Secția analiza operațională și specialiști*
 - 3.4. *Serviciu tehnologia și protecția informației*
4. Direcția Judiciară și Analitică
 - 4.1. *Secția judiciară*
 - 4.2. *Secția analitică și cooperare internațională*
 - 4.3. *Serviciul petiții și audiență*
5. Serviciul de presă
6. Serviciul audit intern
7. Aparatul Procuraturii Anticorupție
 - 7.1. *Serviciul cancelarie și arhivă*
 - 7.2. *Serviciul resurse umane*
 - 7.3. *Secția finanțe și contabilitate*
 - 7.4. *Serviciul achiziții publice*
 - 7.5. *Serviciul administrare și logistică*

Potrivit Conceptului, urmare a reorganizării structurii sistemului Procuraturii, au fost efectuate remanieri în statul de personal al Procuraturii Anticorupție, în partea ce ține de micșorarea numărului de procurori cu cinci unități.

3.3. Avizarea bugetului Procuraturii

În ședința din 11 ianuarie 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a analizat și a avizat²¹ proiectul de buget al Procuraturii pentru anul 2024, prezentat de Procurorul General interimar, Ion Munteanu.

Proiectul a fost întocmit în conformitate cu limitele de cheltuieli stabilite de Ministerul Finanțelor, și include estimările financiare pentru anii 2025-2026. Prezentarea a avut loc în cadrul ședinței din 11 ianuarie 2024, unde au fost discutate detaliile referitoare la necesitățile instituției și resursele publice alocate.

În cadrul procesului de avizare, Consiliul a ținut cont de cadrul legislativ, în special de Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care reglementează gestionarea financiară

²¹ Hotărârea nr. 1-2/2024 din 11.01.2024

a instituției, stabilind un buget unic administrat conform principiilor financiare publice. Bugetul Procuraturii pentru anul 2024 este structurat pe mai multe categorii, cum ar fi cheltuielile de personal, bunuri și servicii, prestațiile sociale și altele, cu o sumă totală de 407.428,5 mii lei.

Consiliul a evaluat și modul în care au fost calculate cheltuielile de personal, care sunt reglementate de actele normative privind salarizarea angajaților din sectorul bugetar, respectând limitele stabilite de Ministerul Finanțelor. De asemenea, au fost luate în considerare și cheltuielile pentru investițiile necesare, cum ar fi reparațiile capitale ale sediilor procuraturilor și achiziționarea echipamentelor tehnice esențiale pentru activitatea instituției.

În analiza bugetului, Consiliul a subliniat importanța asigurării condițiilor de muncă adecvate pentru procurori, inclusiv prin dotarea procuraturilor cu tehnică criminalistică și mijloace de transport, asigurându-se astfel un cadru de lucru conform standardelor profesionale. Aceste investiții au fost considerate fundamentale pentru eficiența activității instituției, pentru protecția sănătății procurorilor și asigurarea garanțiilor acestora.

3.4. Contribuții în asigurarea garanțiilor pentru procurorii în funcție

Capitolul IX din Legea 3/2016 reglementează protecția de stat și asigurarea materială și socială a procurorilor. Aceste măsuri asigură sprijinul necesar procurorilor în exercitarea atribuțiilor lor.

o Verificarea periodică a stării de sănătate

În temeiul art. 62 din lege, procurorii aflați în exercițiul funcției beneficiază de asistență medicală conform prevederilor Legii nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală. Exigențele privind verificarea periodică a stării de sănătate a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție sunt reglementate de art. 20 alin. (1) lit. h), art. 21 și art. 58 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, precum și de pct. 8.71 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor²².

Valabilitatea certificatelor medicale este limitată la 2 ani pentru candidații la funcția de procuror și 5 ani pentru procurori, conform pct. 8.7 din Regulamentul ante-referit. În cazul în care un candidat nu este numit în funcție în perioada de valabilitate a certificatului, acesta este supus unei reexaminări medicale. Totodată, aptitudinea medicală constituie o condiție esențială pentru înscrierea în Registrul candidaților eligibili pentru suplinirea funcțiilor vacante.

În corespundere cu alin.(4) al art. 21 din lege, criteriile de evaluare a stării de sănătate și procedura aferentă au fost aprobate după coordonarea prealabilă cu Consiliul Superior al Procurorilor prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 761/2016, modificat prin Ordinul nr. 753/2022 „Cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de procuror și a procurorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de procuror”. În baza art. 21 alin. (5) din Legea 3/2016 cu privire la Procuratură, examinarea medicală este efectuată de o comisie specializată a Ministerului Sănătății,

²² aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016

Muncii și Protecției Sociale, care emite certificatul medical de conformitate cu cerințele funcției.

Astfel, în scopul eficientizării procedurii de verificare medicală a procurorilor la expirarea termenului de valabilitate a certificatelor, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat prin *Hotărârea nr. 1-55/2024 din 15.02.2024* **Calendarul de verificare a stării de sănătate a procurorilor în funcție pentru perioada anului 2024.**

În anul 2024 Aparatul Consiliului a înregistrat **254** de certificate medicale privind corespunderea candidatului sau a procurorului în funcție cu exigențele pentru exercitarea funcției.

O Demers cu privire la acordarea procurorilor a dreptului la locuința de serviciu și compensarea cheltuielilor de transport

Prin scrisoarea nr. 5/1-01d/2024-161 din 21 mai 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a adresat Ministrului Justiției un demers privind necesitatea revizuirii cadrului normativ în vederea reglementării exprese a dreptului procurorilor la locuință de serviciu și la compensarea cheltuielilor de transport.

În susținerea acestei solicitări, Consiliul a realizat o analiză a cadrului legal actual referitor la garanțiile sociale ale procurorilor, evidențiind că asigurarea unor condiții materiale adecvate este esențială pentru menținerea independenței și imparțialității procurorilor într-un stat de drept. S-a subliniat că, la fel ca judecătorii, procurorii trebuie să beneficieze de o remunerație corespunzătoare și de condiții de muncă predictibile, în scopul susținerii responsabilităților profesionale și prevenirii riscurilor de corupție.

Consiliul a invocat, de asemenea, pozițiile constante ale Comisiei de la Veneția, potrivit cărora procurorii ar trebui să dispună de garanții sociale similare celor aplicabile judecătorilor, inclusiv prin asigurarea unui salariu și a unor beneficii care să reflecte importanța funcției exercitate. În acest context, s-a constatat că legislația națională nu reglementează expres dreptul procurorilor la locuință de serviciu sau la compensarea chiriei, spre deosebire de alte categorii de funcționari publici, cum ar fi deputații sau angajații cu statut special din administrația publică.

Pentru a susține această concluzie, Consiliul a efectuat o comparație cu alte acte normative sectoriale, constatând că personalul din domeniul apărării, ordinii publice și administrației penitenciare beneficiază de locuințe de serviciu sau compensații pentru chirie, iar în alte jurisdicții, cum este cazul României, atât procurorii cât și judecătorii beneficiază de astfel de garanții legale.

Totodată, s-a evidențiat că Legea nr. 3/2016 privind Procuratura nu conține prevederi clare privind compensarea cheltuielilor de transport pentru procurorii care își desfășoară activitatea în localități diferite de cele de domiciliu, deși astfel de costuri sunt semnificative și recurente. Spre comparație, alte categorii de funcționari publici, inclusiv cei din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, beneficiază de dreptul la compensarea acestor cheltuieli în temeiul unor reglementări speciale.

Prin urmare, Consiliul a solicitat Ministerului Justiției inițierea demersurilor legislative necesare pentru asigurarea unui regim juridic echitabil și unitar în ceea ce privește acordarea procurorilor a dreptului la locuință de serviciu și/sau la compensarea cheltuielilor de transport, în concordanță cu importanța funcției și standardele

internaționale aplicabile.

În ședința din 18 septembrie 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a examinat demersul secretarului general adjunct al Guvernului, Roman Cazan, prin care s-a solicitat viziunea instituțională aferentă proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, înregistrat cu numărul unic 788/MJ/2024 (*compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur*).

Proiectul de lege a fost elaborat de Ministerul Justiției în scopul îmbunătățirii cadrului normativ aplicabil garanțiilor sociale acordate reprezentanților sistemului judecătoresc și ai sistemului Procuraturii, precum și al ajustării acestuia la noile realități instituționale generate de reorganizarea hărții judiciare și a celei a Procuraturii. Inițiativa legislativă urmărește reglementarea expresă a dreptului judecătorilor și procurorilor de a beneficia de anumite garanții sociale, concomitent cu identificarea autorității competente în stabilirea unui mecanism clar, transparent și eficient de aplicare a acestor drepturi.

Prin *Hotărârea nr. 1-294/2024 din 18 septembrie 2024*, Consiliul Superior al Procurorilor a susținut adoptarea proiectului de lege, subliniind necesitatea instituirii unui mecanism clar și echitabil de compensare a cheltuielilor de transport și cazare pentru procurorii care acceptă funcții în alte reședințe ale țării sau sunt detașați ori delegați, inclusiv în cadrul Consiliului sau al unor instituții internaționale. Consiliul a accentuat că un asemenea mecanism, bazat pe criterii obiective precum costul mediu al combustibilului, distanța parcursă și valoarea contractelor de locațiune înregistrate, ar stimula mobilitatea în sistem, contribuind la eficientizarea activității instituționale și la alinierea la realitățile economice și cadrul normativ aplicabil. Totodată, aceste compensații sunt menite să sporească atractivitatea funcțiilor din afara municipiului Chișinău, atât pentru procurorii în funcție, cât și pentru candidați, asigurând o distribuție mai echilibrată a resurselor umane în sistemul Procuraturii.

La data de 26 septembrie 2024, doamna Elena Roșior, membră a Consiliului Superior al Procurorilor a participat la ședința de lucru organizată la Ministerul Justiției, în cadrul căreia s-a pus în discuție mecanismul de compensare a cheltuielilor de transport tur-retur pentru procurori și judecători.

Complementar, discuțiile s-au axat și pe propunerile înaintate de reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliului Superior al Magistraturii,

Procuraturii Generale și Ministerului Finanțelor în cadrul procesului de avizare a proiectului de lege privind compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur, unde s-au făcut referințe la oportunitatea reglementării compensației pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, mecanismul și formula de calcul a compensației respective, inclusiv cuantumul acesteia.

În urma examinării repetate a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative referitoare la compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ, prin *Hotărârea nr. 1- 357/2024 din 31.10.2024* Consiliul

Superior al Procurorilor a constatat că autorul proiectului a ajustat propunerile inițiale, integrând recomandările și avizele instituțiilor relevante. Proiectul prevede compensarea cheltuielilor pentru judecători și procurori care locuiesc la o distanță de peste 25 km față de locul de muncă, în funcție de distanță, prețul combustibilului și zilele lucrate, cu un plafon lunar stabilit în funcție de distanță. De asemenea, se introduce posibilitatea compensării cheltuielilor de închiriere a locuinței, cu un plafon de 5000 lei pe lună, iar beneficiarii vor trebui să aleagă între cele două tipuri de compensație.

Consiliul a avizat proiectul cu anumite observații, inclusiv necesitatea justificării plafonului pentru închirierea locuinței și a excepției care exclude procurorii din municipiul Chișinău de la aplicarea mecanismului compensatoriu. Potrivit Consiliului, excepția ar putea afecta echitatea și principiile nediscriminării, fiind în contradicție cu prevederile generale ale proiectului. Proiectul a fost avizat repetat, cu luarea în considerare a acestor recomandări, pentru a asigura un cadru normativ echitabil și eficient.

Drept urmare, prin **Legea nr.316 din 26.12.2024 pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, a spațiului locativ)** (în vigoare din 16.01.2025), Legea 3/2016 cu privire la Procuratură a fost completată **cu art. 61¹**, care reglementează compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, a spațiului locativ pentru procurori.

Potrivit dispozițiilor legii, în termen de 3 luni de la publicarea acesteia, Guvernul va aproba prin Hotărâre mecanismul de achitare a cheltuielilor de transport tur-retur și de contractare a spațiului locativ.

o Demersul CSP în contextul avizării proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2025 (cu privire la valoarea de referință pentru salariul procurorilor)

Prin scrisoarea nr. 5/1-01d/2024-2730 din 18.12.2024, în contextul avizării proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2025²³, care stabilea (la art.10 alin.(2) lit.c)) că valoarea de referință pentru calcularea salariului pentru procurori va fi în mărime de 2850 de lei, Consiliul Superior al Procurorilor a considerat necesar să sublinieze câteva aspecte esențiale ce au impus o reconsiderare a acestei prevederi în cadrul procesului legislativ.

Cu referire la subiect, Consiliul a reținut că valoarea de referință utilizată pentru stabilirea salariilor procurorilor nu a fost ajustată din anul 2018, în pofida unei fluctuații semnificative a inflației și a majorării salariului mediu pe economie.

S-a stabilit că salariul mediu pe economie a crescut considerabil, de la 11700 lei în 2023²⁴ la 13 700 de lei în 2024²⁵, ceea ce generează o discrepanță semnificativă față de salariile procurorilor, creând premise clare pentru inechități salariale, circumstanțe care condiționează necesitatea re-considerării cuantumului pentru valoarea de referință în calcularea salariului procurorilor.

În acest sens, Consiliul a amintit că prin Hotărârea nr.12 din 8 august 2023, Curtea Constituțională a stabilit caracterul obligatoriu al ajustării anuale a valorii de referință pentru salariile procurorilor, cel puțin în raport cu rata medie anuală a inflației la data

²³ înregistrat în Parlamentul RM cu nr.358 din 04.12.2024

²⁴ Hotărârea Guvernului nr.936 din 28 decembrie 2022

²⁵ Hotărârea Guvernului nr.1033 din 21 decembrie 2023

adoptării Legii bugetului de stat pentru anul următor. Nerespectarea acestei obligații în anii precedenți a determinat Consiliul Superior al Procurorilor, împreună cu Procurorul General, să sesizeze Curtea Constituțională prin adresa nr.5/1-01d/2024-1830 din 18.09.2024, denunțând omisiunea autorităților competente de a aplica prevederile hotărârii menționate. În răspunsul său din 17.10.2024, Curtea Constituțională a reiterat necesitatea și importanța intervenirii prompte asupra textelor normative supuse controlului constituționalității și soluționate de Curte, or în astfel de situații se creează viduri legislative și se atestă deficiențe și incertitudini în aplicarea legii.

În reflecția celor expuse, Consiliul a opinat că soluția normativă ce se conținea în proiectul inițial al Legii bugetului pentru anul 2025 cu referire la valoarea de referință pentru salariul procurorilor (care ar putea rămâne tot 2850 lei) contravenea standardelor constituționale, internaționale și principiului egalității de tratament.

Astfel, în scopul remedierii situației, Consiliul a propus re-considerarea opțiunilor normative ce vizează valoarea de referință pentru salariul procurorilor și anume - să constituie o valoare de 3000 lei, astfel încât ajustările financiare să corespundă standardelor, să nu genereze discriminări între categoriile profesionale, dar să fie un răspuns adecvat la implementarea obiectivă a principiilor statului de drept și la exigențele interesului public.

În rezultat, potrivit *art. 10 din Legea Bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 310 din 26.12.2025*, începând cu 1 ianuarie 2025, pentru calcularea salariilor procurorilor au fost stabilite următoarele valori de referință:

- în mărime de **2850 de lei** pentru procurorii care încă nu au fost supuși evaluării externe conform legii 26/2022;
- în mărime de **4300 de lei** pentru procurorii care au promovat evaluarea externă.

De asemenea, pentru inspectorii din cadrul Inspecției valoarea de referință va constitui 3000 de lei, iar pentru membrii colegiilor de specialitate, care au promovat evaluarea externă - 4300 de lei.

3.5. Apărarea onoarei și demnității procurorilor

La 30 august 2023 doi procurori din Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, au înaintat Consiliului Superior al Procurorilor cereri aflate în conexitate, prin care au solicitat să le fie apărată onoarea și demnitatea de procuror.

Prin Dispoziția inspectorului-șef al Inspecției procurorilor din 10.09.2024, cererile menționate *supra* au fost preluate spre examinare.

Verificările realizate de Inspecția procurorilor, au constatat că, în paralel, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale avea în gestiune o cauză în care urmărirea penală a fost pornită pe indicii infracțiunii prevăzute de art.177 alin.(2) lit. a) Cod penal, pe faptul pretinselor acțiuni de intimidare ale procurorilor.

Constatând că aspectele invocate în cuprinsul cererilor de apărare a onoarei și demnității fac și obiectul investigației în cadrul cauzei penale, în temeiul pct. 195 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, la 25 octombrie 2024, s-a dispus amânarea verificării cererilor depuse, cu privire la apărarea independenței și/sau reputației profesionale a procurorilor, până la rămânerea definitivă a

soluției adoptate în cauza penală, decizia astfel adoptată fiind comunicată autorilor sesizării și Consiliului Superior al Procurorilor.

Alte cereri cu privire la apărarea independenței și/sau reputației profesionale a procurorilor nu au fost înregistrate.

3.6. Membrii Consiliului Superior al Procurorilor în discuții directe cu procurorii din teritoriu

În perioada septembrie - decembrie 2024, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au desfășurat o serie de vizite de lucru în procuraturile din diferite regiuni ale țării, inclusiv în zonele de Sud, Nord, Centru și la nivelul municipiului Chișinău. Scopul acestor vizite a fost identificarea provocărilor întâmpinate de procurori în activitatea lor profesională și găsirea celor mai bune soluții pentru îmbunătățirea sistemului procuraturii.

În cadrul acestor întâlniri, au fost abordate teme relevante, cum ar fi proiectul Conceptului de reorganizare a sistemului procuraturii, problematica capacităților funcționale și de personal, implementarea modificărilor legislative din domeniul penal și procedural penal, dar și necesitatea asigurării unui cadru tehnic și logistic adecvat pentru desfășurarea atribuțiilor funcționale ale procurorilor. De asemenea, au fost discutate aspecte legate de statutul procurorilor, garanțiile sociale, ajustările salariale și implementarea unui nou model de ținută vestimentară specială.

Vizitele au avut un caracter interactiv, iar discuțiile s-au concentrat pe identificarea celor mai urgente probleme din fiecare teritoriu vizitat, iar membrii Consiliului Superior al Procurorilor au prezentat direcțiile de acțiune pentru perioada următoare. Participanții au subliniat importanța unui dialog constant între autoritățile de autoadministrare și procurorii teritoriali, pentru a asigura eficiența sistemului judiciar și pentru a răspunde provocărilor din diverse zone ale țării.

Aceste acțiuni au fost desfășurate în cadrul Programului pentru Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției (2021-2025), implementat de ABA ROLI, cu suportul financiar al Biroului pentru Combaterea Traficului de Droguri și Aplicarea Legii din cadrul Departamentului de Stat al SUA.

■ **12-13 septembrie 2024 - vizitele de lucru ale membrilor Consiliului Superior al Procurorilor în procuraturile din zona de SUD a Republicii Moldova - Procuraturile raioanelor Taraclia, Cahul, Cantemir, Ceadâr-Lunga, Procuratura UTA Găgăuzia (de comun cu oficiile - Comrat și Vulcănești), Cimișlia, Basarabeasca, Procuratura Anticorupție (oficiul Sud), Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și Procuratura de Circumscripție Cahul.**

- **19-20 septembrie 2024 - procuraturile din zona de NORD a țării** - Procuraturile raioanelor Dondușeni, Drochia, Soroca, Florești, Rîșcani, Edineț, Briceni și Ocnița

- **25 septembrie 2024 - procuraturile teritoriale** - Procuraturile raioanelor Fălești, Glodeni, Sîngerei și procuratura municipiului Bălți, inclusiv procuraturile specializate (oficiile Nord) și Procuratura de circumscripție Bălți.

- **1 noiembrie 2024 – procuraturile teritoriale** - Procuraturile raioanelor Șoldănești, Rezina, Telenești și Orhei.

- **26 noiembrie 2024 - procuraturile teritoriale** - Procuraturile raioanelor Ialoveni, Hîncești și Leova.

- **17 decembrie 2024 - procuraturile teritoriale** - Procuraturile raioanelor Ungheni, Nisporeni, Călărași și Strășeni.

CAPITOLUL IV: ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR ÎN DOMENIUL LEGISLATIV

4.1. Implicarea Consiliului Superior al Procurorilor în procesul legislativ

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor și-a consolidat rolul de actor instituțional esențial în procesul legislativ, având o contribuție substanțială la actualizarea legislației relevante pentru activitatea sistemului Procuraturii. În aportul esențial adus de Consiliu se înscrie și întocmirea opiniilor asupra proiectelor de legi privind modificarea Legii nr. 3/2016 privind Procuratura, în vederea armonizării reglementărilor legale cu exigențele actuale ale Procuraturii.

Consiliul Superior al Procurorilor a exprimat opinii și a oferit avize asupra unor proiecte legislative importante, cum ar fi modificările privind incompatibilitățile procurorilor, protecția acestora și organizarea sistemului judiciar anticorupție, contribuind la asigurarea unei justiții corecte și eficiente. În acest context, Consiliul a aprobat și a

actualizat acte normative instituționale relevante, întărind astfel cadrul instituțional și promovând transparența în sistemul judiciar.

De asemenea, Consiliul a continuat să își extindă activitatea în domeniul avizării proiectelor de acte normative, implicându-se activ în evaluarea și oferirea de opinii pentru o serie de reglementări legislative, inclusiv pentru proiectele ce vizează modificări structurale ale sistemului judiciar și protecția procurorilor.

Aceste intervenții legislative reflectă angajamentul Consiliului de a îmbunătăți eficiența și integritatea sistemului judiciar, consolidând în același timp independența procurorilor și promovând bunele practici în justiție.

În plus, Consiliul Superior al Procurorilor a avut un rol activ și în elaborarea unor documente strategice, cum ar fi Planul de formare continuă și inițială a procurorilor și Planul de activitate al Inspecției procurorilor etc.

4.2. Opinii vizavi de modificările la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

În anul 2024 *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură* a fost amendată prin următoarele trei legi organice, care au adus modificări esențiale la procesul de selecție a procurorilor și la organizarea instruirii membrilor CSP, ai Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și inspectorilor, precum și la sporirea garanțiilor pentru procurori:

1) Legea nr. 2 din 01.02.2024 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 13.02.2024):

- **completarea art.20 cu lit.e¹** (cu privire la condițiile de participare la funcția de procuror (nota INJ – 8,00));

- **modificarea art.21** (aferent termenului de verificare a stării de sănătate a procurorilor implicați în concurs);

- **modificarea art.22** (cu privire la procedura de înscriere în Registrul candidaților la funcția de procuror).

2) Legea nr. 226 din 31.07.2024 pentru modificarea unor acte normative(aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției) (în vigoare din 24.03.2023):

- **modificarea art.23 alin.(4)** (cu privire la stabilirea punctajului total de concurs pentru funcția de procuror);

- **completarea art.70 alin.(1) cu lit.f¹** (aferent delegării membrilor CSP, ai Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și inspectorilor la seminare, conferințe, cursuri de instruire și deplasări în interes de serviciu);

- **completarea art.77 cu alin.(4¹)** (cu privire la exercitarea mandatului de membru CSP absent de către membrul supleant);

- **completarea art. 89¹ cu alin.(15)** (aferent posibilității de instruire continuă gratuită de către inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor).

3) Legea nr.316 din 26.12.2024 pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, a spațiului locativ), (în vigoare din 16.01.2025):

▪ **completarea Legii 3/2016 cu art. 61¹** (*aferent compensării cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, a spațiului locativ pentru procurori*).

Aceste modificări reflectă o regândire a procesului de selecție a procurorilor și de instruire profesională, accentuând necesitatea de a asigura competențe ridicate și condiții clare pentru candidați.

În același timp, toate aceste remanieri legislative au generat schimbări de viziune a procurorilor aferent motivării activității realizate prin sporirea marjei de garanții și, în acest context, Consiliul Superior al Procurorilor, rezultând din rolul său constituțional, a adoptat o poziție fermă și consecventă, exprimată atât în plan instituțional, cât și în spațiul public, subliniind necesitatea respectării principiilor fundamentale care guvernează statutul și activitatea procurorilor.

4.3. Actualizarea cadrului normativ instituțional

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat/actualizat mai multe acte normative instituționale. Aceste realizări reflectă angajamentul CSP de a îmbunătăți transparența și eficiența în sistemul de justiție.

o Acte normative instituționale aprobate de către Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2024:

- **Regulamentul cu privire la procedura de selecție a procurorilor, procedura de evaluare a performanțelor procurorilor și funcționarea Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor.** (*Hotărârea nr.1-16/2024 din 10.01.2024*);

- **Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor** (*Hotărârea nr.1-232/2024 din 07.08.2024*);

o Acte normative instituționale actualizate:

- **Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016**, în partea ce vizează procedura de selecție și evaluare a performanțelor procurorilor;

- **Regulamentul cu privire la legitimația de serviciu a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, membrilor colegiilor din subordine și a personalului din cadrul Aparatului acestuia, aprobat prin Hotărârea nr.12-39/18 din 01.03.2018;**

- **Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, aprobat prin Hotărârea nr.1-174/2023 din 23.10.2023;**

- **Regulamentul Comisiei permanente pentru instruire, aprobat prin Hotărârea nr.12-20/18 din 01.02.2018.**

O Acte normative instituționale în curs de elaborare / revizuire:

În anul 2025, Consiliul Superior al Procurorilor va desfășura o activitate intensă în domeniul elaborării și modificării actelor normative instituționale, implicând mai multe intervenții esențiale. Aceste intervenții vor avea menirea de a îmbunătăți transparența, eficiența și integritatea în activitatea procurorilor, consolidând în același timp cadrul instituțional al Consiliului Superior al Procurorilor.

Intervențiile preconizate:

1.	Planul de dezvoltare Strategică (PDS) <i>Elaborare.</i>
2.	Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> 1) Componenta CSP; 2) Ședințele și Hotărârile CSP (votul electronic, semnarea electronica etc.); 3) Examinarea chestiunilor cu privire la selecție și carieră; 4) Forma și conținutul hotărârii privind cauza disciplinară; 5) Elaborarea și aprobarea Fișei de apreciere a candidatului în cadrul concursurilor pentru promovare și transfer (Anexă la Regulament - Art. 23 alin. (4) ... În cazul carierei procurorilor, cel puțin 70% reprezintă rezultatul evaluării profesionale și cel mult 30% reprezintă punctajul oferit de Consiliul Superior al Procurorilor); 6) Reglementarea proceselor operaționale interne aferent examinării rezultatelor evaluării externe a integrității etice și financiare, realizată de Comisia vetting nr.3; 7) Concursurile pentru alegerea/selecția membrilor în Colegiile din subordine (art. 83 alin.(1) lit. b) din Legea nr. 3/2016 - 5 membri (în colegiile specializate din subordinea CSP) sunt aleși de către Consiliul Superior al Procurorilor, prin concurs public: 3 din rândul reprezentanților societății civile și 2 din rândul procurorilor.).
3.	Regulamentul Adunării Generale a Procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> 1) Votul electronic; 2) Forma și termenele de convocare a AGP; 3) Alegerile membrilor procurori în colegiile din subordinea CSP.
4.	Regulamentul privind stabilirea modelului și a însemnelor distinctive ale ținutei vestimentare a procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> 1) componentele ținutei vestimentare a procurorilor (mantia).
5.	Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică <i>Intervenții necesare:</i> 1) Componenta CDE; 2) Procedura de examinare a cauzei disciplinare; 3) Aspecte de organizare a activității CDE.
6.	Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> - procesul de conexare a sesizărilor, modalitatea de soluționare și procedura aplicabilă în cazul respingerii sesizărilor considerate vădit neîntemeiate.

7.	Regulamentul cu privire la aplicarea măsurilor de încurajare a procurorilor și acordarea distincțiilor Procuraturii <i>Intervenții necesare:</i> - Urmează a fi revizuite criteriile de apreciere și de aprobat un model al Raportului cu propunerea de decorare/acordare a distincțiilor Procuraturii.
8.	Regulile privind cumulul funcției de procuror cu activități didactice, științifice și în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice <i>Intervenții necesare:</i> - Extinderea spectrului de instituții pentru cumulul funcției de procuror cu activitatea didactică.
9.	Regulamentul cu privire la procedura de selecție a procurorilor, procedura de evaluare a performanțelor procurorilor și funcționarea Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> - Reglementarea procedurii interne de evaluare etică și financiară a procurorilor ce nu sunt subiecți ai Legii nr.252/2023
10.	Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor <i>Intervenții necesare:</i> - Armonizarea/racordarea cadrului normativ intern cu reglementările legale de specialitate.
11.	Strategia de comunicare a Consiliului Superior al Procurorilor <i>Actualizare.</i>

4.4 Avizarea proiectelor de acte normative

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a desfășurat o activitate intensă în domeniul avizării proiectelor de acte normative, formulând opinii asupra inițiativelor legislative care vizează organizarea și funcționarea sistemului judiciar și a Procuraturii. Printre cele mai relevante contribuții se numără avizele privind modificarea Legii nr. 3/2016 privind Procuratura, proiectele de acte normative referitoare la sistemul judecătoresc anticorupție, incompatibilitățile procurorilor, gestionarea stărilor de urgență, precum și reglementările privind garanțiile sociale ale procurorilor. De asemenea, Consiliul a participat la evaluarea proiectelor cu impact asupra cooperării internaționale în materie penală, inclusiv în combaterea genocidului și crimelor de război, contribuind, în limita competențelor legale, la consolidarea unui cadru legislativ coerent și funcțional.

Avize / Opinii ale Consiliului Superior al Procurorilor asupra proiectelor de acte normative:

- **OPINIA CSP din 12.01.2024** asupra Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (înregistrat cu nr.491 din 28.12.2023);
- **Proiectul hotărârii de Guvern** cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ), transmis spre avizare repetată (număr unic 995/CS/2023) (examinat în cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor);

- **HOTĂRÂREA nr.1-26/2024 dn 19.01.2024** privind examinarea proiectului Codului cu privire la organizarea și funcționarea Parlamentului;
- **HOTĂRÂREA nr.1-46/2024 din 05.02.2024** privind examinarea proiectului Convenției Ljubljana-Haga privind cooperarea internațională pentru investigarea și urmărirea crimelor de genocid, crimelor împotriva umanității, crimelor de război și alte crime internaționale (Convenția Ljubljana-Haga);
- **OPINIA CSP din 28.02.2024** aferent constatărilor Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.2I din 28.11.2023 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 14 alineatul (1), 55 alineatele (1), (4) și (6) și 62 alineatul (1) din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (regimul juridic al incompatibilităților pentru perioada suspendării din funcția de procuror în legătură cu începerea urmăririi penale în privința persoanei care ocupă această funcție) (sesizările nr. 1869/2022 Ei nr. 206912022)
- **OPINIA CSP din 22.03.2024** aferent proiectului de lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative, nr. 275/2023;
- **OPINIA membrilor procurori ai CSP din 30.04.2024** aferent proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 55 al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înregistrat cu numărul unic 339/MJ/2024.
- **Proiect** de modificare a Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, aprobat prin Hotărârea nr.1-174/2023 din 23.10.2023;
- **HOTĂRÂREA nr.1-117/2024 din 30.04.2024** privind examinarea proiectului legii pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură;
- **HOTĂRÂREA nr.1-150/2024 din 21.05.2024** privind examinarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției);
- **OPINIA membrilor CSP din 22.05.2024** aferent cadrului normativ care reglementează acordarea garanțiilor sociale pentru procurori;
- **HOTĂRÂREA nr.1-169/2024 din 13.06.2024** cu privire la avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului), precum și a proiectului de hotărâre privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.158/2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar.
- **OPINIA membrilor procurori ai CSP din 20.06.2024** aferent proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției), înregistrat cu număr unic 384/MJ12024;
- **HOTĂRÂREA nr.1-183/2024 din 27.06.2024** privind examinarea proiectului legii pentru modificarea unor acte normative (privind gestionarea eficientă a stărilor de urgență);
- **HOTĂRÂREA nr.1-236/2024 din 15.08.2024** cu privire la opinia asupra sesizărilor nr.282a/2023 și nr.60a/2024 referitoare la controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și din Legea nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative;

- **HOTĂRÂREA nr.1-294/2024 din 18.09.2024** privind examinarea proiectului legii pentru modificarea unor acte normative (compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur);
- **Adresarea comună a Consiliului Superior al Procurorilor și Procurorului General din 19.09.2024** către Curtea Constituțională în vederea aplicării mecanismelor stabilite de lege în scopul asigurării controlului asupra executării integrale a Hotărârii Curții nr.12 din 08 august 2023 prin care s-au recunoscut constituționale art.12 alin.(15) și 29 alin.(2) din Legea nr.270/2018;
- **HOTĂRÂREA nr.1-353/2024 din 24.10.2024** cu privire la avizarea proiectului de lege privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale, precum și a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (cadru conex la Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin faptele ilicite comise în procesele penale și contravenționale);
- **HOTĂRÂREA nr.1-357/2024 din 31.10.2024** privind examinarea repetată a proiectului legii pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ);
- **HOTĂRÂREA nr.1-362/2024 din 06.11.2024** privind avizarea proiectului de lege cu privire la Curtea Constituțională;
- **OPINIA CSP** asupra Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură (nr.1-1p/24-2556 din 29.11.2024).
- **OPINIA CSP din 02.12.2024** aferent proiectului de lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative, nr. 275/2023;
- **DEMERSUL membrilor procurori din cadrul CSP din 18.12.2024** în contextul procesului de avizare a proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2025.

o Documente de politici avizate de către Consiliul Superior al Procurorilor

- Prioritățile Procuraturii pentru anul 2024 (*Hotărârea nr.1-34/2024 din 30.01.2024*);
- Prioritățile CSP pentru anul 2024 (*Hotărârea nr.1-35/2024 din 30.01.2024*);
- Proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de procuror și judecător în perioada de studii 15 octombrie 2024 - 14 aprilie 2026 (*Hotărârea nr.1-239/2024 din 23.08.2024*);
- Proiectul Planului modular de formare continuă pentru anul 2025 (*Hotărârea nr.1-371/2024 din 15.11.2024*);
- Proiectul de buget al Procuraturii pentru anul 2024 (*Hotărârea nr.1-2/2024 din 11.01.2024*).
- Proiectul de buget al CSP pentru anul 2025 (*Hotărârea nr.1-352/2023 din 24.10.2024*).
- Planul de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2024 (*Hotărârea nr.1-322/2023 din 07.10.2024*).

o Adicional elaborate:

- proiectul de modificare a Regulamentului Adunării Generale a Procurorilor;
- proiectul Regulamentului privind procedura de primire, examinare și soluționare a dezvăluirilor interne privind încălcări ale legii din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor.

CAPITOLUL V: SELECȚIA ȘI GESTIONAREA CARIEREI PROCURORILOR

Din analiza de ansamblu a priorităților pentru anul 2024, trasate de componența nouă a Consiliului Superior al Procurorilor, dimensiunile ce vizează cariera procurorilor – numirea, promovarea, transferul, reprezintă o componentă fundamentală în activitatea organelor de autoadministrare.

Potrivit art. 19 din Legea 3/2016, selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor se fac prin concurs, având drept scop asigurarea unui proces de selecție obiectiv, imparțial și transparent, care să garanteze alegerea celor mai buni candidați pentru funcția respectivă.

Condiția obligatorie pentru aplicare la concurs, pentru toate categoriile de beneficiari, inclusiv cei care solicită un transfer, este înscrierea în *Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante* la data anunțării concursului.

La data de 01.01.2024, în **Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante** erau incluse per total **543 de persoane**:

1) În Lista candidaților la funcțiile vacante de procuror - 141 de persoane:

- 49 de candidați la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției;

- 40 - din rândul candidaților cu 5 ani vechime de muncă;

- 52 - din rândul candidaților cu 10 ani vechime de muncă.

2) În Lista procurorilor care solicită transferul sau promovarea - 309 de persoane:

- 103 pentru promovare în procuraturile specializate;

- 107- pentru promovare în Procuratura Generală;

- 99 - pentru transfer în alte subdiviziuni.

4) În Lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef - 93 de persoane.

5.1. Concursurile pentru funcția de procuror pendinte pentru anul 2024

La data de 01.01.2024 la Consiliul Superior al Procurorilor erau **pendinte 58 de concursuri între procurori și candidații la funcția de procuror (inclusiv 1 public) anunțate în anii 2022 și 2023:**

Anunțate în anul 2022 (24 pendinte -18 la funcții de conducere, 6 –la transfer)

1. Hotărârea CSP nr.1-114/2022 din 17.06.2022 (13 concursuri la posturi de șefi, adjuncți)

2. Hotărârea CSP nr.1-217/2022 din 11.10.2022 (4 concursuri la posturi de șefi, adjuncți)

3. Hotărârea CSP nr.1-236/2022 din 01.11.2022 (1 concurs la postul de adjunct)

4. Hotărârea CSP nr.1-267/2022 din 29.11.2022 (6 concursuri pentru transfer)

Anunțate în anul 2023 (34 pendinte -18 la funcții de conducere, 12 între candidați, 4 – la transfer)

5. *Hotărârea CSP nr.1-60/2023 din 23.03.2023 (10 concursuri la posturi de șefi, adjuncți)*

6. *Hotărârea CSP nr.1-62/2023 din 23.03.2023 (4 concursuri între candidați -v.m.10 ani)*

7. *Hotărârea CSP nr.1-93/2023 din 10.04.2023 (1 concurs la postul de adjunct)*

8. *Hotărârea CSP nr.1-111/2023 din 29.05.2023 (6 concursuri la posturi de șefi, adjuncți)*

9. *Hotărârea CSP nr.1-112/2023 din 29.05.2023 (4 concursuri pentru transfer)*

10. *Hotărârea CSP nr.1-113/2023 din 29.05.2023 (8 concursuri între candidați -absolv. INJ)*

- Concursul public-

11. *Hotărârea CSP nr.1-177/2023 din 23.10.2023 (1 concurs public la funcția de Procuror General)*

Se notează că, la începutul anului 2024 toate concursurile pendinte din 2022 și 2023, cu excepția celui public, se aflau la etapa de interviu în fața Consiliului Superior al Procurorilor.

5.2. Finalizarea unor concursuri anunțate în anii 2022 și 2023

Pe parcursul anului 2024 Consiliul s-a expus asupra a **19 concursuri** din cele **anunțate în anii 2022 și 2023** prin hotărârile: *nr.1-267/2022 din 29.11.2022, nr.1-62/2023 din 23.03.2022, nr.1-113/2023 din 29.05.2023*, care au vizat:

- 7 concursuri între procurori pentru transfer în altă procuratură teritorială;
- 4 concursuri între candidați cu vechimea în muncă de 10 ani;
- 8 concursuri între candidați din rândul absolvenților INJ.

Urmare a etapei de desemnare a câștigătorilor în cadrul acestor concursuri, Consiliul Superior al Procurorilor a înaintat Procurorului General interimar **proponeri de numire în funcție a 12 candidați**:

- 3 în funcții de procuror în procuraturile teritoriale din rândul candidaților cu vechime în muncă de 10 ani;
- 3 în funcții de procuror în procuraturile teritoriale din rândul absolvenților INJ;
- 6 privind transferul în procuraturile teritoriale de același nivel.

Ceremonia solemnă de depunere a jurământului de către procurorii numiți în funcție din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției

5.3. Inițierea concursurilor la funcția de procuror în anul 2024

Conform art.24 din Legea 3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor anunță periodic funcțiile vacante și pe cele care urmează să devină vacante în următoarele 3 luni prin plasarea informației respective pe pagina sa web oficială.

Pentru respectarea principiilor echității și competitivității în procesul de selecție a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază necesitatea coroborării informației prezentate de Secția resurse umane a Procuraturii Generale cu referire la funcțiile de procuror vacante și publicată pe pagina CSP, cu situația reflectată în Registrul candidaților la funcțiile vacante de procuror.

Contextual, indicatorii statistici prezentau **vacanța a 47 de funcții de procuror** la data de 01.01.2024:

- 1 funcție de Procuror General;
- 1 funcție de Adjunct al Procurorului General;
- 4 funcții de procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale
- 1 funcție de procuror-șef al procuraturii specializate (PCCOCS);
- 3 funcții de procuror-șef al procuraturilor teritoriale (UTA Găgăuzia, Leova, Șoldănești).
- 12 funcții de adjunct al procuror-șef al procuraturii specializate (6-PCCOCS, 6-Procuratura Anticorupție);
- 9 funcții de adjunct al procuror-șef al procuraturilor teritoriale;
- 7 funcții de procuror în procuraturile specializate (1-PCCOCS, 6- Procuratura Anticorupție);
- 9 funcții de procuror în procuraturile teritoriale.

Informația tabelară privind locurile de procuror vacante la data de – 01.01.2024

Nr.	Denumirea unității	Conducere/ Procuror-șef	Adjunct	Procuror în secție/procuratură (funcție de execuție)
	Procuratura Generală			
1.	Procuror General	1 funcție		
2.	Adjunct al Procurorului General	1 funcție		
3.	Secția politici și management al proiectelor	1 funcție		
4.	Secția analiză criminologică și inițiative legislative	1 funcție		
5.	Secția combatere tortură	1 funcție		
6.	Secția proceduri non-penale și implementare CEDO	1 funcție		
	Procuraturile specializate			
7.	Procuratura Anticorupție		6 funcții	6 funcții
8.	PCCOCS	1 funcție	6 funcții	1 funcție
	Procuraturile teritoriale			

9.	Procuratura mun.Chișinău			1 funcție
10.	UTA Găgăuzia, Oficiul Principal	1 funcție(APG)	1 funcție	
11.	UTA Găgăuzia, Oficiul Comrat		1 funcție	
12.	UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadâr-Lunga			1 funcție
13.	UTA Găgăuzia, Oficiul Vulcănești		1 funcție	
14.	Procuratura raionului Briceni			1 funcție
15.	Procuratura raionului Cahul		1 funcție	
16.	Procuratura raionului Drochia			1 funcție
17.	Procuratura raionului Edineț		1 funcție	
18.	Procuratura raionului Florești		1 funcție	
19.	Procuratura raionului Ialoveni		1 funcție	2 funcții
20.	Procuratura raionului Leova	1 funcție		
21.	Procuratura raionului Orhei			1 funcție
22.	Procuratura raionului Rezina		1 funcție	
23.	Procuratura raionului Șoldănești	1 funcție		
23.	Procuratura raionului Taraclia		1 funcție	1 funcție
24.	Procuratura raionului Ungheni			1 funcție
	TOTAL	10	21	16

În perioada de timp ianuarie-iulie 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a emis 3 hotărâri prin care a demarat **21 de concursuri** (inclusiv 2 publice) pentru suplinirea a **21 de funcții vacante de procuror**:

- o 19 concursuri între candidații la funcția de procuror (14- pentru absolvenții INJ și 5 – pentru candidații cu vechimea în muncă de 5 ani) –**pentru suplinirea a 19 posturi**;
- o 2 concursuri publice– (1- pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, 1- pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Se notează că, în termenele limită au aplicat 74 de candidați, după cum urmează:

- 51 - din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției;
- 15 - candidați cu vechimea în muncă de 5 ani:
- 4 - la funcția de Procuror General;
- 4 - la funcția de procuror-șef al PCCOCS.

Urmare a concursurilor derulate, au fost desemnați învingători și **propuși pentru numire pe post 18 candidați**:

- 11 în funcția de procuror în procuratură din rândul absolvenților INJ;
- 5 în funcția de procuror în procuratură din rândul candidaților cu vechimea în muncă de 5 ani:
- 1 - în funcția de Procuror General;
- 1 - în funcția de procuror-șef al PCCOCS.

În total, în anul 2024 au fost **angajați în funcția de procuror 30 de candidați** la concursurile anunțate (12 – la concursurile din 2022, 2023; 18 – la concursurile din 2024).

Statistici privind numirile în funcții de procuror în perioada 2019-2024

ANUL	Numărul de procurori numiți									
	În funcții de conducere			În funcții de execuție						
	PG	PS	PT	PG	PS	PT			TOTAL	
						Absolvenți INJ	v.m. 5 ani	v.m. 10 ani	Procurori transfer	
2019	2	-	1	1	7	17	18	-	26	72
2020	-	1	6	1	9	2	15	-	35	69
2021	2	-	15	-	4	6	-	-	-	27
2022	1	1	7	-	9	13	4	-	-	35
2023	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
2024	1	1	-	-	-	14	5	3	6	30
TOTAL	6	3	29	2	29	55	42	3	67	236

/Analizând tabelul cu numirile procurorilor în funcții în perioada 2019-2024, se pot observa câteva tendințe și concluzii relevante:

- În perioada analizată au fost numiți în funcții 236 de procurori, din care majoritatea în funcții de execuție în procuraturile teritoriale;
- Cele mai multe numiri au fost realizate în anii 2019 și 2020;
- Comparativ cu 2023, anul 2024 a marcat o creștere semnificativă de numiri, 30 de procurori, dintre care majoritatea în funcții de execuție din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției.
- Numirile de procurori transferați din alte structuri sau cu experiență de 5 ani au fost, de asemenea, semnificative în anumite perioade.

În ansamblu, trendul general arată o dinamică a numirilor în funcții de procuror, cu o concentrare a desemnării în funcții de execuție, în special în anii cu un număr mare de posturi vacante. Totodată, perioada 2024 pare să fi adus o revigorare a procesului de numire./

Aferent concursurilor anunțate între candidații la funcția de procuror, este imperios a se nota că, ținând cont de încetarea de drept la data de 04.08.2023 a activității Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, pentru respectarea principiilor echității și competitivității în procesul de selecție a candidaților înscriși în concurs, s-au consemnat prevederile art.VI alin.(15) din *Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)*, potrivit căroră, până la numirea în funcție a 2/3 din membrii noului Colegiu pentru selecția și evaluarea procurorilor, **selecția candidaților la funcția de procuror a constituit prerogativă a Consiliului Superior al Procurorilor.**

Respectiv, având drept referință prevederile art.VI alin.(15) din *Legea nr.200/2023*,

Consiliul Superior al Procurorilor a realizat procedura de selecție a 69 de candidați la funcția de procuror în conformitate cu indicatorii și criteriile prevăzute în art.23 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și în capitolul VII din Regulamentul cu privire la procedura de selecție a procurorilor, procedura de evaluare a performanțelor procurorilor și funcționare a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor²⁶ și în baza Fișei de apreciere a candidatului la funcția de procuror (*Anexa nr.1 la Regulamentul menționat*).

În accepțiunea prevederilor art.24 alin.(5) din Legea nr.3/2016, decizia cu privire la desemnarea candidaților la funcțiile vacante de procuror se ia de către Consiliul Superior al Procurorilor în baza propriului regulament, ținând cont de funcția selectată de candidat, de punctajul acordat de către Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, de nota obținută la examenul susținut în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției, de criteriile prevăzute la art. 23 alin. (2), precum și de alte informații relevante de care dispune Consiliul Superior al Procurorilor legate de cariera și integritatea candidatului.

Candidații la funcția de procuror au fost evaluați de către Consiliu în baza următoarelor criterii incluse în Fișa de apreciere:

- a) reputația și integritatea;
- b) capacitatea de comunicare eficientă;
- c) autocontrol și rezistență la stres.

Statistici privind selecția candidaților în perioada 2019-2024

ANUL	Numărul de candidați suspuși selecției									
	Pentru funcții de conducere			Pentru funcții de execuție						
	PG	PS	PT	PG	PS	PT			TOTAL	
						Absolvenți INJ	v.m. 5 ani	v.m. 10 ani	Procurori transfer	
2019	1	-	1	1	7	20	30	-	-	60
2020	-	1	7	1	13	22	32	-	-	76
2021	2	-	27	-	6	-	-	-	-	35
2022	1	-	60	-	19	24	5	6	23	138
2023	7	-	57	-	-	2	-	11	21	98
2024	-	-	-	-	-	49	13	7	-	69
TOTAL	11	1	152	2	45	81	80	24	44	476

²⁶ Aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-16/2024 din 19.01.2024

5.4. Încheierea prin nerealizare a unor concursuri inițiate în anii 2022 și 2023

Pe parcursul anilor 2022 și 2023 Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat concursuri între procurori, pentru promovare în mai multe funcții vacante de procuror conducător, precum și pentru transfer, pe orizontală, în unele procuratură teritoriale, prin următoarele 7 hotărâri:

1. *Hotărârea nr.1-114/2022 din 17.06.2022* (funcții de procurori șefi, adjuncți)
2. *Hotărârea nr.1-217/2022 din 11.10.2022* (funcții de procurori șefi, adjuncți)
3. *Hotărârea nr.1-236/2022 din 01.11.2022* (funcții de procurori șefi, adjuncți)
4. *Hotărârea nr.1-60/2023 din 23.03.2023* (funcții de procurori șefi, adjuncți)
5. *Hotărârea nr.1-93/2023 din 10.04.2023* (funcție de adjunct)
6. *Hotărârea nr.1-111/2023 din 29.05.2023* (funcții de procurori șefi, adjuncți)
7. *Hotărârea nr.1-112/2023 din 29.05.2023* (transfer).

Potrivit constatărilor reglementate în hotărârile de referință, participarea la aceste concursuri s-a referit la procurorii ce s-au înscris în *Lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef* din Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante și, respectiv, în *Lista procurorilor care solicită transferul sau promovarea*.

În ședințele din 30.04.2024 și 12 mai 2024, rezumând informația la zi, s-a stabilit că pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor sunt *pendinte 39 de concursuri* anunțate, pentru suplinirea a 35 de funcții de conducere și 4 funcții de procuror din cadrul procuraturilor teritoriale, în care sunt *vizați 68 de candidați-procurori* (cu remarca că unii procurori au aplicat la mai multe funcții).

Ținând cont de mai multe circumstanțe de ordin legislativ și organizatoric, care au trenat în timp și nu sunt imputabile procurorilor implicați în concursurile menționate, având în vedere și reconfigurarea mecanismului de evaluare și selecție a procurorilor prin Legea nr.200/2023, **în ședințele din 30.04.2024 și 12 mai 2024** Consiliul Superior al Procurorilor și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege și **încetat concursurile menționate**.

Decizia de referință a fost dictată cumulativ de mai mulți factori, inclusiv de ordin normativ și anume:

1) În perioada de timp de la anunțarea concursurilor (17.06.2022 - 30.04.2024), mai mulți procurori-candidați înscriși în concursurile menționate au fost excluși din Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, în temeiul pct.8.12 lit.e) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, în legătură cu expirarea termenului evaluării performanțelor.

2) Prin amendamentele la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, operate prin Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative, a fost resetat mecanismul de evaluare și selecție a procurorilor, în acest sens fiind creat un nou Colegiu - Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, Consiliul fiind investit cu atribuții de efectuare a evaluării și selecției candidaților la funcția de procuror până la numirea în funcție a 2/3 din membrii Colegiului.

3) În conjunctura faptică descrisă, decizia de încetare a concursurilor menționate a fost un exercițiu absolut necesar, în vederea oferirii condițiilor egale și nondiscriminatorii pentru toți potențialii candidați, prin asigurarea unei proceduri obiective de evaluare și selecție, în baza unor criterii unice.

De asemenea, în contextul remanierii textelor normative, Consiliul a dedus concluzia că toți procurorii interesați în a participa în ulterioare concursuri, vor fi supuși noii proceduri de evaluare și selecție, care presupune un mecanism de apreciere resetat, conceput pentru a asigura o apreciere obiectivă și echidistantă a activității profesionale, fiind revizuite criteriile și procedurile de evaluare și selecție, prin sporirea clarității și preciziei acestora.

Corelativ, Consiliul a reținut că modificările normative care au resetat mecanismul de evaluare și selecție a procurorilor, nu are implicații asupra termenului și valabilității evaluării performanțelor realizată în mod ordinar/periodic până acum (*n.a. procurorul este supus evaluării periodice a performanțelor o dată la 5 ani – art.29 alin.(2) din Legea nr.3/2006*).

În aceeași ordine de idei, procurorii au fost informați despre exercițiul de iradiere din Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante a informației despre evaluările performanțelor procurorilor, realizată până la data intrării în vigoare a Legii nr.200/2023 și posibilitatea înaintării cererilor de evaluare a performanțelor.

La data de 16.10.2024 în **Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante** erau incluse per total **147 de persoane**²⁷, exclusiv în *Lista candidaților la funcțiile vacante de procuror*, situație menținută până la finele anului:

- **60** de candidați la funcția de procuror din rândul absolvenților Institutului Național al Justiției;
- **36** - din rândul candidaților cu 5 ani vechime de muncă;
- **51** - din rândul candidaților cu 10 ani vechime de muncă.

5.5 Derularea concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General

Demararea concursului public, selectarea candidatului și numirea unui Procuror General a fost o condiție esențială în contextul procesului complex de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Cu titlu de *informarea*, la data de 23 octombrie 2023, având în vedere vacanța funcției de Procuror General și ținând cont de prevederile normative ale art.17 alin.(17), Consiliul Superior al Procurorilor a demarat prin [*Hotărârea nr.1-177/2023 din 23.10.2023*](#) concurs public pentru selectarea candidatului la funcția de **Procuror General**,

În acest concurs public au fost vizate persoanele care întrunesc condițiile statuate în art.17 alin.(1) din Legea nr.3/2016 și detaliate în pct.6 din Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului public privind selectarea candidatului la funcția de Procuror General.

În termenul prestabilit²⁸ au fost înregistrate dosarele a **6 candidați**:

²⁷ Informație publicată pe site-ul CSP

²⁸ Termen prelungit până la data de 29.12.2023 prin Hotărârea nr.1-197/2023 din 24.11.2023

- **Ilie Rotaru** – avocat;
- **Igor Demciucin** - procuror;
- **Serghei Perju** – avocat;
- **Octavian Iachimovschi** – procuror;
- **Ion Munteanu** – procuror;
- **Andrei Coca** – jurist.

Potrivit *Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General*, în cadrul acestui concurs Consiliul a realizat etapa de preselecție a candidaților în baza dosarelor depuse și a constatat îndeplinirea condițiilor de participare la concurs de către candidații **Igor Demciucin, Octavian Iachimovschi, Ion Munteanu și Andrei Coca**²⁹.

Igor Demciucin, Octavian Iachimovschi, Ion Munteanu și Andrei Coca²⁹.

Etapa secundă a concursului de referință **interviarea candidaților** în ședința publică a Consiliului, s-a desfășurat pe data de 22 februarie 2024 în condițiile stabilite în art.77 din Legea nr.3/2016.

Prin dispozitivul Hotărârii nr.1-65/2024 din 22 februarie 2024 privind rezultatele probelor de interviu, Consiliul Superior al Procurorilor a luat act de informația privind

punctajele finale în cadrul probei de interviu acumulate de către candidații nominalizați, cu indicarea acestora în ordine descrescătoare, după cum urmează:

- **Octavian Iachimovschi** – 8,53 puncte
- **Igor Demciucin** – 8,19 puncte
- **Ion Munteanu** – 8,16 puncte
- **Andrei Coca** – 4,72 puncte.

Ulterior, în vederea exercitării atribuției delegate de cadrul normativ instituțional, de a adopta o hotărâre motivată privind aprobarea rezultatelor concursului, în ședința din 28 februarie 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a supus examinării, în detaliu, a fișelor de evaluare ale fiecărui evaluator, iar în cadrul procesului de examinare a fost constatată o discrepanță majoră dintre punctajele acordate de către unul dintre evaluatori, care nu a avut acoperire justificativă în raport cu unul dintre candidați, nici din perspectiva prestației candidatului în cadrul interviului, nici din cea a materialelor incluse în dosarul de aplicare la concurs.

Respectiv, prin [Hotărârea nr.1-72/2024 din 28.02.2024](#) Consiliul a încetat concursul inițiat în anul 2023.

În accepțiunea art.70 alin.(1) lit. d) din Legea nr.3/2016, prin [Hotărârea nr.1-102/2024 din 15 aprilie 2024](#), Consiliul Superior al Procurorilor a organizat un alt concurs public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General.

Respectiv, după expirarea termenului limită -15.05.2024, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a anunțat înregistrarea dosarelor a patru candidați:

1. **Iachimovschi Octavian** – adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție;

²⁹ Hotărârea nr. 1-38/2024 din 05.02.2024

2. **Cernei Alexandru** – procuror în Procuratura Anticorupție;

3. **Munteanu Ion** – Procuror General interimar;

4. **Vornicescu Grigore** – ex-lector universitar.

În accepțiunea art.17 alin.(2) și alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, candidatul la funcția de Procuror General este selectat pe bază de concurs public, organizat de către Consiliul Superior al Procurorilor, care cuprinde următoarele etape:

a) preselecția candidaților în baza dosarelor depuse;

b) interviul susținut în fața Consiliului Superior al Procurorilor.

Prevederile legislative aferente procedurii de selecție a candidatului la funcția de Procuror General au fost dezvoltate în Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului public privind selectarea candidatului la funcția de Procuror General (în continuare Regulament).

Potrivit dispozitivului [Hotărârii nr.1-153/2024 din 24 mai 2024](#), Consiliul a constatat îndeplinirea condițiilor de participare la concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, inițiat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-102/2024 din 15.04.2024, de către candidații **Alexandru Cernei**, **Octavian Iachimovschi** și **Ion Munteanu** și a stabilit data de 30.05.2024, ora 09⁰⁰ – ziua probei de interviu în cadrul acestui concurs.

Candidații la funcția de Procuror General au fost evaluați în baza fișei de evaluare, care include următoarele criterii:

a) conceptul de management și dezvoltare instituțională;

b) motivația de accedea în funcția de Procuror General;

c) experiența și competența profesională;

d) capacitatea de analiză critică și comunicare publică;

e) angajament instituțional raportat valorilor profesionale;

f) integritate, etica și buna reputație.

În ședința din 30 mai 2024 ([Hotărârea nr.1-156/2024](#)), urmare a interviuării candidaților nominalizați, Consiliul a aproba punctajul final al concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, care reprezintă media punctajului acordat de către toți membrii Consiliului Superior al Procurorilor, după cum urmează:

- **Munteanu Ion** – 9,21;

- **Iachimovschi Octavian** – 8,80;

- **Cernei Alexandru** – 7,92.

Prin [Hotărârea nr.1-157/2024 din 30 mai 2024](#) Consiliul a constatat că domnul **Ion Munteanu** a acumulat cel mai mare punctaj final și a propus candidatura acestuia Președintelui Republicii Moldova pentru numirea în funcția de Procuror General.

Totodată, în acest registru contextual, s-a ținut cont de faptul că, în data de 21.03.2024, Comisia de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție³⁰ a aprobat Raportul de evaluarea a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, Ion Munteanu și a propus promovarea,

³⁰ Instituită prin Legea nr.65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție

de către acesta, a evaluării externe a integrității etice și financiare, ceea ce se aliniază prevederilor art.3 alin.(1) lit. g) din Legea nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative.

Prin Decretul Nr. 1468-IX din 01.06.2024 Președintele Republicii Moldova l-a numit pe domnul Ion Munteanu în funcția de Procuror General.

Ceremonia de investire în funcție a Procurorului General, Ion Munteanu, pentru un mandat de 7 ani, a avut loc la data de 1 iunie 2024.

5.6. Concursul public pentru funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale

Se notează că exercițiul de desemnare a conducătorului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a fost inițiat încă în anul 2022.

Reiterăm că, la data de 21.01.2022 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.11 pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin care a fost introdus art.25¹ ce conține reglementări referitoare la procedura de organizare a concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate.

Modificările legislative aferente speței soluționate au fost extinse și în Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului public privind selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor prin Hotărârea nr.1-16/2022 din 04.02.2022.

Ținând cont de prescripțiile legale ale art.19, art.25¹, art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și în Regulamentul menționat, Consiliul Superior al Procurorilor a inițiat, prin Hotărârea nr.1-248/2022 din 10.11.2022, concursul pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al PCCOCS. În termenul indicat au fost înregistrate dosarele a 3 candidați.

La începutul lunii martie a anului 2023, ținând cont de faptul că toți membrii au renunțat de a face parte din Comisia de concurs, iar din concurs s-a retras un candidat, totodată au existat mai multe sesizări prin care s-au reclamat fapte în măsură să afecteze

încrederea în PCCOCS, în mod special, prin Hotărârea nr.1-36/2023 din 02.03.2023, Consiliul Superior al Procurorilor a încetat concursul pentru funcția de procuror-șef al acestei procuraturi specializate.

În ședința din 24 iulie 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat un nou concurs pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al PCCOCS, în conformitate cu prevederilor art.25¹ din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a stabilit data limită pentru depunerea dosarelor candidaților – 26 august 2024.

Potrivit prescripțiilor normative ale art.25¹ alin.(2) din Legea nr.3/2016 selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate are loc prin concurs public, care cuprinde două etape:

a) *preselecția candidaților de către o comisie specială instituită de Consiliul Superior al Procurorilor;*

b) *selecția candidatului pentru funcția de procuror-șef al procuraturii specializate de către Consiliul Superior al Procurorilor din rândul candidaților eligibili.*

În termenul limită stabilit au fost înregistrate 4 dosare ale următorilor candidați:

- **Victor Furtuna** – procuror-șef interimar al PCCOCS;
- **Andrei Mațco** – avocat;
- **Alexandru Machidon** – adjunct al procurorului-șef al PCCOCS;
- **Ion Neguriță** – procuror-șef interimar al Procuraturii raionului Ialoveni.

Prin *Hotărârea nr.1-224/2024 din 02.09.2024* Consiliului Superior al Procurorilor a constituit Comisia de preselecție a candidaților la funcția de procuror-șef al PCCOCS.

Potrivit cadrului normativ incident, Comisia specială instituită ad-hoc este compusă din 5 membri: unul este propus de către Președintele Republicii Moldova, unul de către Ministerul Justiției și 3 de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Urmare a analizei candidaturilor propuse, a fost constituită comisia de preselecție, în următoarea componență:

- **Laura Ștefan** – expert anticorupție;
- **Gabriela Scutea** – înalt Consilier UE pentru justiție și procuratură;
- **Sergiu Russu** – adjunct al Procurorului General;
- **Marcel Dimitraș** – procuror;
- **Igor Dolea** – profesor universitar.

Potrivit alin.(8) al art.25¹ din Legea nr.3/2016, în termen de 10 zile lucrătoare de la data-limită de depunere a dosarelor, comisia specială a organizat și a desfășurat preselecția candidaților, care cuprinde **două etape**:

În prima etapă, comisia specială a verificat îndeplinirea de către candidați a criteriilor de eligibilitate prevăzute la art.25¹ alin. (1) lit. a), b), d) și e) din Legea nr.3/2016.

Astfel, în cadrul ședinței din 10 septembrie 2024, Comisia specială de preselecție a examinat dosarele candidaților prin prisma criteriilor de eligibilitate, normate de art.25¹ alin.(1) lit. a), b), d) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a constatat îndeplinirea condițiilor de participare la concurs de către toți candidații, aceștia fiind promovați pentru etapa interviului.

Totodată, întru executarea prevederilor legii, Comisia a stabilit data interviului³¹ și a aprobat modelul **Fișei de evaluare** a candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și cel al **Fișei de totalizare** a punctajului final obținut de candidați la proba de interviu.

La etapa a doua, Comisia specială a intervievat și a evaluat candidații aferent îndeplinirii criteriilor de eligibilitate reglementate în art.25¹ alin.(1) lit. c), c¹) și f).

Candidații au fost evaluați în baza fișei de evaluare, care include următoarele criterii:

c) *competență managerială corespunzătoare funcției de procuror-șef al procuraturii specializate;*

c¹) *competență profesională corespunzătoare funcției de procuror-șef al procuraturii specializate;*

[...]

f) *reputație ireproșabilă și (dacă) în privința sa nu există suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție, a actelor conexe acestora sau a faptelor coruptibile în sensul Legii integrității nr. 82/2017.*

Totodată, candidații au fost evaluați inclusiv prin prisma competențelor profesionale ale acestora în domeniul contracarării criminalității organizate și cauzelor speciale.

Urmare a derulării etapelor din procesul de preselecție, prin **Decizia nr.3 din 17.10.2024**, Comisia specială a constatat că toți cei patru candidați întrunesc condițiile de eligibilitate în cadrul etapei de preselecție.

Prin aceeași decizie Comisia specială i-a înaintat, cu titlu de recomandare, Consiliului Superior al Procurorilor pe primii doi candidați - **Ion Neguriță** (139,7 puncte) și **Victor Furtuna** (134,5 puncte), care au acumulat cel mai mare punctaj în procedura de preselecție.

În ședința din 28.10.2024, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au verificat respectarea procedurii legale, fiind examinate dosarele de concurs ale celor patru candidați și materialele prezentate de către Comisia specială, prin prisma respectării procedurilor legale aferente etapei de preselecție a candidaților la funcția de procuror-șef al PCCOCS, fiind stabilită probitatea acestora.

Drept urmare, prin *Hotărârea nr.1-355/2024 din 28.10.2024*, Consiliul a constatat admisibilitatea procedurii de preselecție a candidaților la funcția de procuror-șef al PCCOCS și a stabilit data de **7 noiembrie 2024 pentru desfășurarea interviului în cadrul procedurii de selecție.**

Potrivit pct.pct.39-41 și 44 din Regulamentul de concurs, selecția candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate din rândul candidaților eligibili este etapa definitorie în cadrul acestui concurs public, organizată și realizată de Consiliul Superior al Procurorilor în concursul public de selecție a procurorului-șef al procuraturii specializate.

Se consemnează că, la proba de interviu au fost admiși toți cei patru candidați, care au promovat preselecția și prima etapă din selecția candidaților în cadrul concursului menționat, însă, pe data de 07.11.2024 s-au prezentat doar candidații Victor Furtuna,

³¹ **Notă:** inițial, interviul a fost stabilit pentru data de 09.10.2024, ulterior, prin Decizia Comisiei nr. 2 din 08.10.2024 procedura de interviu a fost amânată pentru data de 17.10.2024

Andrei Mațco și Ion Neguriță. Până la începerea procedurii de interviu, candidatul Alexandru Machidon a anunțat, prin cerere, despre retragerea din concursul de referință.

Conform *Hotărârii nr.1-369/2024 din 07.11.2024*, Consiliul a intervievat și a evaluat fiecare candidat în corespundere cu pct.51 din Regulamentul de concurs, în baza Fișei de evaluare a candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate³², după următoarele criterii:

- a) conceptul de management și dezvoltare instituțională;
- b) motivația de accedea în funcția de procuror-șef al procuraturii specializate;
- c) gândire critică, raportare la valorile profesionale și angajament;
- d) exprimarea clară și logică, inclusiv în cadrul discursului public de la interviu;
- e) experiența și competența profesională;
- f) autocontrol și rezistență la stres;
- g) abilități manageriale;
- h) etica și buna reputație.

Pe cale de consecință, constatând întrunirea de către candidatul **Furtuna Victor** a condițiilor legale pentru deținerea postului de conducător al procuraturii specializate, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat prin *Hotărârea nr.1-370/2024 din 07.11.2024*, că acesta a acumulat cel mai mare punctaj final în cadrul concursului public inițiat prin Hotărârea nr.1-224/2024 din 24.07.2024, și a propus Procurorului General candidatura dumnealui pentru a fi numit în funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

Simultan, Consiliul Superior al Procurorilor a dispus remiterea informației în privința candidatului Victor Furtuna Comisiei de evaluare a procurorilor, pentru evaluare externă a integrității etice și financiare, în condițiile Legii nr.252/2023 *privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative*.

5.7. Situația funcțiilor completate și vacante de procuror la finele anului 2024

Prin Hotărârea nr.14 din 01.02.2024 Parlamentul Republicii Moldova a abrogat hotărârea nr. 78/2010 privind aprobarea numărului de personal al Procuraturii, stabilind același număr de funcții de procuror - **720 de unități**, dar majorând cu 54 de unități numărul de personal, inclusiv tehnic, care constituie 754 de unități.

La data de 31.12.2024 în sistemul Procuraturii **erau angajați 632** de procurori, **29 din aceștia fiind suspendați** din funcție (în temeiul art. 55 alin.(1) și (2) din Legea nr.3/2016 - *urmărire penală, concediu de îngrijire a copilului*).

Din numărul total de **procurori activi – 603**, 100 - dețineau funcții de conducere și 503 – funcții de execuție.

La data de 31.12.2024 în subdiviziunile Procuraturii erau **vacante 92 de funcții de procuror** (*65 de conducere și 28 de execuție*).

³² Anexa nr. 2 la Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului public privind selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al procuraturii specializate

Subdiviziuni	Dezagregare ierarhică		
	Funcții de conducere	Funcții de execuție	<i>TOTAL</i>
Procuratura Generală	5	1	6
Procuraturile Specializate	12	16	28
Procuraturile teritoriale	48	10	58
<i>TOTAL</i>	65	27	92

CAPITOLUL VI: EVALUAREA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ A PROCURORILOR

6.1. Procedura de evaluare a performanțelor procurorilor

Evaluarea procurorilor reprezintă o componentă esențială a independenței funcționale a acestora, motiv pentru care Consiliul Superior al Procurorilor a acordat o atenție prioritară acestui domeniu de competență.

Astfel cum s-a menționat și în pct. 5.4 din capitolul V, în temeiul modificărilor aduse Legii nr. 3/2016 privind Procuratura prin Legea nr. 200/2023, Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor și-a încetat de drept activitatea la data de 04 august 2023, atribuțiile acestuia fiind preluate de noul Colegiu pentru selecția și evaluarea procurorilor.

Potrivit art. VI alin. (15) din Legea nr. 200/2023, până la constituirea Colegiului prin numirea în funcție a cel puțin două treimi din membri, competența privind selecția și evaluarea candidaților la funcția de procuror a revenit Consiliului Superior al Procurorilor.

În acest context, Consiliul a îndemnat procurorii interesați de participarea la concursurile de transfer sau promovare în funcție să înainteze cereri de evaluare extraordinară a performanțelor profesionale.

La data de 31.12.2024 pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor erau înregistrate **73 de cereri de evaluare extraordinară** dintre care:

- **16 depuse în anii 2022 și 2023;**
- **57 depuse în anul 2024.**

6.2. Evaluarea externă a integrității financiare și etice a procurorilor

„Exercițiul de verificare a integrității etice și financiare a procurorilor este o parte componentă a procesului de reformare a sectorului justiției din Republica Moldova, menit

să releve potențiale cazuri de corupție din sistem, să contribuie la asigurarea integrității autorității judecătorești și la sporirea încrederii societății în justiție.

Acest mecanism vine să asigure înlăturarea elementelor de corupție din sistemul de justiție, fără a periclita funcționalitatea lui, iar noile organe ale Consiliului Superior al Procurorilor, constituite din persoane care au promovat evaluarea externă, vor contribui pe viitor la organizarea și asigurarea activității corecte și integre în sistemul de justiție.”³³

În anul 2024 procesul de verificare a integrității etice și financiare a procurorilor din funcții-cheie a fost în derulare, fiind constituit din două etape distincte ale procesului de evaluare extraordinară externă – pre-vetting și vetting.

/ Pre-vettingul este etapa inițială și premergătoare evaluării procurorilor și este reglementată prin Legea nr. 26 din 10.03.2022 *privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (în vigoare din 16.03.2022)*

Până la finele anului 2023, acest proces de pre-vetting al procurorilor era desfășurat de Comisia Pre-Vetting (*denumită oficial Comisia Independentă de Evaluare*).

Subiecți ai Pre-vettingul sunt procurorii ce candidează la funcții în CSM, CSP și în Colegiile din cadrul acestora.

Pre-vettingul este voluntar. El devine obligatoriu doar pentru cei care s-au înscris în concursurile pentru ocuparea funcției de membru în organele de autoadministrare.

În caz de nepromovare a evaluării, singura consecință pentru candidat este excluderea lui din concurs.

Decizia privind promovarea/nepromovarea evaluării aparține Comisiei Independente de Evaluare. /

/Vetting-ul este etapa ulterioară de evaluare, reglementată prin Legea nr. 252 din 17.08.2023 *privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în vigoare din 22.08.2023).*

Vettingul este o etapă mai cuprinzătoare decât pre-vettingul și, în cazul sistemului Procuraturii, ține de verificarea integrității procurorilor din funcțiile-cheie din cadrul Procuraturii Generale, procurorii din cadrul procuraturilor specializate și procurorilor-șefi și adjuncților acestora procuraturilor teritoriale.

Nepromovarea Vetting-ului are urmări serioase pentru cariera procurorilor cu probleme de integritate. În astfel de cazuri, Comisia de Evaluare a Procurorilor transmite Consiliului Superior al Procurorilor un raport cu constatările sale; dacă Consiliul acceptă constatările, nepromovarea evaluării are ca efect eliberarea din funcție a procurorului respectiv. Totodată, acesta este lipsit de dreptul de a exercita funcția de procuror sau alte funcții de demnitate publică timp de 5-7 ani.

Astfel, decizia finală privind promovarea/ nepromovarea evaluării aparține Consiliului Superior al Procurorilor.

În ceea ce îi privește pe procurorii care nu se regăsesc în categoria subiecților prevăzuți de Legea nr. 252/2023, evaluarea acestora urmează a fi realizată de către Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, în conformitate cu criteriile și procedura ce va fi stabilită în Legea nr. 3/2016 și ale actelor normative subsecvente./

***Statistica procesului de evaluare în cadrul Comisiei de evaluare a procurorilor
la data de 31.12.2024***

³³ [Comunicat de presă](#) – Ministerul Justiției

Colegiul de selecție și evaluare a procurorilor – 23 de candidați

- ✚ Procurori (16): promovați – 9, respinși – 7;
- ✚ Reprezentanți ai societății civile (7): promovați – 4, respinși – 3;

Colegiul de disciplină și etică - 11 candidați

- ✚ Procurori (11): promovați – 4, respinși – 7.

Potrivit rezultatelor evaluării, din cei 22 de candidați - 16 au promovat evaluarea, ceea ce constituie o rată de promovare de 47%. Decizii de nepromovare au fost adoptate în privința a 17 candidați sau 53% din numărul celor evaluați.

o Evaluarea procurorilor Procuraturii Anticorupție în mod prioritar

Evaluarea procurorilor anticorupție a fost inițiată la sfârșitul lunii mai 2024.

Prin *Hotărârea nr. 1-152/2024 din 21 mai 2024*, la demersul președintelui Comisiei de evaluare a procurorilor (Christopher Lehmann), Consiliul Superior al Procurorilor a remis Comisiei lista procurorilor Procuraturii Anticorupție, care urmează a fi supuși procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare în condițiile Legii nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor.

Demersul a fost înaintat în contextul demarării procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare a procurorilor, exercițiu excepțional, unic și limitat în timp, efectuat pentru verificarea integrității subiecților stabiliți expres în art.3 alin. (1) din Legea nr.252/2023 - *procurorii Procuraturii Anticorupție, inclusiv cei delegați în cadrul acesteia din 1 ianuarie 2017 și până la intrarea în vigoare a Legii nr.252/2023 (22 august 2023), pentru un termen mai mare de un an, precum și cei suspendați din funcție.*

În total, 67 de subiecți au fost propuși spre evaluare, dintre care 10 au demisionat, doi au promovat evaluarea în temeiul Legii nr. 26/2022, unul nu a promovat evaluarea din motivul neprezentării documentelor necesare, iar 54 de subiecți au rămas în procesul de evaluare.

6.3. Competențe în domeniul perfecționării profesionale a procurorilor

Perfecționarea profesională a procurorilor este un aspect esențial al sistemului judiciar, atât în Republica Moldova, cât și în context internațional. Aceasta se justifică prin mai multe raționamente fundamentale, care țin cont de evoluțiile legale, sociale și tehnologice din prezent, și anume:

1. *Respectarea standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului;*
2. *Evoluția legislației și a jurisprudenței;*
3. *Consolidarea încrederii publice în sistemul de justiție;*
4. *Lupta împotriva corupției și criminalității organizate;*
5. *Integrarea în structuri internaționale;*
6. *Dezvoltarea competențelor interinstituționale.*

Jurisprudența internațională impune ca toți funcționarii publici din sistemul judiciar, inclusiv procurorii, să fie bine pregătiți profesional, să respecte principiile statului de drept și să protejeze drepturile fundamentale ale omului. Documente internaționale precum Convenția Europeană a Drepturilor Omului, recomandările Consiliului Europei și alte convenții internaționale stipulează că procurorii trebuie să aibă o pregătire adecvată pentru a asigura o aplicare corectă și echitabilă a legii. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a subliniat, în mai multe cazuri, importanța competenței și imparțialității procurorilor în procesul penal.

Atât în Republica Moldova, cât și în multe alte țări, sistemele de drept sunt într-o continuă schimbare, iar legislația se adaptează la nevoile societății. Practica judiciară evoluează pe măsură ce noi provocări, cum ar fi crimele cibernetice, corupția transnațională sau problemele legate de protecția mediului, devin tot mai prezente. În acest sens, procurorii trebuie să își actualizeze constant cunoștințele pentru a răspunde eficient acestor provocări. De asemenea, jurisprudența instanțelor superioare din Moldova și din alte țări impune modificări în modul de interpretare a normelor legale, iar procurorii trebuie să se adapteze rapid la aceste schimbări.

Un procuror bine pregătit contribuie la consolidarea încrederii publicului în sistemul judiciar. Justiția trebuie să fie percepută ca fiind echitabilă și transparentă, iar acest lucru este strâns legat de profesionalismul celor care o administrează. În Republica Moldova, unde sistemul judiciar a fost supus unor reforme semnificative în ultimii ani, este esențial ca procurorii să demonstreze un nivel înalt de pregătire și responsabilitate pentru a răspunde cerințelor cetățenilor și ale comunității internaționale.

În condițiile în care Republica Moldova și alte state se confruntă cu un nivel semnificativ de corupție și criminalitate organizată, procurorii joacă un rol esențial în combaterea acestor fenomene. Perfecționarea lor profesională le permite să dobândească abilități și cunoștințe specifice necesare pentru a ancheta și a aduna probe în cazuri complexe, pentru a aplica legislația în mod corect și pentru a contribui la transparența și eficiența proceselor penale.

Un alt argument este integrarea Republicii Moldova în organizații internaționale și procesul de aliniere la standardele Uniunii Europene. Moldova aspiră să devină membru al Uniunii Europene, iar respectarea principiilor fundamentale ale statului de drept este o condiție esențială în acest sens. În acest context, formarea continuă a procurorilor este un pas crucial în îndeplinirea cerințelor Uniunii Europene, în special în ceea ce privește combaterea corupției, protecția drepturilor fundamentale și eficiența administrației judiciare.

La nivel internațional, cooperarea între procurorii din diferite state este esențială în combaterea infracțiunilor transfrontaliere, precum traficul de persoane, spălarea de bani și terorismul. Perfecționarea profesională continuă permite procurorilor din Republica Moldova să participe activ la rețele internaționale de cooperare judiciară, să înțeleagă norme internaționale și să aplice proceduri comune în anchete transnaționale.

Pe dimensiunea de referință, Institutului Național al Justiției are competența de bază în realizarea procesului de formare inițială și continuă a procurorilor, fiind, totodată, reglementată și necesitatea cooptării eforturilor Consiliului Superior al Procurorilor, prin expunerea opiniilor asupra planurilor de învățământ elaborate.

Parteneriatul între Consiliul Superior al Procurorilor și Institutul Național al Justiției constituie un pilon esențial în consolidarea procesului de formare a procurorilor, atât la nivelul instruirii inițiale, cât și prin intermediul programelor de formare continuă. Acest parteneriat susține promovarea excelenței profesionale, asigurând conformitatea cu standardele internaționale și cerințele de competență stabilite de cadrul normativ. Institutul Național al Justiției joacă un rol activ în organizarea cursurilor teoretice și practice pentru procurori și cei în devenire, structurate pentru a satisface necesitățile identificate inclusive de organul de autoadministrare, cu obiectivul de a spori capacitățile profesionale ale procurorilor.

Totodată, este important de evidențiat contribuția valoroasă a procurorilor prin implicarea acestora în procesul de instruire, atât în calitate de formatori, cât și de audienți, care aduce un aport considerabil, având în vedere experiența lor directă și contactul permanent cu situații reale din domeniul justiției.

Eficiența formării de competențe profesionale a procurorilor constituie o preocupare importantă a Consiliului Superior al Procurorilor.

În vederea realizării acestui deziderat, a fost instituită Comisia permanentă pentru instruire³⁴, structură colegială creată de Consiliu, care formulează recomandări de specialitate aferente tematicii instruirilor organizate pentru candidații la funcția de procuror și procurorii în funcție.

Cea mai recentă modificare a componenței Comisiei permanente pentru instruire a fost operată prin [Hotărârea nr.1-87/2024 din 14.03.2024](#), în care sunt vizați următorii membri:

- **Panea Eduard**, membru al Consiliului Superior al Procurorilor;
- **Zanevici Nicolae**, procuror-șef interimar al Secției analiză criminologică și inițiative legislative a Procuraturii Generale;
- **Gulea Tatiana**, procuror-șef al Secției urmărire penală a Procuraturii Generale;
- **Iachimovschi Octavian**, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție;
- **Roșior Vitalie**, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale;
- **Caraivan Ruslan**, procuror-șef al Procuraturii raionului Cimișlia;
- **Lîsui Cătălin**, specialist principal în Secția instruire inițială din cadrul Direcției instruire și cercetare a Institutului Național al Justiției.

În completare, prin [Hotărârea nr.1-351/2024](#) a fost modificat Regulamentul de organizare și funcționare al acestei Comisii, în scopul consolidării cadrului normativ aferent activității sale.

6.4. Formarea profesională continuă a procurorilor în funcție

Perfecționarea profesională continuă a procurorilor este esențială pentru menținerea unui sistem judiciar eficient, echitabil și adaptat la cerințele internaționale. Atât jurisprudența națională, cât și standardele internaționale, subliniază importanța unui

³⁴ Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-20/18 din 01.02.2018, cu modificările ulterioare

proces continuu de formare, care să asigure că procurorii sunt pregătiți să facă față provocărilor din ce în ce mai complexe ale societății și ale dreptului.

Pe această dimensiune, dispozițiile art.70 alin.(1) lit.l) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, precum și pct.4.1 alineatul I lit. j) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, prevăd competența Consiliului de examinare și prezentare de opinii asupra programelor didactice și a planurilor de învățământ pentru cursurile de formare inițială și continuă din cadrul Institutului Național al Justiției³⁵.

De asemenea, în conformitate cu articolul 32 alin. (6) din Legea nr. 3/2016, la elaborarea programelor și tematicii pentru formarea continuă a procurorilor, se va ține cont de sugestiile și necesitățile individuale ale acestora, oferindu-le posibilitatea de a alege domeniul în care doresc să se perfecționeze.

Pentru a putea decide și a se expune asupra subiectului în cauză, Consiliul Superior al Procurorilor solicită de fiecare dată asistența Comisiei permanente pentru instruire, care deține atribuția de evaluare anuală a necesităților de formare a procurorilor și a consultanților procurorului.

Astfel, potrivit informației puse la dispoziția Consiliului Superior al Procurorilor, se reține că în perioada 15-31 ianuarie 2024 Comisia a efectuat un sondaj de opinie în vederea identificării necesităților de formare a procurorilor și a consultanților procurorilor. În acest mod, au fost intervievați **410** procurori și **181** de consultanți ai procurorului din cadrul Procuraturii Generale, procuraturilor specializate și celor teritoriale.

Urmare a prelucrării rezultatelor sondajului desfășurat, Comisia a formulat opinia consultativă, prin care a recomandat Consiliului Superior al Procurorilor aprobarea tematicilor relevante pentru a fi incluse în planul de formare pentru anul 2025.

În contextul dialogului profesional susținut de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor, având în vedere spectrul acțiunilor stabilite în vederea realizării instituționale din documentele de planificare strategică din domeniul justiției și anticorupție³⁶, au fost identificate suplimentar, ca fiind utile și oportune, tematici de instruire referitoare la managementul conflictelor cu justițiabili, procedura de examinare a cauzelor cu implicarea avertizorilor de integritate, precum și necesitatea asigurării instruirii grupurilor mixte de judecători, procurori și alți profesioniști, pe domenii de interes comun, în scopul uniformizării practicilor.

În contextul procedurii de coordonare a **Planului modular de formare continuă**, activitatea Consiliul Superior al Procurorilor a rezultat în următoarele:

a) aprobarea tematicilor pentru formarea continuă în anul de instruire 2025 pentru procurorii și consultanții procurorilor (Hotărârea 1-115/2024 din 30.04.2024);

b) avizarea proiectului Planului modular de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2025, în partea ce ține de formarea continuă a procurorilor (Hotărârea 1-371/2024 din 15.11.2024);

³⁵ În conformitate cu articolul 7 din Legea nr. 152/2006, Planul de învățământ pentru cursurile de formare continuă a procurorilor, organizate în cadrul Institutului Național al Justiției, se aprobă de către Consiliul Institutului, după ce acesta se coordonează cu Consiliul Superior al Procurorilor.

³⁶ Plan de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025 (acțiunile 2.3.1 b), 2.3.2 c), 2.3.2 d), 2.3.2 e)), aprobat prin Legea nr.211/2021; Plan de acțiuni privind implementarea Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 (acțiunea 2.4.2), aprobat prin Hotărârea Parlamentului 442/2023

c) avizarea proiectul Planului modular de formare continuă a personalului instanțelor judecătorești, inspectorilor, consilierilor de probațiune, avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat și consultanților procurorilor pentru anul 2025, în partea ce ține de formarea continuă a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor și a consultanților procurorilor (*Hotărârea 1-371/2024 din 15.11.2024*).

În cadrul ședinței Consiliul Superior al Procurorilor din 15.11.2024, membrii din rândul procurorilor au propus următoarele tematici pentru a fi incluse în Planurile modulare de formare continuă pentru anul 2025:

- *Rigorile de integritate instituțională;*
- *Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție;*
- *Instruirea procurorilor, inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor, consultanților procurorilor privind depunerea avertizărilor de integritate și protecția avertizorilor, precum și a agenților publici responsabili de gestionarea avertizărilor de integritate în cadrul entității publice;*
- *Investigarea infracțiunilor cu utilizarea materialului CBRN, iar instruirile să se axeze pe activități de simulare a incidentelor CBRN, prin analiza aspectelor de identificare a infracțiunilor, colectarea probelor, arestarea suspectilor și colaborarea internațională.*

Propunerile de a încorpora aceste teme în planurile de formare continuă este susținută de Planul de acțiuni privind implementarea Programului Național de Integritate și Anticorupție pentru anii 2024-2028, care prevede acțiuni specifice în direcția îmbunătățirii guvernantei și integrității instituționale, în concret – acțiunile 1.1.3, 1.1.14, și 1.1.16, care subliniază importanța implementării unor măsuri de prevenire a corupției, inclusiv prin evaluarea și gestionarea riscurilor de corupție în cadrul instituțiilor publice.

În același context, s-a remarcat că Centrul de Excelență a Uniunii Europene pe domeniul CBRN și-a propus să implementeze în lunile ianuarie, martie 2025 un proiect de instruire pe domeniul prevenirii și reacției la incidente chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN). Intenția este de a dezvolta în premieră un curs de instruire continuă în Republica Moldova, iar Institutul Național al Justiției să devină un Centru regional de instruire în Europa de Est, inclusiv pentru Ucraina și alte țări din acest areal geografic, în domeniu combaterii fenomenului CBRN.

Includerea acestor tematici în Planurile modulare de formare continuă pentru procurori, inspectori și consultanți ai procurorilor în anul 2025 este nu doar justificată, ci imperioasă. Aceste teme răspund provocărilor curente din domeniul justiției și al integrității instituționale, iar implementarea lor va avea un impact semnificativ asupra consolidării statului de drept, prevenirii corupției, protecției avertizorilor și reacției eficiente în fața riscurilor CBRN. De asemenea, alinierea cu standardele și inițiativele internaționale va contribui la dezvoltarea unei justiții moderne și eficiente în Republica Moldova.

6.5. Activitatea didactică și științifică a procurorilor

Aprobarea cumulului funcției de procuror cu activitatea didactică este nu doar o opțiune legală, dar și o necesitate pentru dezvoltarea continuă a sistemului de justiție,

asigurând un transfer eficient de cunoștințe și bune practici, promovând în același timp profesionalismul și integritatea în rândul procurorilor. Aceasta este susținută atât de reglementările interne, cât și de bunele practici internaționale, care recunosc valoarea formării continue în domeniul justiției.

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a emis **48 de hotărâri favorabile**, examinând solicitările a **49 de procurori**³⁷ de a cumula funcția de procuror cu activitățile didactice și științifice. Aceștia au desfășurat activități în calitate de formatori ai Institutului Național al Justiției și ai Centrului de Instruire a Avocaților al Uniunii Avocaților, dar și ca lectori la facultățile de drept ale mai multor instituții de învățământ superior din Moldova.

În toate cazurile a fost analizată întrunirea condițiilor care derivă din **Regulile privind cumulul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice**, aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-168/18 din 12.12.2018.

Necesitatea aprobării cumulului funcției de procuror cu activitatea didactică și științifică a fost argumentată de Consiliul Superior al Procurorilor din mai multe perspective, atât în context național, cât și internațional, având în vedere beneficiile profesionale și etice asociate acestui tip de activitate. În special, Consiliul a ținut cont de *conformitatea cu legislația națională, beneficiile pentru formarea profesională continuă, principiile de etică și integritate, practica internațională în domeniu și respectarea reglementărilor instituționale*.

Conform legislației în vigoare, cumulul funcției de procuror cu activitățile didactice și științifice este reglementat prin prevederi clare care permit această practică, atâta timp cât nu afectează îndeplinirea obligațiilor funcționale ale procurorului și nu contravine principiilor de organizare ale Procuraturii.

- Art. 56 alin. (2) din *Codul muncii* stipulează că salariatul are dreptul să desfășoare activități suplimentare, cu excepția celor interzise prin lege. În acest context, activitățile didactice și științifice nu sunt interzise, dimpotrivă, sunt reglementate explicit prin lege.

- Art. 14 alin. (2) din *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură* permite procurorului să participe la activități didactice și științifice, ceea ce subliniază legalitatea și oportunitatea acestui cumul.

- *Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției* reglementează formarea inițială și continuă a profesioniștilor din domeniul justiției, iar implicarea procurorilor în aceste activități contribuie la consolidarea profesionalismului și la îmbunătățirea procesului educațional.

Implicarea practicienilor din domeniu în activități didactice aduce multiple beneficii, atât pentru formarea candidaților la funcțiile de procuror și judecător, cât și pentru dezvoltarea profesională a formatorilor.

Totodată, implicarea procurorilor în activități didactice generează efecte benefice directe, printre care:

³⁷ Cererea unui procuror, privind exprimarea acordului referitor la cumulul funcției de procuror cu activitatea de antrenor de sport, a fost respinsă, din motiv că profilul activității de antrenor nu poate fi asociat instruirii didactice, activitatea în sine nu se realizează în cadrul unei instituții de învățământ și nu corespunde limitelor ce rezultă din sensul incompatibilităților reglementate în art. 14 din *Legea 3/2016 cu privire la Procuratură*.

- **Revizuirea și consolidarea cunoștințelor de specialitate** – interacțiunea cu audienții oferă contextul necesar pentru actualizarea constantă a aspectelor teoretice și practice relevante.
 - **Transferul de experiență practică** – formatorii contribuie la procesul educațional prin exemple concrete, studii de caz și bune practici din activitatea curentă.
 - **Consolidarea competențelor profesionale** – participarea la activități de instruire contribuie la perfecționarea continuă a formatorilor, prin schimbul de idei, metode și strategii educaționale, reflectându-se într-un profil profesional mai complex și adaptabil.
- Această dinamică de colaborare întărește legătura între teorie și practică, susținând astfel un sistem de justiție mai eficient și orientat spre excelență profesională.

Cumulul funcției de procuror cu activitatea didactică este reglementat astfel încât să nu afecteze principiile de imparțialitate, integritate și obiectivitate specifice funcției de procuror. Pentru a asigura respectarea acestora, se impune obținerea acordului procurorului ierarhic superior, ceea ce garantează că activitățile didactice nu vor perturba activitatea operațională a instituției în care procurorul își desfășoară activitatea.

Practicile din alte state, inclusiv din cele care au sisteme de drept consolidate, arată că implicarea profesioniștilor din justiție în activități didactice contribuie semnificativ la dezvoltarea și perfecționarea continuă a sistemului judiciar.

În multe țări, procurorii și judecătorii participă activ la cursuri de formare continuă, predând în cadrul programelor educaționale sau participând la activități de cercetare științifică, pentru a păstra un nivel înalt de profesionalism și a împărtăși din experiența lor practică.

*/ **Sistemul de drept românesc** – conform Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, aceștia au dreptul de a desfășura activități didactice și științifice. Articolul 5 permite procurorilor și judecătorilor să cumuleze funcțiile publice cu activități didactice, însă numai dacă acestea nu interferează cu atribuțiile de serviciu și respectă principiile independenței și imparțialității.*

***Sistemul de drept german** - procurorii și judecătorii au libertatea de a desfășura activități didactice, în special în universități și academii de justiție, atâta timp cât își îndeplinesc responsabilitățile principale. Prin legile federale și cele regionale, autoritățile germane permit procurorilor să participe în programe de formare juridică și să transmită experiența practică, considerând că această implicare contribuie la profesionalizarea sectorului juridic.*

***Sistemul anglo-saxon (Marea Britanie)** - permite magistraților și procurorilor să predea în instituții de învățământ superior, cu condiția să existe o separare clară între atribuțiile judiciare și activitatea academică. Aceștia sunt încurajați să colaboreze cu universități, însă trebuie să informeze autoritățile superioare și să primească aprobarea acestora pentru a se evita conflictele de interes și pentru a asigura neutralitatea funcției publice. /*

Regulile stabilite de Consiliul Superior al Procurorilor impun condiții clare pentru realizarea cumulului funcției de procuror cu activități didactice și științifice, asigurându-se astfel că activitățile educaționale desfășurate de procuror nu vor afecta îndeplinirea corespunzătoare a îndatoririlor profesionale. Condițiile impuse includ:

- *Îndeplinirea cerințelor de autorizare a instituțiilor de învățământ superior;*
- *Acordul instituțiilor de învățământ sau al altor entități implicate în activitatea didactică;*

- *Asigurarea unui echilibru între activitatea de procuror și celelalte activități didactice sau științifice.*

6.6. Formarea profesională a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției

Misiunea centrală a Institutului Național al Justiției este de a contribui la formarea unor profesioniști competenți, integri și capabili să aplice legislația în mod corect și echitabil, în vederea consolidării statului de drept și a încrederii publice în justiție.

Formarea inițială în cadrul Institutului Național al Justiției, organizată în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor, este o garanție a competenței și profesionalismului viitorilor judecători și procurori, prin aplicarea standardelor de instruire profesională în domeniu. Formarea inițială este fundamentată pe principiul instruirii teoretico-practice pluridisciplinare, proces educațional focalizat pe dezvoltarea la audienți a abilităților practice (bazate pe procese simulate), consolidarea conștiinței și culturii juridice, asimilarea valorilor profesionale proprii judecătorului și procurorului.

Procesul de instruire inițială a audienților se realizează ținându-se cont de necesitatea specializării lor (judecători și procurori), de dinamica procesului legislativ și practica judiciară, instruire orientată pe cunoașterea aprofundată și formarea competențelor avansate de aplicare a legislației naționale, a documentelor juridice internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții europene a drepturilor omului, a dreptului comparat și a normelor deontologice profesionale.

Segmentul de instruire inițială a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției a fost definit în anul 2024 de trei aspecte:

- *finisarea cursului și susținerea în lunile martie-aprilie 2024 a examenelor de absolvire a audienților promoției a XVI-a (2022-2024);*
- *formarea inițială a audienților (în anul 2 de studii) din promoția a XVII-a (2023-2025) ;*
- *admiterea și debutarea în cursul de formare inițială a candidaților la funcția de procuror din promoția a XVIII-a (2024-2026).*

Potrivit Legii nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, absolvirea cursurilor INJ este una dintre condițiile obligatorii pentru admiterea în profesia de procuror. După încheierea acestora, absolvenții INJ sunt înscriși în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante (deținut de CSP) și participă la concursurile pentru numirea în funcția de procuror.

Timp de 18 luni, 30 de audienți (12 candidați la funcția de judecător și 18 candidați la funcția de procuror) își vor face studiile în cadrul Institutului Național al Justiției, după care vor avea dreptul să participe la concursurile de angajare anunțate de Consiliul Superior al Magistraturii și de Consiliul Superior al Procurorilor.

La data de 21 octombrie 2024, membrul procuror-detașat al Consiliului Superior al Procurorilor, Eduard Panea, a participat la ceremonia oficială de lansare a cursului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror din cadrul Institutului Național al Justiției.

În anul 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a realizat următoarele activități în domeniul de referință:

1) a aprobat **25 de locuri** pentru a fi scoase la concursul de admitere la cursurile de formare inițială a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției **în anul 2025** (în temeiul art.7 alin.(2) lit. a) coroborat cu alin.(6) din Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției și art.70 alin.(1) lit. m) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (*Hotărârea CSP nr.1-85/2024 din 14.03.2024*));

2) l-a desemnat pe procurorul **Ghennadi Epure** în calitate de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției, pentru un mandat de 4 ani, în temeiul în art.70 alin.(1) lit. j) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (*Hotărârea nr.1-112/2024 din 30.04.2024*);

3) a desemnat trei procurori (**Oleg Afanasii, Cristina Robu și Sergiu Crețu**) în calitate de membru în componența Comisiei de contestații la INJ, în temeiul art.7 alin.(2) lit.c), coroborat cu art.26 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.152/2006 privind Institutul National al Justiției (*Hotărârea nr.1-80/2024 din 04.03.2024*);

4) a prezentat Institutului Național al Justiției lista a 56 de procurori în calitate de **conducători ai stagiilor de practică** pentru audienții cursurilor de formare inițială, în perioada **28.10.2024 - 13.04.2025** (*Hotărârea nr.1-293/2024 din 18.09.2024*);

5) a avizat proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și procuror pentru perioada 15 octombrie 2024 - 14 aprilie 2026, *promoția a XVIII-a*, în temeiul art.70 alin.(1) lit. l) din Legea prenotată (*Hotărârea CSP nr.1-239/2024 din 23.08.2024*);

6) a desemnat trei procurori (**Oleg Gîrbu, Vladslav Harti și Viorel Beiu** (*supleant*)) în componența Comisiei pentru examenele de absolvire din anul 2024 la Institutul Național al Justiției, în temeiul art.26 alin.(1) – (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției (*Hotărârea nr.1-79/2024 din 04.03.2024*);

7) a desemnat trei procurori (**Nicolae Levandovski, Alexandru Morcov și Ana Cușnir** (*supleant*)) în componența Comisiei pentru examenele de admitere din anul 2024 la Institutul Național al Justiției, cu specializare în drept penal și procedură penală, în temeiul art.16 alin.(1) și alin.(1¹) din Legea privind Institutul Național al Justiției (*Hotărârea nr.1-168/2024 din 13.06.2024*);

8) a desemnat doi procurori (**Oleg Gavrilă și Alina Vochin**) în componența Comisiei pentru examenele de admitere din anul 2024 la Institutul Național al Justiției, cu specializare în drept civil și procedură civilă, în temeiul art.16 alin.(1) și alin.(1¹) din Legea privind Institutul Național al Justiției (*Hotărârea nr.1-173/2024 din 14.06.2024*);

9) a exprimat acordul pentru detașarea procurorului **Octavian Bivol** în cadrul Institutului Național al Justiției, pe o perioadă de 18 luni, în vederea îndeplinirii funcției de șef al Secției instruire continuă a Direcției instruire și cercetare (*Hotărârea nr.1-402/2024 din 16.12.2024*).

În cadrul **activităților complementare** formării inițiale a candidaților la funcții de judecător și procuror, Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a desfășurat, în anul 2024, sesiuni de informare și dialog interinstituțional cu studenții facultăților de drept din Republica Moldova.

Astfel, la data de 28 iunie 2024, CSP a găzduit vizita unui grup de studenți reprezentanți ai Asociației Europene a Studenților în Drept (ELSA Moldova).

Evenimentul a debutat cu un mesaj din partea președintelui Consiliului, domnul Dumitru Obadă, care a evidențiat reperele esențiale ale activității instituției și rolul acesteia. În cadrul discuțiilor interactive, membrii CSP și Inspectorul-șef al Inspecției procurorilor au expus structura și atribuțiile organelor procuraturii, subliniind aspecte de ordin practic ale activității procurorilor.

De asemenea, în data de 13 noiembrie 2024, Consiliul a primit vizita studenților anului III ai Facultății de Drept din cadrul Universității Libere Internaționale din Moldova (ULIM), însoțiți de domnul Mihail Sorbala, șef al Catedrei de Drept Privat și membru CSP din rândul societății civile.

În alocuțiunea sa, președintele Consiliului a prezentat principalele responsabilități instituționale și mecanismele de garantare a transparenței și integrității în activitatea procurorilor.

Totodată, membrii CSP și Inspectorul-șef al Inspecției procurorilor au oferit studenților o perspectivă asupra rigorilor profesionale din sistemul procuraturii.

Aceste inițiative au urmărit consolidarea culturii juridice a noii generații și facilitarea unui dialog autentic între profesioniștii dreptului și tinerii aspiranți la o

carieră în procuratură, în spiritul valorilor fundamentale ale justiției și deschiderii către cariera în sistemul procuraturii.

6.7. Examenul de capacitate pentru candidații la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă

Candidații cu o vechime în muncă de cel puțin 5 ani în funcțiile prevăzute exhaustiv în **art.20 alin.(3) din Legea nr.3/2016** sunt obligați să susțină examenul de capacitate pentru a participa la concursurile de suplinire a posturilor vacante de procuror. Potrivit art.28 alin.(1) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă se organizează de Institut și se susține în fața Comisiei pentru examenele de absolvire.

În temeiul pct. pct. 2, 5, 8, 9 și 10 din *Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă*, aprobat prin Hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției nr.1/1 din 31.01.2017 (*cu modificările ulterioare*), în luna ianuarie curent, Consiliului Superior al Procurorilor a examinat **9 cereri ale persoanelor care doresc să candideze la funcția de procuror în temeiul vechimii în muncă** și a emis hotărâri privind remiterea dosarelor doar a 7 candidați pentru susținerea examenului de capacitate în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției.

Ulterior, Consiliul Superior al Procurorilor a ținut să respecte prevederile art.28 alin.(2) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, potrivit cărora pentru participarea la examen, persoanele care doresc să candideze la funcția de procuror în

temeiul vechimii depun la Comisia pentru examenele de absolvire din cadrul Institutului o cerere de participare la examen, cu anexarea copiei de pe carnetul de muncă.

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor nu a recepționat niciun dosar de înscriere în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante din partea persoanelor care ar fi susținut examenul de capacitate în cadrul Institutului Național al Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 152/2006.

CAPITOLUL VII: ÎNCURAJAREA ȘI RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ A PROCURORILOR

7.1. Încurajarea procurorilor pentru activitatea desfășurată

În anul 2024, în cadrul evenimentului de consemnare a **aniversării a XXXI - a de la formarea Procuraturii Republicii Moldova**, luând în considerație rezultatele activității desfășurate, indicatorii de performanță calitativi și cantitativi obținuți, calitățile profesionale și morale ale procurorilor menționați în prezentările înaintate, Consiliul Superior al Procurorilor a propus Procurorului General **încurajarea a 48 de procurori.**

De asemenea, Consiliul a propus Procurorului General interimar încurajarea ex-procurorului Iosif Mardari, prin acordarea Crucii „Pentru Merit” ca semn de recunoștință și înaltă apreciere a meritelor dumnealui în activitatea exercitată, marcată de îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu și dedicația profesională deosebită.

Pe același areal de competențe s-a înscris și examinarea de către Consiliul Superior al Procurorilor a demersurilor de încurajare a procurorilor, înaintate în contextul celebrării **Zilei Independenței Republicii Moldova**, festivitate națională în care se marchează evenimentul de adoptare a Declarației de Independență a statului, consemnată anual la data de 27 august.

Prin Hotărârea nr.1-237/2024 din 23.08.2024 Consiliul Superior al Procurorilor a propus Procurorului General aplicarea măsurilor de încurajare în privința a 30 de procurori.

Pentru aprobarea listelor nominale ale candidaților propuși pentru încurajări instituționale, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat fiecare propunere în baza criteriilor legale, luând în considerare frecvența stimulărilor, contribuția individuală la activitatea subdiviziunii și a sistemului, indicatorii de performanță și respectarea ierarhiei distincțiilor.

Se reține că, Consiliul aplică un standard ridicat de exigență în evaluare, având în vedere atât indicatorii statistici, cât și alinierea procurorilor la valorile profesiei, conduita etică și relaționarea cu justițiabilii.

Totodată, încurajarea procurorilor are o valoare simbolică importantă, reflectând recunoașterea meritelor deosebite și a angajamentului profesional în slujba justiției.

În format statistic, exercițiul de încurajare a procurorilor în anul 2024 este exprimat prin următorii indici:

- **2** - cu Crucea „**PENTRU MERIT**”, clasa II,
- **2** - cu Medalia „**PENTRU SERVICIU IMPECABIL**”, clasa I,
- **2** - cu Medalia „**PENTRU SERVICIU IMPECABIL**”, clasa II,
- **17** - cu Medalia „**PENTRU SERVICIU IMPECABIL**”, clasa III,
- **13** - cu Insigna de piept „**EMINENT AL PROCURATURII**”,
- **18** - cu **CADOU simbolic**,
- **24** - cu **MULȚUMIRE**.

o Cinci procurori premiați la categoria „Procuratură” în cadrul Galei Juridice Moldova

La data de 13 decembrie curent a avut loc evenimentul **Gala Juridică** organizată de Juridice Moldova, care a marcat un moment important pentru comunitatea juridică din Republica Moldova. Evenimentul a reunit experți, avocați, procurori, judecători și tineri practicieni pentru a celebra realizările de excepție și inovațiile din domeniul juridic.

Accentul a fost pus pe transparență, responsabilitate și etică profesională, iar discuțiile despre reformele din sectorul justiției au ocupat un loc central în program.

Pentru contribuții profesionale și performanțe, care contribuie la consolidarea valorilor profesiei juridice, la categoria „Procuratură”, au fost nominalizați cinci procurori după cum urmează:

- **Tatiana Bucos-Casir** - procuror în Secția urmărire penală a Procuraturii Generale;
- **Dumitru Calendari** - procuror-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul;
- **Radu Gojan** - procuror în Secția urmărire penală a Procuraturii Generale;
- **Octavian Iachimovschi** - procuror în Procuratura Anticorupție;
- **Adrian Rusu** - procuror în Secția urmărire penală a Procuraturii Generale.

Selectarea procurorilor menționați supra a avut loc în urma unui sondaj organizat de Consiliul Superior al Procurorilor în rândul corpului de procurori, iar lista celor cinci procurori clasati în urma acestui exercițiu a fost transmis organizatorilor evenimentului.

7.2. Competențele Consiliului Superior al Procurorilor în materie disciplinară

Legea nr. 3/2016 privind Procuratura reglementează, la capitolul VII, secțiunea 2, procedurile disciplinare aplicabile procurorilor, stabilind criterii clare și precise în baza cărora se desfășoară aceste proceduri, iar aplicarea sancțiunilor disciplinare se realizează în strictă conformitate cu normele legale aplicabile.

Conform art.42 din lege, procedura disciplinară se desfășoară în mai multe etape:

1. *Depunerea la Consiliul Superior al Procurorilor a sesizărilor privind faptele procurorilor care pot constitui abateri disciplinare;*
2. *Verificarea sesizărilor de către Inspecția procurorilor și emiterea deciziilor privind admiterea sesizărilor și pornirea procedurii disciplinare, sau respingerea sesizărilor;*
3. *Examinarea cauzelor disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică în cazul admisibilității sesizărilor pentru pornirea procedurii disciplinare;*
4. *Adoptarea hotărârilor pe cauzele disciplinare privind sancționarea procurorilor sau a hotărârilor privind încetarea procedurii disciplinare.*

Informația tabelară aferentă domeniului disciplinar³⁸

Anul de referință	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sesizări depuse la CSP (înregistrate la IP)	224	256	166	447	378	346
Hotărâri adoptate de către CDE	82	154	124	158	131	66
• pe proceduri disciplinare	36	43	26	26	18	11
1) Procedurii disciplinare încetate	8	17	17	12	10	6
2) Procedurii disciplinare sistate	-	8	1	2	-	-
3) Sanctiuni disciplinare aplicate de CDE:	28	18	8	12	8	5
- <i>avertisment</i>	8	11	7	7	4	3
- <i>muștrare</i>	16	5	-	4	2	2
- <i>retrogradare din funcție</i>	-	-	-	1	-	-
- <i>reducerea salariului</i>	3	1	-	-	-	-
- <i>concediere</i>	1	1	1	-	2	-
• Hotărâri ale CDE asupra contestațiilor împotriva	46	111	98	132	113	55

³⁸ fără a se face deducere matematică între domenii

deciziilor Inspecției procurorilor						
1) contestații admise	2	5	2	9	18	2
2) contestații respinse	44	106	96	123	95	53
• Hotărâri ale CSP asupra contestațiilor împotriva hotărârilor CDE	46	111	98	132	113	27
3) contestații admise	2	5	2	9	18	3
4) contestații respinse	44	106	96	123	95	24
4) Dezagregarea sancțiunilor disciplinare după etapa de contestare a hotărârilor CDE la Consiliul Superior al Procurorilor:	28	13	14	14	8	3
- <i>avertisment</i>	7	7	10	8	4	-
- <i>muștrare</i>	18	4	4	5	2	-
- <i>retrogradare din funcție</i>	-	-	-	1	-	1
- <i>reducerea salariului</i>	3	1	-	-	-	-
- <i>concediere</i>	-	1	-	-	2	2

Având în vedere natura sensibilă a domeniului disciplinar, Consiliul Superior al Procurorilor reafirmă angajamentul pentru o abordare obiectivă, riguroasă și lipsită de compromisuri în examinarea cauzelor de referință. Se recunoaște că standardele aplicabile procurorilor sunt în mod justificat ridicate, întrucât activitatea acestora constituie un element central în înfăptuirea justiției.

Interesul public impune ca procurorii să acționeze cu onestitate, corectitudine și în deplin respect față de lege – principii care vor continua să ghideze activitatea Consiliului în domeniul răspunderii disciplinare.

Totodată, Legea privind Procuratura stabilește criterii clare pentru desfășurarea procedurilor disciplinare, iar aplicarea sancțiunilor se realizează exclusiv în temeiul normelor legale incidente.

o Înregistrarea sesizărilor

În temeiul art. 45 alin. (1) și art. 85 alin. (3) din Legea 3/2016, atribuțiile referitoare la primirea sesizărilor privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare și transmiterea acestora către Inspecția procurorilor, constituie apanajul Consiliului Superior al Procurorilor.

În anul 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat și a transmis Inspecției procurorilor un număr de **346 de sesizări**, depuse în ordinea art. art. 43 și 44 din Legea 3/2016, despre pretenziile abateri disciplinare comise de către procurori.

Autorii sesizărilor au semnalat îndeplinirea deficitară a obligațiilor de serviciu de către procurori, în special în ceea ce privește activitățile legate de exercitarea și

conducerea urmăririi penale, reprezentarea acuzației în instanțele de judecată, cercetarea incompletă și superficială a circumstanțelor cazurilor, depășirea termenului rezonabil pentru desfășurarea urmăririi penale, controlul insuficient exercitat de procurorul șef asupra activității organului de urmărire penală, adoptarea unor soluții ilegale și nejustificate, nerespectarea procedurilor de contestare a hotărârilor ilegale emise de instanțele de judecată și absența procurorilor în ședințele de judecată.

o Examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică

Consiliul Superior al Procurorilor are atribuții importante în procesul de examinare a contestațiilor formulate împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică. Conform Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Consiliul asigură respectarea principiilor de legalitate și echitate în procedurile disciplinare, fiind responsabil de analiza și soluționarea acestor contestații, precum și constatarea dacă deciziile Colegiului respectă normele legale și procedurale aplicabile.

Pentru îndeplinirea cu rigurozitate a acestui deziderat, Consiliul examinează contestațiile într-o procedură care include evaluarea atât a aspectelor legale, cât și a celor de fond, astfel încât să asigure un echilibru între drepturile persoanei contestatoare și interesul public. De asemenea, Consiliul are competența de a solicita informații suplimentare sau de a efectua investigații, dacă consideră necesar pentru clarificarea situației.

În cazul în care constată nereguli sau erori în aplicarea legii, Consiliul poate să admită contestația și să dispună anularea sau modificarea hotărârii Colegiului. De asemenea, poate să stabilească o altă sancțiune disciplinară sau să dispună reluarea procedurii disciplinare, în funcție de circumstanțele cazului.

Soluțiile adoptate de Consiliul Superior al Procurorilor în urma examinării contestațiilor sunt definitive și executabile, iar acestea pot include sancțiuni care variază de la avertismente până la măsuri mai severe, precum excluderea din sistemul procuraturii.

În același timp, Consiliul se asigură că procesul de disciplinare respectă principiile transparenței, imparțialității și dreptului la un proces echitabil.

În anul 2024, în corespondența Consiliului Superior al Procurorilor au fost **depușe 43 de contestații** în ordinea prevăzută de art. 86 al Legii nr.3/2016, **împotriva a 38 de hotărâri** emise de Colegiul de disciplină și etică:

- **5** – formulate de către *Inspekția procurorilor*;
- **35** – de către autorii sesizărilor (*31 formulate de către petenți și/sau avocații acestora, 4 formulate de procurorii-șefi*);
- **3** – de către procurorii vizați / sancționați.

Se notează că, pe parcursul anului de referință, nici o contestație din numărul celor înregistrate în anul 2024 nu a fost inclusă pe agenda Consiliului Superior al Procurorilor.

Începând cu luna septembrie 2024, Consiliul a inclus în agenda de examinare primele contestații din numărul celor 120 de contestații pendinte din anii 2021, 2022 și 2023.

Până la finele anului de raport Consiliul s-a expus asupra a **27 de contestații** depuse împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică din perioada 2021 – 2023.

Urmare a examinării contestațiilor, Consiliul Superior al Procurorilor **A DECIS:**

- **admiterea contestațiilor (3)**, din alte motive decât cele expuse de contestatari:
- *cu casarea hotărârilor Colegiului în partea ce ține de încadrarea disciplinară, cu menținerea celorlalte dispoziții fără modificări - 3 hotărâri.*
- **respingerea contestațiilor (24):**
- cu menținerea hotărârilor Colegiului de încetare a procedurii disciplinare – **23 de hotărâri.**

Dinamica și categoriile sancțiunilor disciplinare aplicate în anul 2023 de către Colegiul de disciplină și etică, și care au fost menținute în anul 2024 în urma finalizării procedurilor de contestare a hotărârilor acestuia la nivelul Consiliului Superior al Procurorilor, se prezintă după cum urmează:

2024	Sanctiunea aplicată de CDE și menținută de CSP	Numărul de sancționați
1.	Retrogradare în funcție	1 procuror
2.	Eliberare din funcție	2 procurori

Se menționează că un procuror vizat în procedura disciplinară a contestat la Curtea Supremă de Justiție hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor privind menținerea sancțiunii aplicate de Colegiul de disciplină și etică, dar acțiunea acestuia a fost declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 13.09.2024.

La data de 01.01.2025 pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor **sunt pendinte 140 de contestații** împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică (**97** din anii 2021-2023 și **43** depuse în anul 2024).

o Soluții judiciare aferent contestațiilor împotriva Hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor pe procedurile disciplinare

Pe parcursul anului 2024 în instanța de judecată au fost pe rol **18 contestații** împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor pe procedurile disciplinare (3 - depuse în anul 2023, 15 – depuse în anul 2024).

Potrivit art.191 alin.(5) din Codul administrativ [*în redacția Legii 246 din 31.07.23, MO318-321/18.08.23 art.570; în vigoare din 01.09.23*] acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se soluționează în primă instanță de către Curtea Supremă de Justiție.

o Hotărâri privind suspendarea din funcție a procurorilor

Având în vedere rolul și atribuțiile sale constituționale, Consiliul Superior al Procurorilor are obligația de a asigura un echilibru corect între garantarea independenței și imparțialității procurorilor și respectarea interesului public. Activitatea procurorilor reprezintă o componentă esențială a autorității judecătorești și, în acest context, contribuția lor la realizarea actului de justiție trebuie să reflecte, fără echivoc, angajamentul de a respecta legea. Astfel, investigațiile desfășurate în cazul procurorilor trebuie să fie conduse într-un mod care să elimine orice suspiciune cu privire la obiectivitatea acestora,

motiv pentru care sunt necesare toate măsurile pentru a preveni orice intervenție presupusă sau interpretare greșită din partea unui observator extern. Standardele rigide aplicate în acest context sunt justificate de necesitatea de a respecta cu strictețe valorile profesionale asociate statutului de procuror.

Consiliul Superior al Procurorilor consideră, conform practicii sale anterioare, că nu este adecvat ca un procuror să își exercite funcția în cazul în care se află sub urmărire penală, deoarece o astfel de situație poate afecta încrederea în corectitudinea acțiunilor sale, punând sub semnul întrebării chiar aparența de imparțialitate.

De asemenea, Consiliul reamintește că art. 55 alin. (1) din Legea nr. 3/2016 prevede că procurorul aflat sub urmărire penală poate fi suspendat din funcție de către Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

În anul 2024, în adresa Consiliului Superior al Procurorilor nu au parvenit demersuri ale Procurorului General, cu propuneri de suspendare a procurorilor în temeiul art.55 alin.(1) din Legea nr.3/2016.

La finele anului de referință, erau suspendați din funcție - **14 procurori** (*Rusu Oleg, Clim Roman, Tifoi Evghenii, Berladean Igor, Lungu Lilian, Gropa Maxim, Ceruța Elena, Raileanu Dumitru, Andronache Ghenadie, Lesnic Andrei, Martea Vladimir, Popov Iulia, Machidon Vadim, Sușițaia Mirandolina*).

CAPITOLUL VIII: ALTE DOMENII DE INTERVENȚIE

8.1. Reprezentarea Consiliului Superior al Procurorilor în instanța de judecată

Obligațiunea de reprezentare a Consiliului Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale revine președintelui Consiliului³⁹.

Având în vedere prevederile art.362-374 din Codul civil și art.81 Cod de procedură civilă, cu atribuția de referință a fost împuternicit șeful Secției contencios din cadrul Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit art.191 din Codul administrativ acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se soluționează în primă instanță de către Curtea Supremă de Justiție.

Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată (art. 79 din Legea 3/2016).

Pe parcursul anului 2024 Consiliul Superior al Procurorilor a fost vizat în **58 de litigii**.

Șeful Secției contencios a asigurat reprezentarea intereselor Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul a **87** de ședințe de judecată.

În acest domeniu au fost examinate **24 de cereri de chemare în judecată** prin întocmirea a **32 de referințe**.

³⁹ art.72 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

La finele anului 2024, pe rolul instanțelor de judecată erau **pendinte 40 de cauze** (33 – pe rolul CSJ, 2- pe rolul CA, 5 – pe rolul judecătoriei Chișinău, Of. Centru și Rîșcani).

Tabelul litigiilor în care a fost vizat Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2024 poate fi vizualizat în *anexa nr. 3* la raport.

8.2 Asigurarea transparenței activității organelor de autoadministrare

Transparența activității Consiliului Superior al Procurorilor și a organelor colegiale din subordinea sa reprezintă un element esențial pentru consolidarea încrederii publicului în procesul de autoadministrare al procurorilor și pentru promovarea unei imagini clare și corecte a activității instituției. Asigurarea unui flux constant de informații accesibile și obiective este o prioritate pentru Consiliu, iar îmbunătățirea continuă a acestui proces este o responsabilitate ce trebuie să fie îndeplinită.

În contextul priorităților asumate pentru anul 2024, printre care se regăsesc - asigurarea transparenței și consolidarea încrederii în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, precum și fortificarea comunicării externe și dezvoltarea dialogului cu reprezentanții mass-media, a societății civile și mediului academic, Consiliul Superior al Procurorilor a subliniat importanța implementării celor mai bune practici de comunicare pentru a asigura transparența și vizibilitatea activității sale. Este esențial ca publicul să fie bine informat despre rolul și competențele organelor de autoadministrare a procurorilor, mai ales în ceea ce privește cariera procurorilor și garanțiile oferite acestora în exercitarea funcțiilor.

Asigurarea transparenței activității Consiliului nu doar că contribuie la o înțelegere mai clară a funcționării instituției, dar joacă un rol crucial în creșterea încrederii publicului în instituțiile statului și în justiție. În acest sens, Consiliul a adoptat măsuri concrete pentru asigurarea transparenței, cum ar fi publicarea ordinii de zi a ședințelor, hotărârilor, anunțurilor și comunicatelor relevante pe pagina web oficială, promovând în mod activ cultura instituțională și valorile profesionale asumate de corpul de procurori.

În anul de activitate 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a pus accent pe importanța unui dialog deschis și echidistant cu instituțiile de drept din țară și internaționale, cu publicul și mass-media, conștient că acest tip de comunicare contribuie semnificativ la răspunsurile adecvate față de așteptările societății.

Astfel, obiectivul principal trasat pe perioada acestui mandat este ca Consiliul Superior al Procurorilor să devină o instituție cu adevărat eficientă, independentă, credibilă și puternică, de aceea instituția este conștientă că doar prin transparentizarea proceselor interne și o comunicare externă eficientă, acest obiectiv poate fi realizabil.

În general, prin asigurarea transparenței instituționale, Consiliul se aliniază angajamentelor Republicii Moldova față de asigurarea respectării principiile statului de drept și de îmbunătățirea continuă a activității instituțiilor sale, în special în contextul reformei judiciare și al integrării europene.

Se reține că, la data de 6 decembrie curent, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a organizat evenimentul de lansare a Notei analitice actualizate -

„Transparența activității Consiliului Superior al Procurorilor pentru perioada 1 ianuarie – 31 octombrie 2024”.

În Nota analitică de referință au fost expuse importante aspecte, extrase din concluziile prezentate, care se pliază subiectelor divergente din raportul CRJM, referitoare la:

- ✚ *organizarea ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor,*
- ✚ *întocmirea agendelor ședințelor,*
- ✚ *discutarea subiectelor în ședință închisă și în deliberare,*
- ✚ *vizualizarea ședințelor on-line și arhivarea acestora,*
- ✚ *publicarea proceselor- verbale / ordinea de zi soluționată,*
- ✚ *motivarea și publicarea hotărârilor Consiliului.*

Consiliul Superior al Procurorilor a fost reprezentat în cadrul evenimentului de către membrii-procurori **Mariana Cherpec, Elena Roșior și Eduard Panea**, iar la discuțiile purtate pe marginea Notei analitice au participat și reprezentanți ai Ambasadei Statelor Unite ale Americii, procuraturii, societății civile etc.

Evenimentul de lansare a Notei Analitice privind Transparența Activității Consiliului Superior al Procurorilor

În cadrul evenimentului, echipa CRJM a expus principalele concluzii și recomandări ale Notei analitice, prin care a fost evaluat modul în care Consiliul asigură transparența decizională, comunicarea publică și accesul la informații în perioada de referință.

Membrii procurori ai Consiliului au intervenit în discuții pentru a oferi perspective și clarificări privind măsurile întreprinse de sporire a transparenței și de depășire a provocărilor întâmpinate.

În acest sens s-a menționat că monitorizarea externă a activității Consiliului, realizată de către organizațiile non-guvernamentale, inclusiv monitorizarea realizată de CRJM, prin elaborarea note analitice, sunt importante, deoarece prin asemenea evaluări se apreciază punctele forte și cele slabe din activitate, progresele înregistrate, provocările cu care se confruntă instituția, cu identificarea recomandărilor pentru îmbunătățirea acestui segment.

o Activitatea de informare publică

Transparența în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor este monitorizată în permanență de **Serviciul relații internaționale, protocol, și comunicare** din cadrul

Aparatului Consiliului, în calitate de purtător de cuvânt al instituției, precum și publicarea pe pagina web oficială a Consiliului a diverselor materiale informative.

Pe segmentul de referință sunt desfășurate următoarele activități:

- publicarea pe pagina web a Consiliului a agendelor cu privire la **organizarea ședințelor** Consiliului Superior al Procurorilor și colegiilor din subordine;
- înregistrarea video a **ședințele Consiliului** cu difuzarea acestora în regim on-line pe pagina web oficială www.csp.md și stocate la sub-directoriul Arhiva ședințe, cu posibilitatea de a fi vizualizate și în regim offline.
- **publicarea hotărârilor** Consiliului și colegiilor din subordine, ale Colegiului de disciplină și etică;
- **publicarea comunicate** de presă în spațiul public, privind activitatea Consiliului și a colegiilor din subordine;
- **plasarea** anunțurilor pe pagina web a Consiliului Superior al Procurorilor;
- **formularea** răspunsurilor la cererile de informații publice etc.

Prin gestionarea paginii de *Facebook* – **Consiliul Superior al Procurorilor**, este asigurată interacțiunea rapidă și eficientă cu publicul, prin furnizarea informațiilor aferente activităților Consiliului Superior al Procurorilor, fiind acumulate - **1.300 de urmăritori**.

O Reflectarea activității Consiliului Superior al Procurorilor și a colegiilor din subordine în mass-media

În anul 2024, activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a fost reflectată de mass-media atât în contextul continuării reformelor judiciare și al îmbunătățirii transparenței și integrității sistemului de justiție.

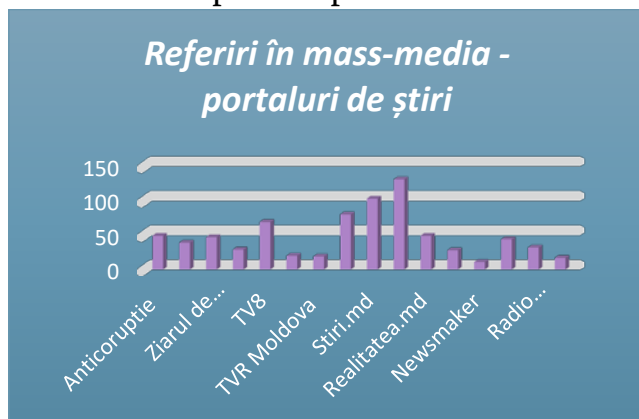
Presa locală a dedicat un spațiu semnificativ subiectelor referitoare la reformele în domeniul procuraturii, inclusiv legătura cu instituțiile europene și impactul acestor schimbări asupra funcționării instituției. În special, au fost abordate modificările legislative și structurale care vizează întărirea independenței procurorilor și creșterea responsabilității acestora.

În 2024, mass-media a reflectat mai mult eforturile CSP de a spori transparența procesului de selecție a procurorilor, dar și controversele legate de numirea și revocarea acestora. Au fost dezbătute cazuri concrete de promovare a procurorilor sau sancționarea acestora pentru comportamente neconforme, iar publicul a urmărit cu atenție cum deciziile Consiliului influențează percepția generală asupra independenței justiției.

De asemenea, mass-media din Moldova a reflectat și relațiile instituției cu organizațiile internaționale, inclusiv cu Uniunea Europeană, în contextul asistenței tehnice și recomandărilor venite din partea acestora pentru îmbunătățirea activității procuraturii. Proiectele de reformă, cum ar fi îmbunătățirea mecanismelor de responsabilizare și combaterea corupției, au fost subiecte recurente.

Totodată, activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a fost observată îndeaproape de presa internațională, mai ales în contextul angajamentului Republicii Moldova față de standardele europene și de procesul de integrare europeană. Reformele în domeniul justiției, inclusiv activitatea procurorilor, au fost un punct important în raporturile cu Uniunea Europeană și organizațiile internaționale.

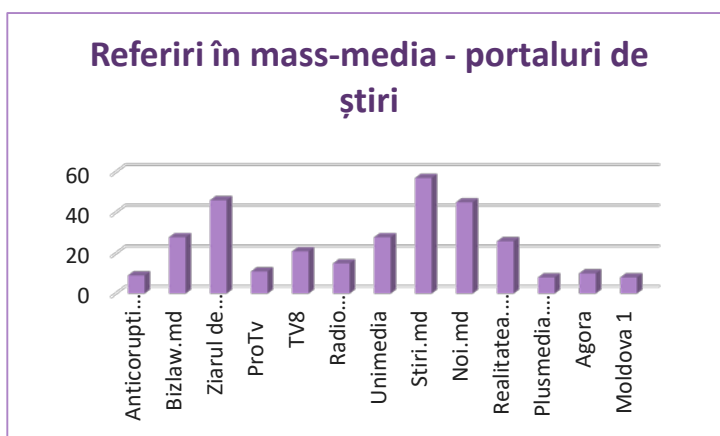
În general, atât în mass-media din Republica Moldova, cât și în cea internațională, activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a fost o temă de interes constant, având în vedere rolul esențial al procuraturii în sistemul de justiție și în procesul de consolidare a statului de drept în Republica Moldova.

Monitorizarea mențiunilor în presă

În perioada monitorizată (1 ianuarie – 30 iulie 2024), Consiliul Superior al Procurorilor a fost menționat, de cele mai multe ori, de următoarele portaluri de știri: Anticoruptie – 49, Bizlaw -39, Ziarul de Gardă - 47, ProTv – 29, TV8 – 69, Radio Chișinău – 20, TVR Moldova – 19, Unimedia - 80, Stiri.md -138, Noi.md – 140, Realitatea.md – 49, Plusmedia.md – 28, Newsmaker – 11, Vocea Basarabiei – 44, Radio Europa Liberă Moldova – 42, Agora – 17 etc.

În perioada monitorizată (1 iulie – 31 decembrie 2024), Consiliul Superior al Procurorilor a fost menționat, de cele mai multe ori, de următoarele portaluri de știri: Anticoruptie – 9, Bizlaw – 28, Ziarul de Gardă - 46, ProTv – 11, TV8 – 21, Radio Chișinău – 15, Unimedia - 28, Stiri.md - 57, Noi.md – 45, Realitatea.md – 26, Plusmedia.md – 8, Agora – 10, Moldova 1 – 8 etc.

Presa scrisă / publicațiile periodice

Informații cu referire la domeniile de activitate ale Consiliului Superior al Procurorilor au fost reflectate pe paginile publicațiilor periodice din țară:

Ziarul Dreptul:

- „Vizita la CSP a experților în domeniul comunicării și eticii judiciare din cadrul sistemului judecătoresc al Canadei”;
- „Distincții acordate cu prilejul aniversării a XXXII-a de la constituirea Procuraturii”;
- „Vizita de studiu a reprezentanților CSP la instituțiile din sistemul judiciar din România”;
- „Participarea membrilor CSP la Conferința Internațională Anticorupție” etc.

Ziarul de Gardă:

- „Concursul pentru funcția de procuror general, anulat”;
- „Cum au fost influențate rezultatele probei interviului pentru șefia Procuraturii Generale. Decizia motivată a CSP” etc.

Distribuția referirilor pe posturi de televiziune:

În a doua parte a anului 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a fost vizat de mai multe programe TV, difuzate de către posturile de televiziune (TV Moldova 1, ProTV Chișinău, TV8, Jurnal TV, Primul în Moldova etc).

Distribuția referirilor pe platformele de știri online:

Cele mai multe materiale au fost difuzate de către următoarele platforme de știri online: **unimedia.info, anticoruptie.md, bizlaw.md, realitatea.md, jurnal.md, agora.md, zdg.md, moldova.europalibera.org, noi.md, realitatea.md** etc

o Activitatea de secretariat și relații cu publicul

➤ În perioada de referință în circuitul instituțional (inclusiv în registrul electronic) au fost înregistrate **7022 de documente: de intrare – 4161 de documente și de ieșire – 2861 de documente.**

➤ În Registru de evidență a sesizărilor expediate Inspecției procurorilor și a petițiilor adresate Consiliului, au fost înregistrate **346 de sesizări**, depuse în ordinea art.art.43 și 44 din Legea 3/2016, despre pretenziile abateri disciplinare comise de către procurori și **504 de petiții (215 primare și 289 repetate)**, formulate de persoane fizice și juridice, având ca obiect aspecte legate de activitatea Consiliului Superior al Procurorilor și de conduita etică și profesională a corpului de procurori. Acestea au fost soluționate prin furnizarea unor răspunsuri sau, după caz, prin transmiterea către organele competente.

➤ Nefiind investit cu atribuții de efectuare a investigațiilor procesual-penale, de control ierarhic superior și nici de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori, Consiliul Superior al Procurorilor a remis **477 de petiții** altor factori de decizie, pentru soluționare conform competenței, cu informarea petiționarilor despre acest fapt, iar la **27 de petiții** s-a oferit răspuns.

➤ Întru respectarea prevederilor Codului Administrativ nr.116/2018 a fost asigurată organizarea și desfășurarea a **18 sesiuni de audiență** la solicitarea petiționarilor, subiectele de discuții fiind reflectate în procesele-verbale corespunzătoare.

8.3.Cooperarea internațională, cu instituțiile de drept naționale și cu partenerii de dezvoltare

o Întrevederi ale membrilor Consiliului Superior al Procurorilor cu reprezentanți ai sistemelor judiciare naționale și internaționale

Pe parcursul anului 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a participat la multiple întrevederi cu reprezentanți ai autorităților din Republica Moldova, ai instituțiilor Uniunii Europene și ai organizațiilor internaționale, contribuind activ la promovarea reformelor în justiție. Aceste întrevederi au avut următoarele repere principale:

✓ Întrevederi la nivel național

- **27 ianuarie 2024** – Întâlnire cu membrii Asociației Veteranilor Procuraturii, cu prilejul Zilei profesionale a lucrătorului Procuraturii.
- **5 februarie 2024** – Întrevedere cu Comisia Vetting privind procedura de evaluare extraordinară a procurorilor.
- **21 februarie 2024** – Participare la atelierele de lucru în cadrul programului „Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției”, axate pe colaborarea între procurori, judecători și avocați.

✓ **Întrevederi cu oficiali europeni și internaționali**

- **30 ianuarie 2024** – Întâlnire cu reprezentanții OCDE privind sprijinul oferit în reforma justiției.
- **5 februarie 2024** – Discuții cu Comisia de Monitorizare a APCE privind evaluarea procurorilor și judecătorilor.
- **Februarie 2024** – Vizite din partea experților internaționali (Franța, Canada) privind statutul și evaluarea procurorilor.
- **9 aprilie 2024** – Întâlnire cu președintele Eurojust privind cooperarea în justiția penală și armonizarea legislației.
- **22 aprilie 2024** – Participare la prezentarea studiului privind acordarea statutului de magistrat procurorilor.
- **26 mai 2024** – Participare a președintelui CSP, Dumitru Obadă, la reuniunea Rețelei NADAL și întrevedere cu procurorul-șef EPPO, Laura Codruța Kövesi.
- **Decembrie 2024** – Vizită de studiu la Paris, în colaborare cu Ministerul Justiției al Franței, pentru schimb de bune practici.

✓ **Întâlniri cu organizații internaționale**

- **31 iulie 2024** – Întâlnire cu ambasadorul Japoniei privind provocările sistemului de justiție din Republica Moldova.
- **9 septembrie 2024** – Semnarea unui acord de colaborare trilateral cu Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței în Familie.
- **10 septembrie 2024** – Participare la Forumul „Reformarea Justiției și Combaterea Corupției”, unde dna Mariana Cherpec a prezentat stadiul evaluării externe a procurorilor.
- **25 septembrie 2024** – Întrevedere cu reprezentanți ai Băncii Mondiale privind managementul resurselor umane în Procuratură.
- **3 octombrie 2024** – Participare la reuniunea Asociației Internaționale a Procurorilor (Baku, Azerbaidjan) pe tema rolului procurorului în statul de drept.
- **5–6 noiembrie 2024** – Organizarea de sesiuni de formare privind combaterea infracțiunilor de tip CBRN.

Aceste întrevederi au avut un impact semnificativ asupra consolidării capacităților instituționale ale Procuraturii și identificării soluțiilor pentru implementarea reformelor esențiale din domeniul justiției.

Agenda detaliată a întrevederilor poate fi consultată în Anexa nr.1 la prezentul raport.

o **Dialogul membrilor Consiliului Superior al Procurorilor cu partenerii de dezvoltare**

Dialogul activ și constant între Consiliul Superior al Procurorilor și partenerii de dezvoltare constituie un element esențial pentru avansarea reformei justiției și consolidarea unei procuraturi independente, eficiente și aliniate standardelor internaționale.

Aceste parteneriate oferă nu doar sprijin financiar, ci și acces la expertiză internațională, bune practici și instrumente moderne de management instituțional. Ele contribuie la formularea unor obiective clare, la coordonarea coerentă a reformelor și la asigurarea transparenței și responsabilității în procesul decizional.

Experiența partenerilor externi este crucială în identificarea soluțiilor durabile pentru protejarea independenței procurorilor și dezvoltarea unor mecanisme eficiente de responsabilizare.

În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor își reafirmă deschiderea pentru un dialog constructiv cu toți partenerii instituționali, în vederea promovării valorilor statului de drept și a accesului echitabil la justiție pentru toți cetățenii.

În acest areal de activități se înscrie colaborarea Consiliului Superior al Procurorilor cu Asociația Barourilor Americane, Inițiativa pentru Supremația Legii din Moldova ([ABA ROLI Moldova](#)). Prin această colaborare, se promovează reformele instituționale necesare pentru creșterea transparenței, responsabilității și eficienței în sistemul judiciar, inclusiv în activitatea procurorilor. ABA ROLI Moldova contribuie la dezvoltarea capacităților profesionale ale procurorilor, prin formarea continuă, organizarea de seminare și oferirea de consultanță juridică, încurajând astfel standarde internaționale în domeniul drepturilor omului și al aplicării corecte a legii. În plus, aceste parteneriate transatlantice facilitează schimbul de bune practici și întărirea încrederii publicului în activitatea organelor de autoadministrare a procurorilor.

De asemenea, pe parcursul anului de activitate, Consiliul a menținut o colaborare fructuoasă și cu următorii **parteneri de dezvoltare / echipe de proiecte:**

1. *Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova" - A2J;*
2. *Acțiune împotriva corupției în Republica Moldova – Faza II (CoE, INL);*
3. *Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în RM (CoE);*
4. *Sprijinirea Ministerului Justiției și a reformelor din sectorul justiției în Republica Moldova (OECD)*
5. *Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova (UE, CoE) etc.*

o **Încheierea parteneriatelor cu diverse instituții / organizații**

În anul de referință Consiliul Superior al Procurorilor a încheiat 4 contracte de colaborare cu diverse instituții, care vor contribui la creșterea transparenței în activitatea instituțională și la promovarea valorilor de justiției mai durabile.

În aceeași ordine de idei, parteneriatele cu instituții de cercetare, universități sau organizații civice contribuie la dezvoltarea de politici publice bazate pe dovezi și la formularea de soluții pentru problemele de justiție existente în sistem.

- **09 septembrie 2024** - Semnarea Acordului de colaborare cu Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (<https://www.csp.md/semnarea-acordului-de-colaborare-cu-agentia-nationala-de-prevenire-si-combatere-violentei-impotriva>);

20 noiembrie 2024 – Semnarea contractului de colaborare între Consiliul Superior al Procurorilor și Universitatea Liberă Internațională (<https://www.csp.md/parteneriatul-strategic-dintre-consiliul-superior-al-procurorilor-si-universitatea-libera>).

Acest parteneriat, semnat de către Președintele CSP, domnul Dumitru Obadă și Rectorul ULIM, domnul Ilian Galben reflectă angajamentul comun al ambelor instituții de a sprijini pregătirea temeinică a specialiștilor în drept și de a alinia educația juridică la cerințele actuale ale domeniului de drept, atât național, cât și internațional.

Principalele obiective ale colaborării prevăd organizarea și desfășurarea practicii profesionale a studenților din cadrul ULIM în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, sprijinirea studenților prin acces la informații și resurse relevante privind organizarea și funcționarea sistemului procuraturii, contribuția reciprocă la cercetarea științifică și publicarea rezultatelor în domeniul juridic etc.

Parteneriatul prevede, de asemenea, participarea comună la organizarea conferințelor și simpozioanelor juridice și sprijinirea activităților de cercetare în vederea consolidării domeniului juridic.

- **11 decembrie 2024** -: Semnarea în cadrul ședinței Platformei Anticorupție a Acordului de colaborare interinstituțională privind unele măsuri pentru susținerea combaterii corupției (13 instituții semnatare) (<https://www.csp.md/sedinta-platformei-anticoruptie-semnarea-acordului-de-colaborare-interinstitutionala-privind-unele>).

- **18 decembrie 2024** – Semnarea Acordului de colaborare cu Agenția pentru Securitate Cibernetică (<https://www.csp.md/cooperare-institutionala-pentru-securitatea-digitala-consiliul-superior-al-procurorilor-semnat-un>).

Obiectul acestui acord constă în consolidarea măsurilor de securitate cibernetică și sporirii eficienței operaționale în domeniile de competență specifică ale ambelor instituții.

Acordul stabilește cadrul formal de cooperare pentru schimbul operativ de informații relevante, consultări reciproce și organizarea de activități comune, inclusiv seminare, conferințe și ateliere de lucru, vizând prevenirea și combaterea riscurilor cibernetice.

Principalele direcții de colaborare includ dezvoltarea unor proceduri eficiente de protecție a infrastructurii IT critice, prevenirea incidentelor cibernetice și asigurarea unui răspuns prompt în cazuri de atacuri informatice.

o Instruiri pentru reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul proiectelor oferite de partenerii de dezvoltare

În anul 2024 reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor au beneficiat de un șir de instruiri oferite de echipele de proiecte.

Oferite de Programul de susținere a reformei justiției penale și combaterea corupției în Republica Moldova, implementat de Asociația Barourilor Americane Illinois Sucursala Chișinău (ABA ROLI Moldova) cu suportul Departamentului de Stat al SUA

- Atelier de lucru/instruire în vederea analizei rapoartelor Comisiei de evaluare a procurorilor cu formatorul Dr. Tilman Hoppe, expert anticorupție ;
- Sesiune de instruire - Software pentru calcul tabelar Excel;
- Instruiri de Discurs Public;
- Vizite de lucru ale membrilor Consiliului la procuraturile teritoriale;
- Sesiune de instruire - Planificare strategică și lucru în echipă;
- Sesiune de instruire „Instrumentele de inteligență artificială în domeniul juridic”.

Oferite de Proiectul Acțiune împotriva Corupției în R.M. – Faza 2:

- Instruiri privind Evaluarea și managementul riscurilor de corupție;
- Masă rotundă – Măsuri de protecție a avertizorilor de integritate și dezvăluirea încălcărilor legii în cadrul entităților publice și private în Republica Moldova.
- Masă rotundă – Consilierea confidențială pe probleme de etică ca instrument de consolidare a integrității în sistemul procuraturii;

Oferite de Proiectul Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova;

- Instruire privind procedurile administrative
- Instruire privind cauzele disciplinare legate de judecători și procurori (Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova- UE, CoE);

Alte instruiri

- Atelier de instruire – „Dialog pentru comunicarea guvernamentală eficientă”;
- Atelier de instruire – „Comunicarea autentică și de impact”.

Beneficiile instruirilor oferite de partenerii de dezvoltare sunt esențiale pentru reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor. Un prim beneficiu semnificativ îl reprezintă creșterea competențelor în domeniul analizei și gestionării rapoartelor de evaluare a procurorilor, prin ateliere de lucru cu experți internaționali. Aceste sesiuni contribuie la dezvoltarea abilității de evaluare obiectivă și imparțială, un aspect esențial pentru menținerea integrității instituționale.

De asemenea, instruirile în domenii precum planificarea strategică, comunicarea publică și utilizarea instrumentelor tehnologice moderne, inclusiv software-ul Excel și inteligența artificială, sprijină eficientizarea proceselor de luare a deciziilor și optimizarea gestionării resurselor.

Aceste sesiuni de formare contribuie semnificativ la transformarea sistemului de justiție în unul mai modern, mai transparent și mai responsabil față de cetățeni.

Consiliul exprimă gratitudine și deschidere pentru toate activitățile de consolidare a capacității, calității și eficienței instituționale, precum și pentru acțiunile de formare profesională, prin valorificarea activităților de care beneficiază în cadrul acestor proiecte.

8.4. Procesul de integrare europeană.

În contextul intensificării procesului de integrare europeană a Republicii Moldova, Consiliul Superior al Procurorilor și-a consolidat implicarea instituțională prin participarea activă la mecanismele naționale de coordonare și implementare a angajamentelor asumate în cadrul parcursului de aderare la Uniunea Europeană.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 180/2024 din 13 martie 2024, a fost aprobat mecanismul de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, precum și modul de organizare și funcționare a echipei de negociere, în temeiul statutului de țară candidată obținut la 23 iunie 2022. În conformitate cu prevederile acestui act normativ, Consiliul Superior al Procurorilor, prin Hotărârea nr. 1-23/2024, modificată ulterior prin Hotărârea nr. 1-390/2024, a desemnat reprezentanții instituției în componența Grupurilor de lucru responsabile de implementarea mecanismului național de coordonare a procesului de aderare.

Având în vedere rolul constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor de garant al independenței și imparțialității procurorilor, precum și atribuțiile sale reglementate legal, CSP a fost implicat, în mod deosebit, în activitățile Grupului de lucru nr. 23 „Sistem judiciar și drepturi fundamentale”, coordonat de Ministerul Justiției, și ale Grupului de lucru nr. 24 „Justiție, libertate și securitate”, coordonat de Ministerul Afacerilor Interne.

Un moment de referință pentru activitatea internațională a Consiliului l-a constituit participarea doamnei Aliona Nesterov, membră a CSP, la reuniunea de screening bilateral pentru Capitolul 23 „Sistem judiciar și drepturi fundamentale”, desfășurată la Bruxelles, Regatul Belgiei, în perioada 15–17 octombrie 2024. În cadrul acestei etape, Republica Moldova a fost invitată să prezinte nivelul actual de aliniere a cadrului normativ și instituțional la prevederile și standardele acquis-ului Uniunii Europene, capacitatea administrativă existentă, precum și planurile de transpunere și implementare integrală a acquis-ului.

Consiliul Superior al Procurorilor a fost desemnat raportor pe segmentul „Calitate – Sistem judiciar”, cu referire la dimensiunea specifică a sistemului procuraturii. În această calitate, Consiliul a livrat informațiile statistice și analitice solicitate de partenerii europeni, în conformitate cu competențele sale instituționale, și a asigurat documentarea necesară pentru formularea poziției naționale pe segmentul aferent.

Complementar, Consiliul a participat la activitățile de elaborare și actualizare a **Programului Național de Aderare la Uniunea Europeană pentru perioada 2024–2027**, precum și la procesul de completare a **Foii de parcurs** pentru statul de drept. Reprezentanții CSP au contribuit la analiza proiectelor de documente strategice, au participat la sesiuni de instruire și lucru interinstituțional, și au furnizat date și analize relevante în raport cu atribuțiile instituției.

În sprijinul eforturilor naționale, CSP s-a implicat și în activitățile aferente **Pachetului de extindere al UE**, contribuind activ la definirea pozițiilor de negociere prin participarea la instruirii de specialitate și corelarea documentației interne cu cerințele europene.

CAPITOLUL IX: ADMINISTRAREA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR

9.1. Executarea și aprobarea bugetului Consiliului Superior al Procurorilor

o Executarea bugetului pentru anul 2024

Potrivit art.80 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor, în calitate de instituție publică independentă, este finanțat de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

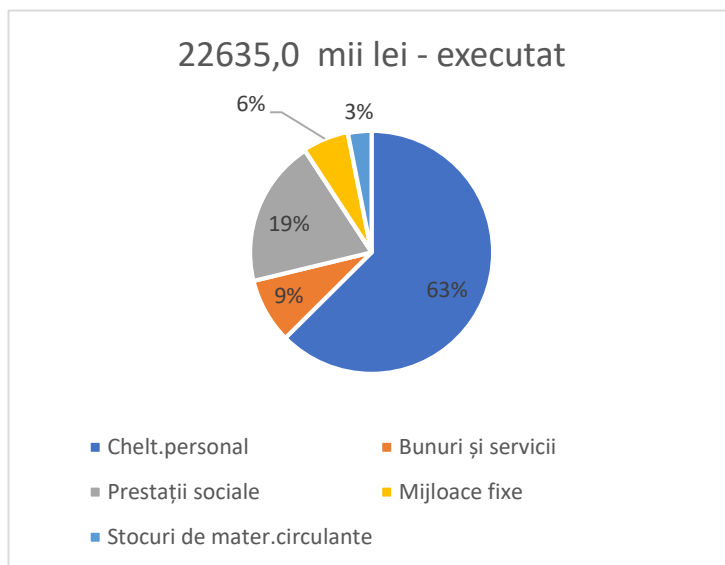
În conformitate cu **Legea bugetului de stat pentru anul 2024** nr.418 din 22.12.2023, cu modificările ulterioare, pentru finanțarea Consiliului Superior al Procurorilor de la componenta de bază a bugetului de stat au fost alocate **24.009,1 mii lei**, repartizate astfel:

- **Cheltuieli de personal:** 14.924,3 mii lei;
- **Bunuri și servicii:** 2.340,3 mii lei;
- **Prestații sociale:** 4.435,4 mii lei;
- **Mijloace fixe:** 1.513,6 mii lei;
- **Stocuri de materiale circulante:** 795,5 mii lei.

Potrivit datelor Raportului privind executarea bugetului din contul cheltuielilor de bază pe anul 2024, nivelul de executare este în proporție de **94,28%**.

Astfel, din cele 24.009,1 mii lei alocate, la sfârșitul perioadei de gestiune au fost executate **22.635,0 mii lei**, detaliate astfel:

- **Cheltuieli de personal:** 14.159,8 mii lei (94,88% din alocațiile planificate);
- **Bunuri și servicii:** 1.960,7 mii lei (83,78% din alocațiile planificate);
- **Prestații sociale:** 4.421,3 mii lei (99,68% din alocațiile planificate);
- **Mijloace fixe:** 1.385,8 mii lei (91,56% din alocațiile planificate);
- **Stocuri de materiale:** 707,4 mii lei (88,93% din alocațiile planificate).

Analiza alocațiilor destinate Consiliului Superior al Procurorilor pentru perioada de gestiune relevă că sumele au fost utilizate preponderent pentru **cheltuieli de personal și prestații sociale**, care reprezintă aproximativ **62,56%** și respectiv **19,53%** din totalul cheltuielilor executate.

o Aprobarea bugetului pentru anul 2025

După cum rezultă din art.70 alin.(1) lit.p) din Legea nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor este abilitat cu competența de a aproba proiectul bugetului instituțional, care ulterior este prezentat Ministerului Finanțelor, conform consecutivității circuitului financiar-bugetar public.

Prescripțiile de specialitate ce vizează domeniul de referință sunt reglementate de Legea nr.181/2014 cu privire la finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale, a cărei implementare a fost dezvoltată în Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, adoptat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.2015, ce conține linii directorii referitoare la gestionarea eficientă a acestor proceduri.

Pentru realizarea procedurilor administrative ce derivă din competența instituțională, în cadrul ședinței din 24 octombrie 2024, domnul Dumitru Obadă, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, a prezentat proiectul de buget pentru anul 2025, elaborat în conformitate cu necesitățile funcționale și raportat la prioritățile instituționale.

S-a menționat că circulara bugetară care vizează limitele de resurse și cheltuieli pentru anul 2025 și estimările pentru anii 2026-2027 a fost întocmită de Ministerul Finanțelor la 07.08.2024. Conform anexei nr.3 a acestui document⁴⁰, care prevede limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat acordate autorităților publice centrale pentru anul 2025, pentru Consiliul Superior al Procurorilor s-a stabilit plafonul total de **26710,5 mii lei**, cuantum ce reprezintă platforma de elaborare a bugetului instituției.

Ținând cont de faptul că, urmare a modificărilor survenite prin Legea nr.200 din 31.07.2023, structura organizațională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost mărită considerabil, prin transferarea în subordinea Consiliului a Inspekția procurorilor, ceea ce a presupus mărirea statelor de personal ale instituției cu 9 funcții de inspector, precum și prin detașarea din funcția de procuror a 7 membri ai Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, pe durata exercitării mandatului, respectiv, pentru a nu prejudicia drepturile salariale ale persoanelor și pentru a asigura suficiente resurse în vederea executării obligațiilor fiscale, s-a constatat necesitatea de suplinire a bugetului la capitolul „Cheltuieli de personal” cu suma de 8908,8 mii lei.

În context, pentru a exclude riscuri de imposibilitate a realizării angajamentelor financiare stabilite prin cadrul normativ relevant, Consiliul Superior al Procurorilor a adresa un demers Ministerului Finanțelor, în scopul identificării posibilității de suplimentare a bugetului instituțional cu suma de **8908,8 mii lei**.

Urmare a examinării de către Ministerul Finanțelor a solicitării Consiliului Superior al Procurorilor de a suplini bugetul pentru anul 2025, s-a decis aprobarea parțială a acestei cereri. Ministerul Finanțelor a justificat decizia pe baza evaluării priorităților

⁴⁰ „Limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe autorități bugetare pentru anii 2025-2027”

bugetare și a resurselor financiare disponibile, alocând doar suma de 1.664,1 mii lei din totalul solicitat.

Această alocare parțială lasă o diferență neacoperită de 7.244,7 mii lei, care poate afecta semnificativ capacitatea instituției de a achita garanțiile sociale către angajați. Insuficiența fondurilor alocate ar putea crea dificultăți în respectarea obligațiilor legale față de personal, ceea ce poate genera probleme operaționale și afecta stabilitatea instituțională.

9.2. Activitatea logistică și de achiziții publice

Asigurarea tehnico-materială a Consiliul Superior al Procurorilor a fost realizată în anul 2024 prin procedurile de achiziții publice ce cad sub incidența Legii nr.131/2015 și Hotărârea de Guvern nr.870/2022, prin modalitatea SIA RSAP⁴¹, (MTender).

Conform Hotărârii Guvernului nr.1419 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice, prin Ordinul Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor **nr. 5/4-3 din 05.01.2025** a fost aprobat **Planul de achiziții publice al instituției pentru anul 2024** (*poate fi vizualizat pe pagina web – www.csp.md, directoriul Transparență, subdirectoriul Achiziții*).

Pe parcursul anului la Planul de Achiziții aprobat au fost operate 3 modificări:

o https://csp.md/sites/default/files/2024-05/PLANUL%20DE%20ACHIZITII%202024_modificat_17.05.2024.pdf

o https://csp.md/sites/default/files/2024-09/PLANUL%20DE%20ACHIZITII%202024_modificat_25.09.2024.pdf

O https://csp.md/sites/default/files/2024-12/planul_de_achizitii_2024_modificat_29.11.2024.pdf

▪ Asigurarea eficienței funcționale a Inspecției Procurorilor

În contextul asigurării eficienței funcționale a Inspecției Procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a încheiat, la finele anului 2023, un acord adițional la contractul de comodat nr.64/22-SC5/4-3D/22-23 din 12.04.2022, prin includerea unei suprafețe suplimentare de 214,5 m², situată la etajul II al sediului Procuraturii Generale, pentru a disloca personalul din cadrul Inspecției Procurorilor.

În contextul amenajării spațiului menționat, au fost contractate următoarele servicii/lucrări :

- achiziționarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect și deviz cu privire la Proiectul de execuție, în sumă de 2400.00 lei;
- achiziționarea lucrărilor de reparație, în sumă de 238540.12 lei;
- achiziționarea serviciilor de supraveghere tehnică, în sumă de 19000.00 lei.

Prin amenajarea acestor spații, au fost create 11 birouri de lucru, cu un mediu dinamic și bine structurat, care permite o organizare mai eficientă a muncii și sprijină atât colaborarea, cât și activitatea individuală.

⁴¹ Concept tehnic aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 335 din 08.05.2009

CAPITOLUL X: ACTIVITATEA ORGANELOR DIN CADRUL CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR

10.1. Indici realizați de Colegiului de disciplină și etică

În anul 2024, activitatea principală a Colegiului de disciplină și etică a constat în examinarea procedurilor disciplinare și a contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor.

În ceea ce privește abaterile disciplinare, Colegiul a constatat o frecvență ridicată a unor încălcări legate de prestața joasă a procurorilor în ședințele de judecată, nerespectarea termenelor rezonabile pentru urmărirea penală și cercetarea incompletă a cazurilor. În majoritatea contestațiilor respinse, s-a observat un dezacord cu soluțiile adoptate de procurori, iar multe dintre acestea au fost neîntemeiate sau depuse fără noi probe. Colegiul a intervenit doar în cazurile în care argumentele contestatarilor au fost plauzibile, concentrându-se pe încălcările grave de procedură și abaterile etice ale procurorilor.

o Examinarea procedurilor disciplinare de către Colegiul de disciplină și etică

În perioada de raportare Colegiul de disciplină și etică a activat în componența deplină de 7 membri:

- **Vladislav Guțan** (desemnat Președinte al Colegiului de disciplină și etică la ședința din 10.12.2019)

- **Victor Comerzan** (desemnat prin Hotărârea nr.6 a Adunării Generale a Procurorilor din 27.05.2016)

- **Elena Cazacov** (desemnată prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-4/2021 din 21.01.2021)

- **Alexandru Lozan** (desemnat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-4/2021 din 21.01.2021)

- **Octavian Lazarev** (desemnat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-158/2022 din 05.08.2022)

- **Oleg Televca** (desemnat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-124/2021 din 15.10.2021)

- **Pavel Turcan** (desemnat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-124/2021 din 15.10.2021)

Colegiul s-a întrunit în **16 ședințe**, fiind adoptate și pronunțate **69 de hotărâri**, vizând toate aspectele competențelor definite în art.89 din Legea nr.3/2016, inclusiv:

- 55 - asupra contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor;
- 11- pe 12 proceduri disciplinare⁴², în privința a 12 procurori;
- 1 - cu privire la aprobarea proiectului de modificare a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică;
- 2 - de rectificare a hotărârilor Colegiului.

În anul 2024 Colegiul de disciplină și etică a **examinat 33 de proceduri disciplinare în privința a 30 de procurori** (10 restante din anul 2023 și 23 parvenite în anul 2024), abaterile disciplinare ale unor procurori fiind conexe și examinate într-o procedură.

Din numărul total de proceduri disciplinare examinate:

- în 2 proceduri au fost vizați 2 procurori din cadrul Procuraturii Generale;
- în 11 proceduri au fost vizați 10 procurori din cadrul Procuraturii mun. Chișinău;
- în 16 proceduri au fost vizați 16 procurori din procuraturile teritoriale;
- în 1 procedură a fost vizat 1 procuror al Procuraturii pentru Combaterea Crimelor Organizate și Cauze Speciale;
- în 3 proceduri a fost vizat 1 procuror din Procuratura Anticorupție.

Se notează că 6 proceduri disciplinare au fost inițiate în privința a 4 procurorii cu funcții de conducere, iar 27 de proceduri disciplinare au fost inițiate în privința 26 de procurori cu funcții de execuție (*cu remarca că unii procurori au fost vizați în câte două proceduri*).

SURSELE DE SESIZARE CU PRIVIRE LA ABATERILE DISCIPLINARE COMISE DE PROCURORI

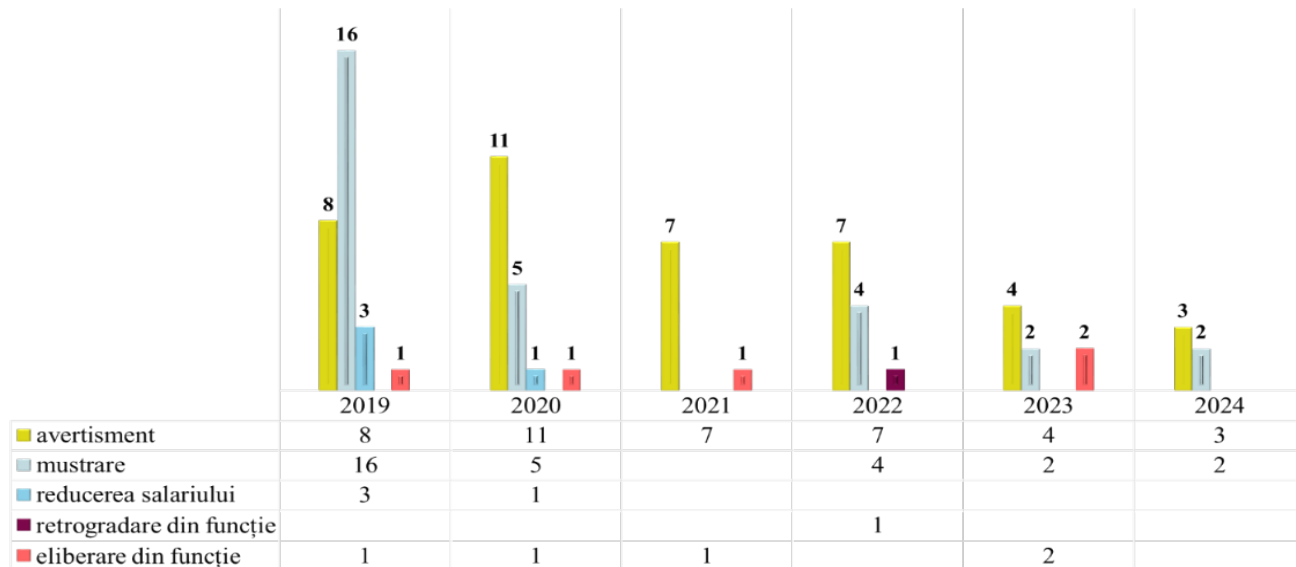
Drept consecință, Colegiul de disciplină și etică s-a expus asupra a 12 proceduri disciplinare prin 11 hotărâri (2 proceduri disciplinare în privința unui procuror au fost conexe și examinate într-o procedură) în privința a 12 procurori.

Totodată, din motiv că nu a constatat abatere disciplinară, Colegiul de disciplină și etică a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința a 7 procurori.

⁴² Două proceduri disciplinare în privința unui procuror au fost conexe și examinate într-o procedură.

Urmare a examinării procedurilor disciplinare, Colegiul a constatat abateri disciplinare în acțiunile a **5** procurori, aplicând sancțiuni sub formă de:

- **avertisment** - în privința a **3** procurori;
- **mustrare** – în privința a **2** procurori.

Din perspectivă disciplinară, Consiliul a constatat frecvența comiterii de către procurori a abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), d), e) și f) din Legea 3/2016⁴³:

- comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în privința a **1 procuror**;
- comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. a și f¹) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în privința a **2 procurori**;
- comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. a), b, și e¹, din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în privința a **1 procuror**;
- comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. a) și f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în privința a **1 procuror**.

Se menționează că 3 procurori din cei sancționați au contestat hotărârile Colegiilor de disciplină și etică la Consiliul Superior al Procurorilor. Până la finele anului 2024 Consiliul a examinat doar o contestație, dispunând admiterea acesteia din alte motive decât cele invocate de contestatar, casarea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică, în partea ce ține de încadrarea faptelor disciplinare, cu menținerea celorlalte dispoziții.

La 31.12.2024 pe rolul Colegiului de disciplină erau **pendinte 21 de proceduri disciplinare** în care sunt **vizați 18 procurori**.

În această ordine de idei, notăm că încălcările constestate de către Colegiul de disciplină și etică, urmare a examinării procedurilor disciplinare, au vizat preponderent prestația joasă a procurorilor în ședințele de judecată, încălcarea obligației de a asigura termenul rezonabil al urmăririi penale, precum și cercetarea incompletă, superficială sau unilaterală a circumstanțelor cazurilor penale investigate.

⁴³ Sancțiunile disciplinare au fost aplicate în baza prevederilor legale existente în perioada de raport.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că va menține în permanență o abordare obiectivă, dar exigentă aferent domeniul disciplinar al procurorilor, or interesul public cere ca prestația procurorilor să fie onestă, corectă, bazată pe lege și aceste principii vor călăuzi și în continuare Consiliul Superior al Procurorilor atunci când va deduce analizei cazuri disciplinare în privința procurorilor.

o Examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției procurorilor

În aceeași perioadă de raport Colegiul de disciplină și etică a avut în examinare **105 de contestații** împotriva deciziilor Inspecției procurorilor (37 restante din 2023 și 68 - parvenite în anul 2024)

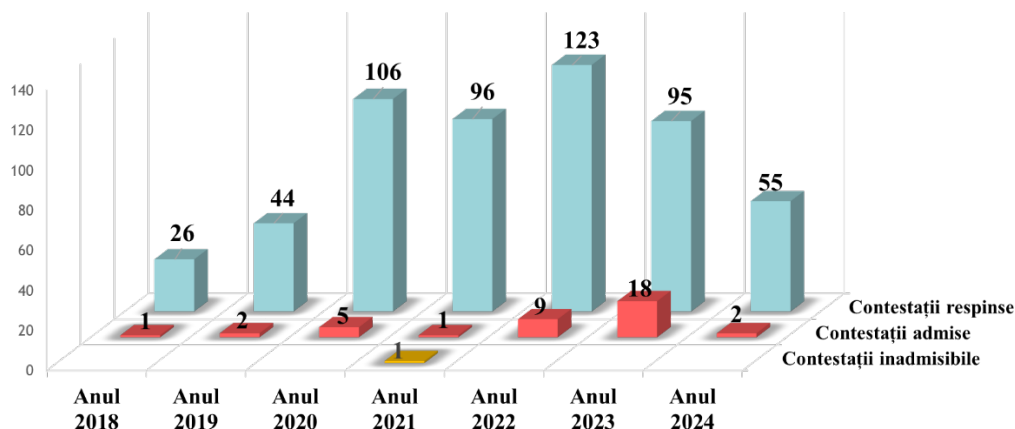
Din numărul total:

- **70** de contestații au fost depuse în ordinea prevăzută de art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 (*împotriva deciziilor Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare*)

- **35** de contestații au fost depuse în ordinea prevăzută de art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016 (*vădit neîntemeiate*).

Examinarea acestor contestații s-a soldat cu pronunțarea a **55 de hotărâri**, prin care **55** - au fost respinse, **2** - admise, procedurile disciplinare fiind remise Inspecției procurorilor pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Aspecte comparative privind contestațiile depuse în ordinea prevăzută de art.49 alin.(4) al Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură

Se observă că un număr semnificativ de contestații depuse împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, care au fost respinse de Colegiul de disciplină și etică, reflectă, în principal, un dezacord cu soluțiile adoptate de procurori, soluții ce nu intră în domeniul controlului disciplinar. De asemenea, multe dintre acestea reprezintă încercări ale justițiabililor de a revizui hotărâri deja supuse controlului instanțelor judecătorești. Această situație evidențiază nivelul de cultură juridică al petiționarilor și tendința acestora de a sesiza orice speță și de a o încadra în mod nejustificat în sfera abaterii disciplinare.

Având în vedere că nu există o autoritate ierarhică superioară sau jurisdicțională în domeniul procesual penal, Colegiul de disciplină și etică a intervenit doar atunci când argumentele contestatarilor au fost plauzibile și întemeiate, concentrându-se pe examinarea încălcărilor grave de procedură comise de procurori, precum și pe cazurile în care aceștia au manifestat lipsă de interes în soluționarea cauzelor penale și în clarificarea abaterilor de etică.

În același timp, se remarcă că în anul 2024 la Colegiul de disciplină și etică **au parvenit 35 de contestații vădit neîntemeiate**, în care sunt invocate fapte ce nu fac referință la abateri disciplinare, sau a expirat termenul de prescripție prevăzut la art. 40 alin. (1) sau (2), precum și depuse în mod repetat fără a aduce noi probe.

La data de 31.12.2024, pe rolul Colegiului de disciplină erau **pendinte 50 contestații** asupra deciziilor Inspecției procurorilor (**15 contestații depuse în ordinea prevăzută de art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016 și 35 de contestații depuse în ordinea prevăzută de art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016**).

În perioada vizată, la Consiliul Superior al Procurorilor au fost depuse **43** de contestații împotriva la **38** de Hotărâri ale Colegiului de disciplină și etică

10.2. Activitatea Inspecției procurorilor

o Verificarea sesizărilor disciplinare

a) Evidență statistică:

La 09.09.2024 - data devenirii funcționale a Inspecției procurorilor, pe rolul Inspecției procurorilor, se afla următorul volum de sesizări:

- **20 de sesizări restante** de la ex-Inspecția procurorilor;
- **346 de sesizări înregistrate** la Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor în perioada 01.01.2024 – 31.12.2024.

În total, pe parcursul anul 2024 în gestiunea inspectorilor Inspecției procurorilor s-au aflat 366 de sesizări (20 restante și 346 înregistrate în anul 2024) .

Din numărul total de 366 de sesizări, **55** au fost considerate repetate sau, după caz, suplimentare, **fiind conexate la sesizările primare**.

În cele **307 de sesizări primare**, inspectorii au adoptat soluții după cum urmează:

- **6** sesizări au fost remise de către Inspecția procurorilor după competență altor instituții;
- **7** sesizări au fost restituite autorilor în vederea conformării acestora condițiilor de formă și conținut;
- **7** sesizări au fost lăsate fără examinare, pe motiv că prezentau limbaj injurios sau ofensator;
- **114** sesizări, la etapa verificării prealabile, au fost respinse ca fiind vădit neîntemeiate;
- **1** (una) procedură disciplinară a fost încetată pe motivul intervenirii decesului procurorului;

- pe marginea a **135** de sesizări au fost adoptate decizii de încetare a procedurii disciplinare, pe motiv că nu s-a identificat niciun temei de tragere la răspundere disciplinară;
- pe **24** de sesizări au fost adoptate decizii de sesizare a Colegiului de disciplină și etică;
- **13** sesizări erau nesoluționate către data de 31.12.2024.

Repartizarea sesizărilor de către inspectorul-șef s-a realizat potrivit sistemului ciclic, în acord cu pct. 210 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor. În acest sens, de către inspectorul-șef au fost emise **363** de dispoziții de repartizare a sesizărilor.

Repartizarea ciclică a sesizărilor *per* inspector, inclusiv cu luarea în considerare a situațiilor ce impuneau conexarea acestora, a constatat următoarea sarcină de lucru:

- **71** sesizări – inspectorul-șef, Mircea Roșioru;
- **122** sesizări – inspectorul, Tudor Grati;
- **126** sesizări – inspectorul, Igor Eșanu;
- **47** sesizări – inspectorul, Constantin Miron (*n. a. - a început activitatea la 01.10.2024, la o primă etapă sesizările fiindu-i repartizate în conformitate cu pct. 212 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor*).

În temeiul declarațiilor de abținere ale inspectorilor, inspectorul-șef a adoptat **4** decizii prin care acestea au fost soluționate, cu retragerea sesizărilor din gestiune și repartizarea repetată, altui inspector, potrivit sistemului ciclic.

În perioada de activitate a Inspecției procurorilor au fost emise **174** de decizii pe cauzele disciplinare examinate:

- **32** privind transmiterea a **32** de cauze disciplinare către Colegiul de disciplină și etică:
- **142** privind încetarea a **142** de proceduri disciplinare.

b) Problematici identificate în procesul de examinare a sesizărilor

Activitatea de verificare prealabilă și cea de verificare pe fond a sesizărilor prin care se pretinde comiterea de către procurori a unor abateri disciplinare, a identificat mai multe deficiențe, după cum urmează:

- o mare parte a sesizărilor prin care se cere angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor vizează dezacordul autorilor sesizărilor cu soluțiile adoptate de procurori (*n.a. - chiar și în situațiile în care actele procurorilor au trecut testul controlului judiciar*) și, aceștia intervin de asemenea manieră, în speranța că Inspecția procurorilor va dispune anularea soluțiilor procurorilor/judecătorilor. În pofida publicării pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, directoriul Inspecția procurorilor, a informației cu privire la cazurile în care Inspecția NU⁴⁴ are competențe de intervenție, sesizările din această categorie sunt destul de frecvente;
- o categorie aparte de „abonați” în a depune sesizări cu caracter disciplinar, au făcut din această activitate o îndeletnicire, pierzând la un moment dat șirul și esența

⁴⁴ <https://csp.md/inspectia-procurorilor/competenta>

sesizărilor depuse. Astfel, se solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor pentru acțiuni de transmitere a lucrărilor conform competenței teritoriale/materiale; pentru faptul că în scrisoarea de răspuns nu i s-a comunicat la care dintre adresările sale acesta se referă (nr. și dată); pentru faptul că procurorii nu au examinat adresările anume în maniera procedurală solicitată etc. Potrivit art.42 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, o procedură disciplinară începe de drept din momentul depunerii sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară la Inspecția procurorilor. Inițierea unei proceduri disciplinare are repercusiuni în cariera procurorului or, acesta nu poate fi promovat, nu poate fi încurajat și, în cele din urmă, nu poate solicita în timp util de încetarea raporturilor de muncă. Similar judecătorilor naționali, precum și cadrului legal din România cu privire la magistrați, este necesară reglementarea unei etape de admisibilitate a sesizărilor, iar decizia de pornire a procedurii disciplinare ar trebui acordată inspectorilor Inspecției procurorilor;

➤ s-a menționat că, pe parcursul anului 2024, inspectorii au adoptat **114** decizii, prin care sesizări ale autorilor au fost respinse ca fiind vădit neîntemeiate. În pofida pregătirii unui proiect de modificare a Legii nr.3/2016 și a Regulamentelor privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, până în prezent, nu a fost demarată procedura de soluționare a contestațiilor împotriva acestei categorii de decizii a Inspecției procurorilor.

o Instruiri ale inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor

În cadrul concursului pentru selectarea inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, inspectorul-șef și-a asumat înaintare a propunerilor de modificare a Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției, prin completarea listei beneficiarilor de instruire continuă, în cadrul Institutului Național al Justiției, cu inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor.

Astfel, prin Legea nr. 226/2024 pentru modificarea unor acte normative (aspect organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției), Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției a fost completată cu articolul 32¹, fiind instituită obligația inspectorilor-judecători din cadrul Inspecției judiciare și a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor să participe la programe de formare continuă, organizate de Institut, cu durata de cel puțin 40 de ore anual.

În context, în Planul calendaristic modular de formare continuă a personalului instanțelor judecătorești, consilierilor de probațiune, avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat, consultanților procurorilor, inspectorilor judecători din cadrul Inspecției judiciare și a inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor, pentru semestrul I al anului 2025, anexă nr.2 la Ordinul Directorului INJ nr. 3-25/G din 6 ianuarie 2025, pentru inspectorii procurori au fost programate următoarele instruiri:

MODULUL - ACTIVITATEA INSPECTORILOR-JUDECĂTORI ȘI INSPECTORILOR DIN INSPECȚIA PROCURORILOR			
No	Data	Tematica	Beneficiari
1	3 aprilie	Seminar: Particularitățile examinării sesizărilor de către Inspecția Judiciară și Inspecția Procurorilor. Cercetarea disciplinară	

2	23 aprilie	Seminar: Scrierea și argumentarea juridică a actelor emise de Inspekția Judiciară și Inspekția Procurorilor	Inspectorii Inspekției procurorilor
3	29 aprilie	Curs de instruire: Particularitățile susținerii cauzei disciplinare în fața organelor de autoadministrare și a CSJ	

De rând cu completarea cadrului legal, în rezultatul dialogului cu partenerii de dezvoltare, în anul 2024 inspectorii din cadrul Inspekției procurorilor au beneficiat de 4 instruirii.

În corespundere cu Hotărârea Consiliul Superior al Procurorilor [nr.1-356/2024 din 31.10.2024](#)⁴⁵, inspectorii din cadrul Inspekției procurorilor Igor Eșanu, Tudor Gratii și Constantin Miron, precum și inspectorul-șef, Mircea Roșioru, au fost delegați pentru participare la activitatea de formare continuă cu genericul „Etica și deontologia judecătorilor. Limitele libertății de exprimare a judecătorilor”, organizată de Institutul Național al Justiției în data de 19 noiembrie 2024.

În luna iulie reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor, inclusiv inspectorii din cadrul Inspekției procurorilor, au avut o întâlnire cu Inspekția Judiciară din România, axată pe facilitarea schimbului de experiență profesională. În centrul discuțiilor s-au aflat metodele și procedurile adoptate de Inspekția Judiciară în vederea recrutării inspectorilor judicari, mecanismele de monitorizare și evaluare a activității magistraților, precum și abordările în materia răspunderii disciplinare. Această inițiativă de colaborare a urmărit să sprijine Consiliul Superior al Procurorilor din Republica Moldova în demersul său de consolidare a calității actului de justiție.

o Activitatea de unificare a practicilor Inspekției Procurorilor pe parcursul anului 2024

Cu sprijinul oferit de Asociația Barourilor Americane, Sucursala Illinois Chișinău (ABA ROLI Moldova), Inspectorul șef Mircea Roșioru, împreună cu doamna expert Tamara Manea, au contribuit la elaborarea unui **Ghid comun referitor la abaterile disciplinare comise de către procurori**.

Acest Ghid are ca scop principal standardizarea și clarificarea procedurilor și principiilor aplicabile în cadrul răspunderii disciplinare, având un caracter intern, destinat exclusiv pentru utilizare de către instituțiile abilitate în acest domeniu. Ghidul vizează întărirea coerenței și uniformității practicii disciplinare, având în vedere necesitatea unui cadru predictibil și transparent pentru evaluarea comportamentului profesional al procurorilor.

În prezent, documentul se află într-o fază avansată de elaborare, iar procesul continuă cu integrarea unor exemple concrete și relevante, care urmează să fie examinate și discutate pentru a asigura aplicabilitatea practică a normelor supuse analizei.

Ghidul se preconizează a fi finalizat în primul trimestru al anului 2025, având ca scop furnizarea unui instrument eficient pentru îmbunătățirea activității Inspekției Procurorilor și a proceselor disciplinare din sistemul judiciar.

În vederea consolidării efortului propus la elaborarea prezentului Ghid, au fost efectuate și cursuri de instruire în domeniu.

⁴⁵ <https://csp.md/sites/default/files/2024-11/356.%20Hot.%20delegare%20instruire%20%20IP.pdf>

În concluzie, pe parcursul anului de raport activitatea Inspecției Procurorilor s-a dovedit a fi caracterizată printr-o abordare activă și operativă, evidențiată prin soluționarea unui număr considerabil de sesizări și proceduri disciplinare. Procesul de examinare a sesizărilor a fost desfășurat cu o rigurozitate care a asigurat respectarea normelor legale și etice, în conformitate cu principiile fundamentale ale statului de drept. Aplicarea unui proces analitic și meticulos a fost esențială pentru consolidarea încrederii în sistemul judiciar și pentru menținerea unui nivel înalt de responsabilitate și transparență în activitatea procurorilor.

De asemenea, prin implementarea unor practici și soluții inovative, precum Ghidul privind abaterile disciplinare, procesul disciplinar va deveni mai transparent, coerent și eficient, contribuind la un mediu profesional mai echitabil și mai responsabil pentru toți actorii implicați în administrația justiției.

CAPITOLUL XI: PRIORITĂȚILE CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR PENTRU ANUL 2025

1. Îmbunătățirea infrastructurii, inclusiv din perspectiva nevoii de digitalizare, prin creare unor softuri dedicate, precum **e-Disciplinar** și **e-Carieră**, pentru a facilita gestionarea eficientă și transparentă a informațiilor referitoare la parcursul profesional și la procedurile disciplinare ale procurorilor.

2. Fortificarea capacităților colegiilor din subordinea Consiliului.

3. Extinderea cooperării internaționale: Consiliul Superior al Procurorilor va intensifica colaborarea cu instituțiile naționale și partenerii internaționali pentru a împărtăși bune practici și a alinia standardele procuraturii la cele europene și internaționale.

4. Creșterea transparenței decizionale, astfel Consiliul va continua să promoveze transparența în procesul decizional, asigurând accesul publicului la informații relevante și implicând societatea civilă în activitățile sale.

5. Păstrarea unui contact permanent cu corpul de procurori.

6. Eficientizarea procedurilor de evaluare și selecție a procurorilor.

7. Perfecționarea formării inițiale și continue a procurorilor.

8. Colaborarea eficientă în procesul de implementare a strategiilor naționale în sistemul justiției.

Anexa nr. 1

➤ Agenda întrevederilor membrilor Consiliului Superior al Procurorilor cu reprezentanți ai sistemelor judiciare naționale și internaționale:

- **La data de 15 ianuarie 2024**, membrii procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întâlnire cu Înalțul Consilier al UE în domeniul justiției și procuraturii în Republica Moldova, doamna Gabriela Scutea, însoțită de domnul Eduard Pesendorfer și doamna Corina Mocanu Bonnin, reprezentanți ai delegației UE în Republica Moldova.

Întrevederea a avut drept scop prezentarea obiectivelor trasate de către noii membri-procurori și acțiunile concrete care urmează a fi luate în vederea realizării acestora.

- **La data de 25 ianuarie 2024**, membrii-procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor, Aliona Nesterov și Elena Roșior, au participat la masa rotundă privind implementarea planurilor de dezvoltare ale procuraturilor-model pilot, în cadrul programului „Susținerea reformei justiției penale și combaterea corupției în Republica Moldova”, finanțat de Departamentul de Stat al SUA.

Evenimentul a avut un dublu rol, reprezentând atât o manifestare de vizibilitate pentru a prezenta conceptul „procuratură – model”, cât și pentru a pune în discuție integrarea, în activitatea Procuraturii Republicii Moldova, a *Cadrului de excelență a Procuraturii* și pilotarea acestuia la nivelul procuraturilor teritoriale.

- **În perioada 24-28 februarie 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Dumitru Obadă, a participat la Maramureș, România, în cadrul unor serii de întâlniri, în obiectivul cărora se înscriu acțiuni ce țin de eforturile privind aderarea la Uniunea Europeană.

La for, organizat de Senatul României, au fost invitați reprezentanți ai legislativului din România, Republica Moldova și Ucraina, inclusiv reprezentanți ai sistemului de justiție din cele trei state. În cadrul sesiunilor de lucru s-a discutat despre importanța conceptului de justiție în contextul integrării în Uniunea Europeană.

- **La data de 27 ianuarie 2024**, în contextul festiv al celebrării Zilei profesionale a lucrătorului Procuraturii, la data de 27 ianuarie curent, doamna Elena Roșior, membru al Consiliului Superior al Procurorilor, împreună cu domnul Ion Munteanu, Procuror General interimar au felicitat membrii Asociației Veteranilor Procuraturii.

În alocuțiunile sale, membra Consiliului Superior al Procurorilor, de comun cu Procurorul General interimar și-au exprimat respectul pentru cei care au stat la baza consolidării sistemului

Procuraturii, cei care au fost pilonii neclintii în momente dificile cu care s-a confruntat sistemul de-a lungul anilor.

- **La data de 30 ianuarie 2024**, membrii procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor au primit în vizită reprezentanții Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), responsabili de lansarea și implementarea proiectului „Sprijinirea Ministerului Justiției și a reformei din sectorul justiției”, susținut de Uniunea Europeană.

În debutul întrevederii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Dumitru Obadă a mulțumit echipei de proiect a OCDE, precum și delegației Uniunii Europene pentru sprijinul oferit.

Interlocutorii au discutat despre necesitățile actuale ale Consiliului și provocările cu care se confruntă, după care au identificat de comun potențiale soluții pentru acestea.

- **La data de 5 februarie 2024**, la sediul Consiliului Superior al Procurorilor a avut loc o întrevedere cu reprezentanții Comisiei Vetting¹.

La întâlnirea de referință au participat membrii Consiliului, reprezentanții Comisiei Vetting, precum și Înalțul Consilier al Uniunii Europene în Republica Moldova pe domeniul justiției și procuraturii.

În cadrul dialogului reprezentanții Comisiei au punctat aspecte referitoare la procedura de evaluare externă/extraordinară a candidaților în organele colegiale din subordinea CSP și termenii temporali rezonabili a procesului de evaluare a procurorilor.

per general, dar și asupra independenței corpurilor de procurori și judecători, ca parte componentă a reformei în derulare.

- **La data de 7 februarie 2024**, Consiliul Superior al Procurorilor (de comun cu reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii, au primit în vizită coraportorii Comisiei de Monitorizare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE).

În debutul platformei de discuții, președinții celor două Consilii și-au expus viziunile asupra întregului proces de reformă a justiției din Republica Moldova, axându-se în principal pe procesul de evaluare externă a procurorilor și judecătorilor.

Discuțiile interlocutorilor au urmat cu reflecții privind impactul procesului de pre-vetting și vetting asupra sistemului de justiție

• **Aceeași zi**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu doamna Simona Pavel, noul magistrat de legătură francez pentru România, Moldova și Bulgaria.

Temele puse în discuție au vizat evoluțiile instituționale, realizările, precum și principalele priorități din agenda de activitate a Consiliului.

Întâlnirea a oferit prilejul familiarizării membrilor Consiliului cu aspecte referitoare la sistemul judiciar și de autoadministrare francez, inclusiv fiind abordat subiectul privitor la valoarea statutului de magistrat și necesitatea acordării acestuia procurorilor din Republica Moldova.

• **Aceeași zi**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor (CSP) au avut o întrevedere cu Reprezentanța din Republica Moldova a Asociației Barourilor Americane, Inițiativa pentru Supremația Legii (ABAROLI), împreună cu reprezentanți ai Ambasadei SUA la Chișinău.

Tematica discuției s-a referit la implementarea programului Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției în Republica Moldova, unul dintre obiectivele propuse de ABA ROLI Moldova în cadrul programului menționat constă în sprijinirea activității Consiliului Superior al Procurorilor, în realizarea atribuțiilor de autoadministrare.

În cadrul discuțiilor, membrii Consiliului au punctat necesitățile/prioritățile instituționale, care vor avea ca scop fortificarea/valorificarea calitativă a capacităților profesionale ale reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor. Printre acțiunile de interes comun se regăsesc:

- asistență tehnică privind digitalizarea dosarului disciplinar;
- fortificarea capacităților de comunicare a reprezentanților CSP;
- sesiuni de instruire a membrilor CSP și Colegiilor din subordine;
- vizite de studiu/schimb de experiență;
- expertizare și asistență în elaborarea actelor normative interne.

• **La data de 14 februarie 2024**, la sediul Consiliului Superior al Procurorilor, a avut loc o întrevedere de curtoazie cu domnul Falk Lange, Șeful Oficiului Consiliului Europei la Chișinău.

Discuțiile purtate s-au referit la facilitarea dialogului pe marginea aspectelor importante ce țin de îmbunătățirea capacităților instituționale și au vizat realizările, dar și principalele priorități din agenda de activitate a Consiliului.

Întâlnirea a fost urmată de ședința operațională cu echipa Proiectului comun UE-CoE “Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova”, în cadrul căreia au fost prioritizate activitățile aferente Proiectului, care se aliniază domeniilor de competență instituțională, în special referitoare la procedurile de evaluare și promovare a procurorilor, precum și la îmbunătățirea cadrului normativ intern.

• **La data de 15 februarie 2024**, a avut loc întâlnirea dintre membrii Consiliului Superior al Procurorilor, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, ministra justiției și Procurorul General interimar, în cadrul căreia a fost reafirmată disponibilitatea dezvoltării constante a dialogului interinstituțional de specialitate.

Totodată, a fost semnalată necesitatea acordării sprijinului reciproc pentru identificarea celor mai bune soluții în realizarea obiectivelor de reformare asumate de autoritățile naționale, în vederea alinierii actului de justiție la standardele europene, fortificat prin efortul comun al tuturor actorilor implicați în procesul de implementare a reformei sectorului justiției.

- **La data de 21 februarie 2024, în** cadrul „Programului pentru Susținerea Reformei Justiției Penale și Combaterea Corupției în Republica Moldova”, s-au desfășurat ateliere de lucru dedicate avocaților, judecătorilor și procurorilor, unde în calitate de moderator /formator a participat membrul procuror al Consiliului Superior al Procurorilor, Aliona Nesterov.

Atelierele au fost organizate în scopul promovării dialogului interprofesional dintre actorii din domeniul justiției sub forma unor discuții interprofesionale regionale, pentru a identifica provocările cu care se confruntă cele trei profesii, precum și potențiale soluții pentru acestea, inclusiv, prin modificarea Cartei interprofesionale a judecătorilor, procurorilor și avocaților din Republica Moldova.

- **La data de 11 marti 2024,** membrii Consiliului Superior al Procurorilor au primit în vizită delegația experților în domeniul comunicării și eticii judiciare din cadrul sistemului judecătoresc al Canadei, întrevedere facilitată de Consiliul Superior al Magistraturii.

Delegația a fost compusă din Președintele Curții Supreme de Justiție din New Brunswick, Marc Richard, Președintele Curții Federale a CanadProcorei, Paul Crampton, judecătoarea Curții de Apel din Quebec, Julie Dutil, directoarea pe comunicare a Biroului Executiv din Noua Scoție, Jennifer Stairs, analista senior

de Programe, Directoratul de Programe Internaționale (Agenția pentru Relații Judiciare), Nataliya Horodetsky, însoțiți de secretarul II al Ambasadei Canadei în Republica Moldova (cu sediul la București), Katelynn Wynen.

Discuțiile purtate au vizat aspecte referitoare la locul și rolul constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor în sistemul judiciar, viziunile cu privire la procesul de evaluare externă/extraordinară, salarizarea procurorilor, transferul Inspecției procurorilor (procedurile disciplinare - etape, termeni, subiecți de sesizare), precum și reglementări instituționale ce vizează comunicarea internă și cea externă etc.

- **La data de 21 marti 2024,** membrii Consiliului Superior al Procurorilor s-au întâlnit cu Onorabilul Sir Anthony Hooper, expert în reforma sectorului justiției, cu o vastă experiență în domeniul juridic.

În cadrul întrevederii au fost puse în discuție subiecte de interes deosebit referitoare la procesul de reformare a justiției în Republica Moldova, fiind subliniate principalele provocări aferent evaluării externe/extraordinare a procurorilor, impactul acestui exercițiu și soluțiile care pot fi identificate în vederea depășirii problemelor.

La fel, au fost analizate procesele de reformare a justiției în Ucraina și Albania, diferențele dintre ele și necesitatea integrării conceptelor și bunelor practici, pentru asigurarea, la nivel național, a procedurilor corecte, obiective și legale în privința procurorilor, în acord cu așteptările societății.

- **La data de 25 marti 2024,** Președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă, a avut o întrevedere cu Excelența Sa, ambasadorul Regatului Țărilor de Jos în Republica Moldova, Fred Duijn.

Pe parcursul discuțiilor au fost abordate subiecte ce țin de implementarea reformei justiției și de evoluțiile din sistemul organelor Procuraturii în contextul procesului de evaluare externă/extraordinară a procurorilor, precum și a impactului acestui proces asupra funcționalității organelor din subordinea Consiliului.

- **La data de 27 marti 2024**, în sediul Consiliului Superior al Procurorilor (CSP) a avut loc o întrunire dintre reprezentanți ai Comisiei de Evaluare a Procurorilor (Comisia 3 vetting) și reprezentanți ai CSP.

În cadrul discuțiilor s-a convenit în vederea unei cooperări între cele două organisme, pentru a asigura eficiența procesului de verificare a subiecților supuși evaluării externe/extraordnare.

Președintele Comisiei de Evaluare a Procurorilor, domnul Christopher Lehmann a punctat că „mizează pe o colaborare constructivă cu CSP, astfel încât să fie asigurată o evaluare transparentă și echitabilă a tuturor procurorilor specializați și din funcții cheie, care urmează a fi verificați în baza criteriilor de integritate etică și financiară prevăzute de Legea 252/2023.

Domnul Lehmann a subliniat, de asemenea, disponibilitatea Comisiei de a avea o comunicare deschisă cu subiecții evaluării. Pentru a-i sprijini să completeze în mod corespunzător declarațiile solicitate, Comisia de Evaluare a Procurorilor a publicat recent pe site-ul său răspunsurile la o serie de întrebări primite de la procurori. De asemenea, Comisia a pus la dispoziția subiecților un model de formular completat pentru a-i ghida atunci când își depun propriile declarații.

Președintele CSP, domnul Dumitru Obadă și-a exprimat disponibilitatea pentru un dialog deschis și o abordare pro-activă, acestea fiind esențiale pentru o colaborare eficientă între instituțiile pe care le reprezintă.

- **La data de 29 martie 2024**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu șefa Unității pentru Ucraina, Republica Moldova și Armenia din cadrul Diviziei de Programe de Cooperare a Consiliului Europei, Mariana Chicu.

Discuțiile s-au purtat în contextul noului Plan de Acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova pentru anii 2025-2028 și a principalelor priorități ale Consiliului Superior al Procurorilor ce țin de îmbunătățirea capacităților instituționale.

De asemenea, în cadrul întrevederii, s-a subliniat importanța cooperării interinstituționale în vederea asigurării eficienței reformei în justiție, precum și facilitării dialogului dedicat implementării calitative a recomandărilor forurilor europene, conform standardelor, în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

- **La data de 9 aprilie 2024**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu președintele Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust), Ladislav Hamran. La întâlnire a mai participat consilierul pe probleme de politici, Steven Daniëls și asistenta Laetitia Foliot din cadrul Biroului președintelui, însoțiți de Procurorul de legătură la Eurojust, Mihail Ivanov.

Având în vedere că în anul 2023 a fost deschis Biroul Procurorului de legătură al Republicii Moldova la Eurojust, s-a subliniat și necesitatea armonizării legislației Republicii Moldova la acquis-ul comunitar în domeniul cooperării autorităților judiciare, care ar reglementa statutul Procurorului de legătură la Eurojust și atribuțiile acestuia în domeniul cooperării judiciare cu țările membre ale UE în materie penală.

- **La data de 22 aprilie 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor a participat la evenimentul de prezentare publică a Studiului privind oportunitatea acordării statutului de magistrat procurorilor din Republica Moldova. Evenimentul a fost organizat și prezentat de către membrii Asociației Procurorilor Pentru Ordine și Dreptate, în comun cu membrii Asociației „Vocea Justiției”.

Au fost expuse rezultatele sondajelor efectuate în rândul procurorilor, judecătorilor și avocaților, în baza mai multor criterii, dar și alte aspecte relevante. La prezentare, au mai participat și au luat cuvântul Procurorul General interimar, domnul Ion Munteanu, Președintele Uniunii Avocaților, Înaltul Consilier al UE în domeniul justiției și procuraturii.

Domnul Dumitru Obadă și-a expus punctul de vedere privind oportunitatea acordării statutului de magistrat procurorilor din Republica Moldova și a exprimat grațitudine pentru efortul celor ce au

participat la realizarea acestui studiu, menționând că acesta este primul pas de apropiere dintre cele două profesii de judecător și procuror, care urmează să schimbe arhitectura judiciară în Republica Moldova.

- **La data de 10 mai 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor (CSP), Dumitru Obadă, a avut o întrevedere cu noul director al Secției Justiție Penală și Aplicarea Legii din cadrul Ambasadei SUA în Republica Moldova (INL), Bryan Schubert.

Discuțiile s-au purtat în contextul activităților instituționale curente, provocărilor cu care se confruntă sistemul Procuraturii, dar și progreselor înregistrate în domeniul reformei justiției. Totodată, au fost discutate și aspecte ce vizează îmbunătățirea capacităților instituționale, ca rezultat al cooperării și asistenței valoroase oferite.

- **La data de 16 mai 2024**, în incinta Procuraturii Generale, a avut loc o întrevedere cu reprezentanții Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției (CEPEJ) a Consiliului Europei, Leonid Antohi și Ruslan Grebencea.

Ședința comună s-a axat pe examinarea și identificarea domeniilor de interes comun, în vederea stabilirii necesităților sistemului procuraturii ce țin de expertiza CEPEJ în domeniul comunicării (interne/externe) și necesităților referitoare la elaborarea și introducerea standardelor de eficiență, în vederea oferirii de suport și expertiză.

- **La data de 22 mai 2024**, membrii procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor, de comun cu Procurorul General interimar, au primit în vizită delegația Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția).

Delegația a fost condusă de președinta Comisiei de la Veneția, Claire Bazy-Malaurie, însoțită de Secretarul Comisiei, Simona Granata-Menghini și consilierul juridic Vahe Demirtshyan.

În marja întrevederii, s-a discutat despre progresele înregistrate în procesul de reformare a sistemului organelor Procuraturii și s-a pus accentul pe valoarea înaltă a opiniilor adoptate de Comisia de la Veneția, în vederea identificării celor mai eficiente mecanisme pe dimensiunile asigurării preeminenței dreptului și activității organelor de drept.

- **La data de 30 mai 2024**, reprezentanți din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor și Inspecției procurorilor, de comun cu procurori din cadrul Procuraturii, au participat la masa rotundă cu genericul "Consilierea confidențială pe probleme de etică ca instrument de consolidare a integrității în sistemul procuraturii".

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului "Acțiune împotriva corupției în Republica Moldova - Faza 2", finanțat de Biroul Internațional pentru Combaterea Drogurilor și Aplicarea Legii (INL) al Departamentului de Stat al SUA și implementat de Consiliul Europei.

În cadrul acestui exercițiu au fost antrenați doi formatori ai Consiliului Europei, Jeremy McBride și Horațiu Dumbrava, experți internaționali.

- **La data de 31 mai 2024** a avut loc cea de-a III-a ediție a Conferinței Anuale a Actorilor în Domeniul Justiției, cu genericul „Profesiile juridice în transformare: etică, reputație și comunicare interprofesională”.

La eveniment a participat conducerea organelor de autoadministrare a profesiilor juridice, precum și conducerea Ministerului Justiției și a Institutului Național al Justiției, fiind invitați și alți actori ai sistemului judiciar.

Pe parcursul reuniunii au fost analizate concluziile și recomandările, formulate urmare a celor 12 dialoguri interprofesionale regionale dintre judecători, procurori și avocați, care au avut loc în perioada noiembrie 2023 - martie 2024, în 7 localități din Republica Moldova.

- **În perioada 26-28 mai 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă, a participat la ședința Rețelei NADAL¹ și a efectuat o vizită de lucru la Parchetul European.

Forumul a reunit membri NADAL, procurori șefi și procurori generali din țările europene, în sensul construirii relațiilor durabile de cooperare și dezbaterii asupra problemelor actuale ale Uniunii Europene în materie de justiție penală.

De asemenea, în cadrul vizitei, la Luxemburg, președintele Consiliului a avut o întrevedere cu procurorul-șef al Parchetului European, Laura Codruța Kovesi, în marja întrevederii fiind puse în discuție progresele înregistrate în procesul de reformare a justiției din țara noastră.

- **În perioada 3-7 iunie 2024**, cu suportul Asociației Barourilor Americane Illinois Sucursala Chișinău (ABA ROLI Moldova) s-a desfășurat vizita de studiu a reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor la București, unde au avut întrevederi cu decidenții instituțiilor sistemului de drept. Delegația din Republica Moldova a dialogat cu reprezentanți din cadrul Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), Inspecției Judiciare (IJ), Parlamentului României, Institutului Național al Magistraturii (INM), Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Parchetului de pe lângă Tribunalul București.

La 4 iunie 2024 a fost semnată Declarația comună privind colaborarea dintre Secția pentru Procurori a Consiliului Superior al Magistraturii din România și Consiliul Superior al Procurorilor din Republica Moldova. Declarația poate fi accesată [aici](#).

- La data de 18 iunie 2024, doamnele Aliona Nesterov și Mariana Cherpec, membrele procurare ale Consiliului Superior al Procurorilor, au participat la audierile publice pe marginea Raportului Agentului Guvernamental pentru anul 2023 cu privire la măsurile întreprinse în vederea executării hotărârilor și a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului.

În marja prezentării Raportului au fost împărtășite informații importante din activitatea Agentului Guvernamental, în special, măsurile cu caracter general și individual întreprinse pe parcursul anului 2023 pentru asigurarea executării hotărârilor și a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului în privința Republicii Moldova, pronunțate în perioada de referință, precum și a celor pronunțate anterior.

- La data de 19 iunie 2024 a avut loc întrevederea reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor cu consultanta internațională a Consiliului Europei, Marina Naumovska.

În marja dialogului, de către părți, au fost tatonate aspecte precum identificarea tematicilor instruirilor de formare continuă a procurorilor, calitatea instruirilor, formatul și modul de organizare a acestora de către Institutul Național al Justiției.

Consiliul Superior al Procurorilor, reprezentat de doamnele A. Nesterov, E. Roșior și M. Cherpec, și-a expus viziunea asupra proceselor operaționale instituționale aferent exercițiului de identificare, selectare și aprobare a tematicilor pentru instruire, sugerând unele propuneri practice pentru îmbunătățirea modului de identificare în rândurile procurorilor a temelor de interes relevante activității profesionale, modele viabile de evaluare a calității instruirilor și proceselor de instruire continuă realizat în cadrul Institutului Național al Justiției și accente cu privire la profilul formatorilor.

- În perioada 18-21 iunie 2024, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Dumitru Obadă, împreună cu membrul procuror al CSP, domnul Eduard Panea, au participat la Conferința Internațională Anticorupție (IACC 2024), care a avut loc în Vilnius Lituania. Evenimentul este cel mai important forum global pentru reunirea șefilor de stat, societății civile, sectorului privat și alte organisme pentru abordarea provocărilor pe care le reprezintă corupția.

Forul promovează agenda anticorupție prin creșterea gradului de conștientizare și stimularea dezbaterilor.

Participarea reprezentanților CSP la această Conferință a avut loc în cadrul Programului pentru Susținerea Reformei Justiției Penale

și Combaterea Corupției (2021-2024), implementat de ABA ROLI, cu suportul financiar al Biroului pentru Combaterea Traficului de Droguri și Aplicarea Legii din cadrul Departamentului de Stat al SUA.

- **La data de 26 iunie 2024** a avut loc întrevederea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor cu reprezentanții Agenției Naționale de Prevenire și Combateră a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (ANPCV).

Întâlnirea a fost organizată în vederea inițierii unui dialog constructiv între părți, care să asigure buna implementare a măsurilor pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, inclusiv în ceea ce privește formarea și orientarea procurorilor în examinarea cazurilor de acest gen.

- **La data de 28 iunie 2024** a avut loc Atelierul de lucru „Exigențe de excelență în activitatea Procuraturii Republicii Moldova”, la care au participat reprezentanți ai Consiliului Superior al Procurorilor, Procuraturii, Departamentului de Stat al SUA și reprezentanți ai ABA ROLI Moldova.

Atelierul a avut drept scop contabilizarea rezultatelor obținute în implementarea domeniilor de excelență în cadrul procuraturilor-model pilot și anume Procuraturile raioanelor Edineț, Ocnița și Ungheni, care au prezentat realizările, obiectivele în curs de realizare, restanțele și provocările întâmpinate pe perioada implementării proiectului.

- **La data de 10 iulie 2024** membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu consultantul internațional al Consiliului European, Francesco Perrone.

Întâlnirea s-a desfășurat în contextul acțiunii de revizuire și analiză a conceptului, programului și metodologiei de instruire inițială a candidaților la funcția de judecător și procuror a Institutului Național al Justiției, în cadrul Proiectului comun al Uniunii Europene și Consiliului European "Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova".

- **La data de 11 iulie 2024** membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu doamna Marie Delplace, responsabilă de Republica Moldova în cadrul Direcției generale pentru Justiție și consumatori (DG JUST) a Comisiei europene.

În cadrul dialogului au fost puse în discuție prioritățile instituționale ale Consiliului cum ar fi: constituirea și asigurarea funcționalității organelor din subordinea CSP, digitalizarea proceselor interne instituționale și schimbul de experiență în materie de evaluare a procurorilor.

- **La data de 16 iulie 2024** doamna Elena Roșior, membra-procuroră a Consiliului Superior al Procurorilor, a participat la evenimentul de lansare și la prima ședință a Grupului Consultativ al Proiectului „Susținerea Ministerului Justiției și a reformei din sectorul justiției în Republica Moldova”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

În cadrul evenimentului au fost prezentate obiectivele și rezultatele trasate ale proiectului, iar desfășurarea acestuia a avut ca scop facilitarea dialogului pe marginea aspectelor importante ce țin de reformele în sectorul justiției.

- **La data de 23 iulie 2024**, membra Consiliului Superior al Procurorilor, doamna Mariana Cherpec a participat la prezentarea Raportului de monitorizare independentă nr. 1 „Evaluarea progresului Republicii Moldova în implementarea recomandărilor Comisiei Europene în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană”.

Evenimentul a reunit participanți, care au reprezentat instituții de stat, organizații neguvernamentale, ambasade și structuri internaționale.

- **La data de 30 iulie 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă, a participat la *Café Debate*: „Accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz la serviciile prestate sistemul de justiție din Republica Moldova”.

Evenimentul a întrunit mai mulți actori din sectorul justiției și a fost organizat de Alianța INFONET în cadrul proiectului „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate”, implementat de PNUD Moldova, cu suportul Republicii Federale Germania/ Oficiul Federal de Externe prin intermediul Fondului PNUD pentru guvernare, consolidarea păcii, criză și reziliență.

- **La data de 31 iulie 2024**, membrii procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere cu Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Japoniei în Republica Moldova, Excelența Sa, domnul YAMADA Yoichiro.

Dialogul dintre părți a debutat cu prezentarea specificului de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor, componența, misiunea și rolul instituției în sistemul de justiție.

- **În perioada 5-6 septembrie 2024**, doamna Aliona Nesterov, membra Consiliului Superior al Procurorilor a participat la cea de-a 5-a reuniune a grupului de experți implicați în finalizarea conceptului pentru concursul organizat între profesioniștii din domeniul juridic – „Siracusa Challenge”.

Evenimentul, organizat de Facilitatea Globală a UE (AML/CFT) împreună Institutul Internațional Siracusa pentru Justiție Penală și Drepturile Omului, a avut loc la Reykjavík, Islanda și a reunit experți din Franța, Islanda, Italia, Georgia, România, Republica Moldova și Statele Unite.

- **La data de 9 septembrie 2024**, a avut loc semnarea unui Acord de colaborare trilateral între Procuratura Generală, Consiliul Superior al Procurorilor și Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie.

Ca parte semnatară a Acordului, Consiliul Superior al Procurorilor s-a angajat să dezvolte relații de cooperare și să acorde suportul necesar în vederea organizării atelierelor de lucru, conferințelor, instruirilor specializate pentru procurori în domeniul intervenției eficiente la cazurile de violență împotriva femeilor și a violenței în familie.

- **La data de 10 septembrie 2024**, membra Consiliului Superior al Procurorilor, Mariana Cherpec, a susținut o alocuțiune în cadrul Forumului “Reformarea Justiției și Combaterea Corupției”, organizat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova, în perioada 10-11 septembrie curent.

Platforma de discuții, pe parcursul a două zile, a permis actorilor din sectorul de justiție, în cadrul a patru paneluri, să dezbată subiecte precum evaluarea externă a procurorilor și judecătorilor, digitalizarea sistemului de justiție, rezultatele combaterii corupției, precum și istoriile motivaționale din justiție și anticorupție.

La Panelul “Evaluarea externă a justiției și lecții învățate”, doamna Cherpec a pus în discuție progresul evaluării externe a procurorilor și provocările acestui exercițiu, prioritățile Consiliului Superior al Procurorilor în sensul vectorului de reformă și a subliniat necesitatea desfășurării acestora prin prisma principiului corectitudinii și operativității, pentru o bună justiție în interesul societății.

• **La data de 25 septembrie 2024,** membrii Consiliului Superior al Procurorilor au primit în vizită echipa Băncii Mondiale, reprezentată de doamna Eva Melis, specialist senior în guvernare și domnul Constantin Rusu, specialist senior în dezvoltare digitală.

Subiectul discuțiilor s-a axat pe dezideratul constant în consolidarea sistemului de management al resurselor umane în sistemul Procuraturii, și anume procedurile și metodologiile de selecție și evaluare a procurorilor.

• **În perioada 29 septembrie – 02 octombrie 2024,** membrele Consiliului Superior al Procurorilor, doamnele Aliona Nesterov și Elena Roșior, împreună cu reprezentanți ai Procuraturii Generale participă la cea de-a 29-a Conferință anuală și Adunarea Generală a Asociației Internaționale a Procurorilor, care se desfășoară în Baku, Azerbaidjan.

Tema conferinței din acest an este axată pe rolul procurorului în susținerea statului de drept și asigurarea integrității și eficacității sistemului de justiție penală.

• **În ziua de 3 octombrie 2024,** doamna Mariana Cherpec, membra Consiliului Superior al Procurorilor, a participat la lansarea Raportului de Progres nr.1 pentru **Raportul nr. 2 „Ruperea cercului vicios: regândirea cadrului instituțional anticorupție în Republica Moldova”**. La discuții au participat autorități publice, organizații ale societății civile și parteneri de dezvoltare, unde au avut ocazia de a dezbate principalele vulnerabilități ale funcționării instituțiilor anticorupție în Republica Moldova și de a analiza nivelul de implementare a recomandărilor din Raportul referit.

• **În ziua de 3 octombrie 2024,** Consiliul Superior al Procurorilor, reprezentat de domnul Eduard Panea, membru al Consiliului, procuror detașat, a participat la ședința Consiliului Consultativ, instituit pe lângă Agentul Guvernamental al Republicii Moldova. Această reuniune a avut drept subiect principal de discuții examinarea cauzelor moldovenești la CtEDO în cadrul procedurii de supraveghere avansată și standard.

• **În ziua de 4 octombrie 2024,** membrii Consiliului

Superior al Procurorilor (CSP) au avut o întâlnire cu domnul Andrew de Castro, reprezentant al Fondului Monetar Internațional (FMI), în contextul misiunii pentru cea de-a șasea evaluare a Programului ECF/EFF (Facilitatea extinsă de credit) și cea de-a doua Misiune de Evaluare a RFS (Facilitatea pentru reziliență și durabilitate).

În cadrul dialogului, centrat pe autonomia Procuraturii Anticorupție, au fost făcute precizări cu privire la gradul de

implicare și participare a procurorului-șef în exercițiile de recrutare a procurorilor și a personalului detașat în cadrul instituției specializate.

- **În perioada 15-17 octombrie 2024** la Bruxelles, Regatul Belgiei, doamna Aliona Nesterov, membra Consiliului Superior al Procurorilor participă la reuniunea de screening bilateral pentru Capitolul 23 „Sistem judiciar și drepturi fundamentale”. Consiliul Superior al Procurorilor este raportor pe segmentul de Calitate – Sistem judiciar, în partea ce vizează sistemul Procuraturii.

- **La data de 4 octombrie 2024**, a avut loc o întrevedere trilaterală a reprezentanților Consiliului Superior al Procurorilor și Procuraturii Generale cu ministrul justiției al României, doamna Alina Gorghiu.

În debutul întâlnirii, doamna A. Gorghiu a împărtășit experiența României în procesul de aderarea la comunitatea europeană, subliniind bunele practici, dar și provocările cu care s-au confruntat. În acest context, ministrul justiției al României a asigurat că va sprijini sistemul Procuraturii din Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale la acquis-ul Uniunii Europene.

- **La data de 5 noiembrie 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă, a participat la evenimentul de deschidere a două sesiuni de instruire, organizate la Institutul Național al Justiției, în cadrul Proiectului pilot „Consolidarea Capacităților Moldovei de Investigare, Urmărire Penală și Adjudicare a cazurilor CBRN”.

Astfel, în perioada 5-8 noiembrie curent, reprezentanții instituțiilor de aplicare a legii din Republica Moldova vor beneficia de două sesiuni de formare – Exercițiu de tip Table Top și Atelier de lucru privind incriminarea CBRN – care se vor axa pe consolidarea capacităților de prevenire și reacție la incidente chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN).

- **La data de 8 noiembrie 2024**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor au avut o întrevedere (virtuală) cu domnul Yamauchi Yoshimitsu, directorul UNAFEI¹ și cu Excelența Sa domnul Yamada Yoichiro, Ambasadorul Japoniei în Republica Moldova.

La începutul întrevederii, domnul Yamauchi a prezentat aspecte relevante ale activității UNAFEI și ale rolului institutului în organizarea cursurilor de formare pentru personalul implicat în prevenirea criminalității și administrarea justiției penale.

- **La data de 13 noiembrie 2024**, membrii Astăzi, 13 noiembrie 2024, membrii Consiliului Superior al Procurorilor s-au întâlnit cu Excelența Sa, Cristian-Leon Țurcanu, ambasadorul României în Republica Moldova, care a fost însoțit de domnul Andrei Bratosin, Secretar II în cadrul Secției politice.

Discuțiile s-au concentrat asupra rolului constituțional și importanței Consiliului Superior al Procurorilor în sistemul judiciar, abordându-se, în cadrul dialogului, perspectivele implementării reformei justiției și evoluțiile din sistemul organelor Procuraturii.

- **La data de 19 noiembrie 2024**, membrii procurori ai Consiliului Superior al Procurorilor (CSP) au avut onoarea de a găzdui vizita oficială a Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României, domnul Alex Florin Florența, însoțit de Procurorul General al Republicii Moldova, domnul Ion Munteanu.

În cadrul discuțiilor, au fost evidențiate prioritățile strategice ale celor două instituții antrenate în dialog și anume: îmbunătățirea eficienței sistemului judiciar, inclusiv prin digitalizare și modernizarea instrumentelor de lucru; garantarea independenței procurorilor, în conformitate cu standardele internaționale și acquis-ul comunitar;

- **La data de 26 noiembrie 2024**, doamna Aliona Nesterov, membră a Consiliului Superior al Procurorilor (CSP), a participat la audierile publice organizate de Platforma Națională a Femeilor

Deputate, care a avut loc în contextul campaniei internaționale „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen față de femei și fete” unde a fost evaluată activitatea Agenției

Naționale de Prevenire și Combatere a Violenței Împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (ANPCV).

- **La data de 27 noiembrie 2024**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor (CSP) au avut o întrevedere cu reprezentanții misiunii Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), axată pe analiza funcțională a sectorului justiției din Republica Moldova.

Proiectul se concentrează pe două componente esențiale: analiza funcțională a sectorului justiției și evaluarea strategiei actuale în sectorul justiției. Ambele componente sunt susținute de un program cuprinzător de consolidare a capacităților, menite să asigure implementarea eficientă a reformelor propuse.

- **În perioada 4-6 decembrie 2024**, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, domnul Dumitru Obadă, a participat la vizita de studiu „Descoperirea instituțiilor judiciare franceze și consolidarea legăturilor de cooperare” la Paris, Franța.

Vizita a fost organizată de magistratul de legătură francez, în colaborare cu Direcția Afaceri Europene și Internaționale a Ministerului Justiției (DAEI) și Ambasada Franței în Republica Moldova, marcând continuarea legăturilor deja existente, cu scopul de a aprofunda cooperarea organizațională și schimbul de bune practici.

- **În perioada 4-6 decembrie 2024**, membrii Consiliului Superior al Procurorilor, Mariana Cherpec, Eduard Panea și Elena Roșior au participat la cea de-a doua conferință regională dedicată prevenirii și combaterii corupției, organizată de Centrul de la Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate (DCAF) cu suportul Ambasadei Suediei în Republica Moldova.

Conferința regională a reunit experți și oficiali de rang înalt responsabili de domeniul integrității și anticorupție din România, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia, Ucraina, Polonia, Estonia și Lituania, alături de reprezentanți ai societății civile și experți internaționali.

- **În perioada 10 - 11 decembrie 2024**, Consiliul Superior al Procurorilor a participat la Forumul Drepturilor Omului și Egalității 2024 – Ediția a III-a, care a avut loc pe 10 și 11 decembrie 2024 la Palatul Republicii Moldova, marcând Ziua Internațională a Drepturilor Omului. Organizat sub egida Oficiului Avocatului Poporului și a Consiliului pentru Egalitate, cu sprijinul Agențiilor ONU și al Consiliului Europei, evenimentul a reunit reprezentanți ai instituțiilor publice, organizațiilor societății civile, experți naționali și internaționali pentru a discuta și promova soluții inovatoare în domeniul drepturilor omului și egalității.

Litigiile în care a fost vizat Consiliul Superior al Procurorilor în anul 2024

<i>Numele, prenumele contestatarului</i>	<i>Hotărârea CSP/CDE contestată la CSJ/CA/JC</i>	<i>Numărul de dosar pe rolul instanței de judecată</i>	<i>Hotărârea Curții de Apel Chișinău Judecătoria Chișinău</i>	<i>Decizia încheierea CSJ</i>	
SRL Agrovita Comerț reclamant	rs CSP 1- 115p/19-1146 din 28.10.2020	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 330/20	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 04.02.2021 Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 26.02.2024	Decizia CSJ din 08.12.2021 - a admis recursurile declaratate, a casat hotărârea Curții de Apel Chișinău și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis integral acțiunea și a obligat Consiliul Superior al Procurorilor să procedeze la examinarea contestației. Decizia CSJ din 21.06.2024 S-a respins recursul lui SRL AgrovitaComerț	
Vasilevici Lilia reclamant	Hotărârea CSP 1-29/22 din 10.02.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 78/22	Acțiune respinsă prin Hotărârea CA Chișinău din 08.12.2022	Decizia CSJ din 14.02.2024 S-a respins recursul Liliei Vasilevici	
Viorel Morari reclamant	Contestarea actelor administrative rs CSP din 14.09.2021	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr.3- 2708/21	Acțiune admisă prin Hotărârea Jud. Chișinău sediul Rîșcani din 21.02.2022, obligat CSP de a examina sesizarea din 16.08.2021 Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 26.02.2024	Decizia CSJ din 05.06.2024 S-a respins recursul lui Viorel Morari	
Viorel Morari reclamant	Anularea Ordinului PG nr.1294-p din 12.08.2021 (încetarea raporturilor de serviciu)	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr.3- 2578/21	Acțiune admisă prin hotărârea din 18.04.2022, anulat Ordinul PG nr.1294-p din 12.08.2021 Decizia CA Chișinău din 19.04.2023	Încheierea CSJ din 13.03.2024 Recursul Viorel Morari declarat inadmisibil	

			Cererile de Apel a PG și CSP admise, casată hot. instanței de fond și respinsă acțiunea ca neîntemeiată	
Viorel Morari <i>reclamant</i>	Anularea Ordinului PG nr.668-p din 12.08.2021 (încetarea mandatului constituțional)	Judecătoria Chișinău, s.Rîșcani Dosarul nr.3-2112/21 Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-121/21	Acțiune respinsă prin Hotărârea Jud.Rîșcani din 19.05.2022 Decizia CA din 14.12.2022 Cererea de apel a lui Viorel Morari respinsă, menținută hotărârea instanței de fond din 19.05.2022	Încheierea CSJ din 04.12.2024 Recursul Viorel Morari declarat inadmisibil
Alexandru Stoianoglo <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-122/21 din 05.10.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-150/21	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 02.11.2021	Decizia CSJ din 29.12.2021 S-a respins recursul lui Alexandru Stoianoglo Încheierea CSJ din 05.06.2024 Admisă cererea de revizuire, casată Decizia CSJ din 29.12.2021 și reținută spre examinarea recursului Decizie CSJ din 04.09.2024, admis cererea de recurs, anulat încheierea CA Chișinău din 02.11.2021, reținut cauza pentru examinarea acțiunii în prima instanță
Alexandru Stoianoglo <i>reclamant</i>	Regulamentul privind evaluarea performanțelor Procurorului General	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-182/21		Pendinte la Curtea de Apel
Alexandru Stoianoglo <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-92/22 din 23.05.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-190/21		Pendinte la Curtea de Apel
Alexandru Stoianoglo <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-157/22 din 05.08.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-363/22	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 24.11.2022	Decizia CSJ din 13.03.2024 S-a anulat încheierea CA Chișinău din 24.11.2022 și s-a reținut spre examinare

				conform competenței CSJ	
Nadejda Murzakoi <i>reclamant</i>	răspunsul CSP nr.1-23p/21-2326 din 16.11.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-4/22	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 23.10.2023	Decizia CSJ din 14.02.2024 S-a respins recursul Nadejdei Murzakoi	
Nadejda Murzakoi <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-28/22 din 10.02.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-96/22	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 25.03.2024	Încheierea CSJ din 26.08.2024 Recursul lui Nadejda Murzakoi declarat inadmisibil	
Ruslan Popov procuror	Ordinul PG nr.497-p din 28.03.2022 (încetare raporturi de serviciu)	Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani nr.3-975/22	Acțiune respinsă prin Hotărârea Jud.Rîșcani din 17.12.2024		
Ruslan Popov procuror	Ordinul PG nr.2205-p din 31.12.2021 (suspendare)	Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani nr.3-416/22		Pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru	
Anatolie Pitel ex-procuror	Hotărârea CSP 1-135/21 din 11.11.2021	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-94/22	Hotărârea CA din 30.05.2022 Hotărârea CSP anulată	Încheiere CSJ din 30.10.2024 Recursul CSP declarat inadmisibil	
Elena Ceruța procuror	Hotărârea CSP 1-50/22 din 04.03.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-140/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Maxim Gropa procuror	Hotărârea CSP 1-60/22 din 24.03.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-159/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Iulia Popov procuror	Hotărârea CSP 1-128/22 din 28.06.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-347/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Alexandr Guzik procuror	Hotărârea CSP 1-97/22 din 13.06.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-334/22	Hotărârea CA din 12.12.2022 Hotărârea CSP anulată	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Alexandru Gaina procuror	Hotărârea CSP 1-88/22 din 18.05.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-214/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Dorin Compan <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-173/23 din 22.06.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3-346/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	

Dorin Compan <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-129/23 din 12.10.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 137/21		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Octavian Iachimovschi <i>reclamant</i>	Accesul la informații	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 333/22	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 07.11.2022	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Mirandolina Sușîțcaia <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-195/23 din 17.11.2023	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 50/23		Încheiere CSJ din 05.12.2024 S-a transmis acțiunea la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani pentru examinare concomitentă cu o altă acțiune înaintată de reclamant.	
Mirandolina Sușîțcaia <i>procuror</i>	Ordinul PG nr.1929-p din 21.11.2023 (suspendare)	Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani dosar nr.3- 3690/23		Pendinte la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani	
Dmitri Ianac <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-194/22 din 22.09.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 391/22	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 20.03.2023	Încheiere CSJ din 06.11.2024 Recursul lui Ianac Dmitri declarat inadmisibil	
Denis Cebotari <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-243/22 din 10.11.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 415/22	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 26.06.2023	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
SRL ITNS NET <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-280/22 din 16.12.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 8/23	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 09.02.2023	Decizia CSJ din 21.06.2024 S-a respins recursul SRL ITNS NET	
Victoria Pascalov <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-247/22 din 10.11.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 410/22	Acțiune admisă prin Hotărârea CA Chișinău din 27.02.2023, obligat CSP de a înscrie pe Victoria pascalov în Registrul candidaților pentru suplinirea funcției vacante de procuror.	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Alexandru Cladco <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-154/22 din 05.08.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 383/22	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 23.03.2023	Recursurile declarate inadmisibilă prin încheierea CSJ din 11.09.2024	
Eduard Bulat <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-1/23 și 1-2/23 din 16.01.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 36/23		Pendinte la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani	
Ghenadie Moruz <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-239/22 din 10.11.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 414/22	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 03.04.2023	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	

Liudmila Bratan procuror	Hotărârea CSP 1-195/22 din 22.09.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 409/22		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Veceaslav Toderița procuror	Hotărârea CSP 1-254/22 din 17.11.2022	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 416/22	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 03.04.2023	Decizia CSJ din 27.03.2024 S-a respins recursul lui Veceaslav Toderița	
Aurel Grigoriev reclamant	Hotărârea CSP 1-75/23 din 06.04.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 71/23	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 11.12.2023	Recursul Aurel Grigoriev declarat inadmisibil prin încheierea CSJ din 11.12.2024	
Nicolae Zanevici reclamant	Hotărârea CSP 1-65/23 din 06.04.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 78/23	Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CA Chișinău din 13.06.2023	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Tatiana Svistal reclamant	Hotărârea CSP 1-49/23 din 17.03.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 58/23	Acțiune admisă, anulat hot. CSP nr.1-49/23 din 17.03.2023, cu obligarea CSP de a înscrie în registru candidaților pentru funcția de procuror pe Tatiana Svistal.	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Iurii Lealin procuror	Hotărârea CSP 1-69/23 din 06.04.2023	Curtea de Apel Chișinău Dosarul nr.3- 76/23	Acțiune respinsă prin hotărârea CA Chișinău din 11.12.2023	Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Victoria Furtună procuror	Hotărârea CSP 1-114/23 din 27.06.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 5/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 04.03.2023	
Vitalie Codreanu procuror	Hotărârea CSP 1-124/23 din 19.07.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 24/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 24.04.2024	
Ruslan Muzîcant reclamant	Hotărârea CSP 1-56/23 din 23.03.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 26/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 24.04.2024	
Vitalie Codreanu procuror	Hotărârea CSP 1-205/23 din 12.12.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 67/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 17.05.2024	
Vitalie Codreanu procuror	Hotărârea CSP 1-206/23 din 12.12.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 68/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 17.05.2024	
Filip Paraschiv reclamant	Hotărârea CSP 1-108/23 din 29.05.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 16/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 16.05.2024	

Anatolie Gîrbu <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-205/23 din 12.12.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 66/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 17.05.2024	
Cristina Gladcov <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-205/23 din 12.12.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 64/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 17.05.2024	
Vitalie Cebotari <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-116/23 din 27.06.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 17/23		Acțiune respinsă prin Hotărârea CSJ din 02.04.2024	
Valeriu Babenco <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-184/23 din 15.11.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 51/23		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Vadim Prisacari <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-160/23 din 14.09.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 10/23		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Oleg Potîrniche <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-93/22 din 30.05.2022	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 33/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 17.09.2024	
Vadim Machidon <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-191/23 din 15.11.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 49/23		Încheiere CSJ din 13.09.2024, S-a transmis acțiunea la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani pentru examinare concomitentă cu o altă acțiune înaintată de recalmant.	
Vadim Machidon <i>procuror</i>	Ordinul PG nr.1910-p din 20.11.2023	Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani nr.3-88/24		Pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru	
Vladimir Martea <i>procuror</i>	Hotărârea CSP 1-190/23 din 15.11.2023	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 53/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 13.09.2024	
Vasile Moldovan <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-4/24 din 11.01.2024	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 10/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 16.09.2024	
Gheorghe Sobieski- Camerzan <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-157/24 din 30.05.2024	Curtea Supremă de Justiție nr.3d- 35/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 16.09.2024	

Alexei Galițchi <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP nr.1-201/24 din 08.07.2024	Curtea Supremă de Justiție nr.3d-71/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 02.12.2024	
Nicolae Daniliuc <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP nr.1-202/24 din 08.07.2024	Curtea Supremă de Justiție nr.3d-69/23		Acțiune declarată inadmisibilă prin încheierea CSJ din 02.12.2024	
Eduard Bulat <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-271/24 din 29.08.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-89/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Adunarea Populară a Găgăuziei <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-179/23 din 09.11.2023	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.03d-54/23		Acțiune respinsă prin Hotărârea CSJ din 20.12.2024	
Ilie Rotaru <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-197/23 din 21.11.2023	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-62/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Ilie Rotaru <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-38/24 și 1-65/24 din 22.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-73/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-65/24 din 22.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-19/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-66/24 din 22.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-23/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-67/24 din 22.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-24/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-69/24 din 28.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-25/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-70/24 din 28.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-26/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-72/24 din 28.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-27/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Igor Demciucin <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-75/24 din 28.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d-28/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	

Petru Lupea <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-230/24 din 01.08.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 79/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Eduard Varzar <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-151/24 din 21.05.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 34/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Vasili Levițki <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-184/24 din 27.06.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 46/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Alexandr Stoianoglo <i>reclamant</i>	Decretul președintelui nr.1468-IX din 01.06.2024	Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani Dosarul nr.3- 3361/24		Pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani	
Perju Serghei <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-38/24 din 05.02.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 12/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Irina Toncogaz <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-229/24 din 01.08.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3r- 22/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	
Liliana Bugaescu <i>reclamant</i>	Hotărârea CSP 1-338/24 din 09.10.2024	Curtea Supremă de Justiție Dosarul nr.3d- 96/24		Pendinte la Curtea Supremă de Justiție	